

Mihail Bica

Jurnal silvestru în fărâme

Activitatea literara

Mihail Bica

Debut editorial:

– Clepsidra spartă (plachetă), Editura Ambasador, Târgu-Mureș, 1999.

Publică:

– Rănilă tăcerii (haiku-uri și poeme în versuri albe), editura Nigredo, Arad, 2007.

– Nori în derivă (proză scurtă), Editura Nigredo, Arad, 2009.

Prezent în antologii:

– Antologia de haiku – Constanța, 2001.

– Bucurii efemere – Târgu-Mureș, 2002.

– Aromă de nea – Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2003.

– Salutându-l pe Basho – Cartea Festivalului Mondial de haiku, Mamaia, 2005, Editura Boldăș, Constanța.

– Antologia de poezie și comentarii – Valentina Becart, Editura Pan Europe, Iași, 2008.

– Antologia vinovatelor plăceri (vol. I) – Asociația Culturală Maria Domina, 2010.

Mihail Bica

*Jurnal
silvestru
în fărâme*

Jurnal silvestru în fărâme

Redactat: Mihail Bica
(Fotografiile au fost realizate de autor)

Tehnoredactare: Fülöp Lóránt
Tipărit:
ISBN:

2011

Moto:

*Silvicultori!
Lăsați replantarea în seama lui Dumnezeu!
... Dar pentru asta nu ar trebui tăiată „științific”
pădurea!*

(Anonim)

*„Scrișul este numai un mod de a lăsa un semn în
fapt de seară pentru nimeni:
în amurg
scriu pe-un zid pentru tine –
am fost și eu pe-aici”*

(Philippe Forest: Sarinagara)

*„Tot alte unde sună același pârâu...
Și sufletul florilor de toamnă s-a urcat spre stele. Și
susură alt vânt...
În fiecare clipă e altceva; nici noi nu mai suntem
aceiași...”*

(Mihail Sadoveanu – Vechime)

*„Arborii sunt efortul nesfârșit al pământului de a
vorbi cu cerul”*

(Rabindranath Tagore)

Culegătorul de tăcere

(În loc de prefață...)

Aflarea cuvântului potrivit pentru tot ceea ce se petrece în preajma mea, dar și pentru frământările mele interioare, a fost o preocupare intensă, continuă, deja din copilăria mea; în acest sens, jurnalele mele pot constitui, încă, o dovadă vie.

După plămădirea acestei cărți, însemnările mele din acele jurnale sărăcite fiind de conținut – mai ales că pentru scrierea volumului „Nori în derivă” le-am „despuiat” deja o dată –, voi opta pentru desființarea lor...

Copilăria mea a derulat în natură: pe dealuri, prin păduri, pe malul Târnavei Mici, mai mult în singurătate decât în compania fărtașilor zgomotoși și neastâmpărați.

Toată această perioadă, a copilăriei, dacă mi-a oferit vreo satisfacție atunci aceasta a fost cea a lecturii și a hoinărelor solitare în natură.

Dintotdeauna am căutat libertatea, independența, încercând să fiu lucid, calm și... rece;

Și-am fost ...rece, lucid și, din păcate, insuficient de calm; și-am fost și ranchiunos, dar fără să mă fi răzbunat pe nimeni.

Viața, cu tărăseniile ei, mi-a alterat, incontestabil, caracterul, ajungând să fiu un înșingurat sumbru și ciudat.

Sunt o fire dificilă, mizantropă (ușor!) și nesociabilă. Am avut, și am, vocația nefericirii. (Îmi pare că pentru a fi fericit trebuie să fii nițel... nebun!)

Viața noastră este, din păcate, mult prea plină de minciuni și de răutăți, de tristeți, neliniști, mâni, griji neîncetate, de boli, răni, calomnii, invidii, uri și dorințe viclene.

Caut, încerc, să uit tot ce înseamnă trecut, străduindu-mă să-mi uit chiar și... viitorul!

Am suferit – și mai sufăr încă – mult, foarte mult, și pentru pricini care nu au depins și nu depind de mine, motiv pentru care mă agit zadarnic, inutil, știu...

Acum, în prag de ... amurg, n-am decât să suport consecințele felului meu de a fi, într-o înșingurare și izolare tot mai depline.

Una din marile suferințe care îl chinuiește pe omul de astăzi, deci și pe mine, este neconținută căutare a bunăstării materiale, uitând că aceasta nu este, nu poate fi altceva decât un surogat al fericirii.

Abundența materială în loc să-l umple pe om, iată că l-a golit.

...Căci goi suntem, marea majoritate, foarte goi!

Știu... „nu a spori ceea ce ai, ci a face ca ce posezi (trecător!) să se afle în armonie cu ceea ce ești” este ...ar fi... esențial, cheia, secretul.

Am abordat și plăcerile – m-am oprit ori de câte ori am simțit... parfumul florilor – plăceri pe care, acum, încerc (!) a mi le înfrâna, întrucât mi-au adus mai mult neazuri, tristeți și nefericire.

Am rău de civilizație, tot mai rău!

Televiziunea, telefoanele, internetul sunt leacuri perfide pentru singurătate; și, totuși...

Cât privește automobilele – suntem robii lor, trudim pentru ele, la rândul lor ele purtându-ne către neant! Pe toate acestea le detest, dar ...le utilizez cu osârdie.

Fondul meu sufletesc, venit de cine știe unde, a fost prielnic germinării unui mod de trai nu tocmai vesel și nici optimist, acestui fel de viață fiindu-i tributar de când mă știu.

Scormonesc adânc, în al meu suflet, până la durere și sânge, încercând să-mi descopăr lăuntricul cel atât de greu de aflat.

Dar cine poate fi vinovat pentru structura sufletească cu care se naște?...

În copilăria-mi îndepărtată, l-am cunoscut pe Dumnezeu „ascuns” într-o cârtică de rugăciuni, pitită și ea între un căprior și țiglele acoperișului casei bunicilor materni.

Vechea cărțuție, prăfuită și cu filele îngălbenite – apărută în perioada interbelică, la editura Fundația Regală – m-a adus mai aproape de Dumnezeu, fără însă a putea, din păcate, să mă cufund în dumnezeiescul har nici chiar până în prezent; deși, iată, o doresc de peste cinci decenii!

Dacă religios nu am ajuns, am devenit, în schimb, resentimentar, un ranchiunos –, și toate astea fără nici un efort!

Activitatea mea profesională, silvică, după anul 1989, mi-a stârnit numai dispreț și dezgust față de șleahța de șmecheri aciuți pe lângă cine trebuie, profitori oportuniști, ipocriți și cinici.

Societatea noastră contemporană este foarte bolnavă; în consecință, și sistemul silvic suferă amarnic de molima generală, necruțătoare.

Înrolat decenii bune în armata slujitorilor pădurii, la un moment dat nu am mai putut suporta hidoșenia situației; neputând nici să mă împotrivesc atacului continuu, mișelesc, asupra celor mai frumoase și mai importante păduri din zonă – am optat, cu durere în suflet, pentru părăsirea acestei activități, lăsându-i pe cei câțiva nesățui, puternic ancorați în inima pădurii, deghizați în vajnici apărători ai acesteia, să-și continue actul ucigaș.

Arborete întregi, care până deunăzi erau considerate a fi cu rol special de

protecție, a stațiunii Sovata, ori fiind cu menire de interes cinegetic deosebit, au fost și continuă să fie decimate „științific”, sistematic.

Păduri de mare valoare ecologică au căzut, și mai cad încă, victime orbirii generale a slujitorilor codrilor, utilizate fiind modalitățile de anihilare a voinței prin puterea banului murdar.

Pradă unor împrejurări nefaste, încă din anul 2000, o vreme m-am războit – inutil și dureros – cu toți potrivnicii invidioși, din breaslă și nu numai...

În intervalul de timp de la 2000 până la 2008 am avut cele mai apăsătoare decepții și amărăciuni din toată cariera mea silvică; și toate astea, din cauza vremurilor tulburi, a unor oameni ranchiunoși, avizi de bani și de putere – toți aceștia cocoțați, subit și bizar, în niște posturi cheie.

„Lovitura” care mi s-a aplicat în anul 2008 mi-a produs mult rău împingându-mă la o și mai mare însingurare, izolare. Am devenit, așadar, un retractil și un defensiv, stare manifestată printr-o crispă interioară devastatoare.

M-a cotoplit o senzație de gol lăuntric, în timp ce toată structura mea de ambiții și plăceri a rămas fără nicio fundație, fără nicio motivație.

Senzația de gol, de pustiu, ce m-a învăluit îmi arăta ironic și persistent că eu sunt propria-mi mare greșală!... Anii de după 2008 mi-au ajuns ca să-mi ling rănile atâtor umilințe – prea mult m-am scaldat în apele amare ale mălurilor ispitiților, neliniștilor, strâmtorilor și supliciilor lăuntrice, încât nu mai vreau să persist în această stare, dorind doar să uit!

Peste acești opt ani ai mei (2000-2008) plutește o umbră neagră, apăsătoare.

Nu am putut linguși nicicând pe nimeni, am refuzat să primesc și să acord complimente protocolare, atitudinea de complezență fiindu-mi străină; or, fără aceste „calități”, anevoios poți răzbate prin hățiturile existenței, mai cu seamă dacă nu ai aplecare nici înspre danii pecuniare către suspuși!

Pe tot traseul vieții mele am simțit nevoia acută, presantă, a confesiunii, astfel că, negăsind persoana potrivită în copilărie, adolescență și tinerețe, mă destăinuiam jurnalului – ținut peste treizeci și nouă de ani. Am căutat mereu apropiere afective, de care duceam atâta lipsă, dar nu am prea găsit, faptul acesta aducând cu sine răcirea mea sentimentală, prudența, distanțarea. În aceste jurnale, apoi, mai de curând, în volumele publicate, mi-am exteriorizat aproape toate refulările, resentimentele și aspirațiile mele, îndeosebi cele spirituale.

Privind îndărăt observ că prea am fost jignit și privit de sus de mărunții, mediocrii și infatuații participanți la existența mea, pe majoritatea tolerându-i doar pentru a avea bună pace cu ei.

Acuma, din dorința de autoapărare, am ales varianta uitării unui trecut nefericit – alcătuit din crâmpene de mine alese, de mine făptuite, de mine trăite.

...Aș avea, desigur, încă multe de făcut în această existență, dacă Cineva mă

va mai răbda. Dar amintiri dureroase, obsedante, compuse din nedreptăți, umilințe, resentimente îmi invadează mintea și sufletul, retezându-mi orice pâlpăire de elan.

Nefericirile mele s-au nutrit îndeosebi prin temperamentul meu introspectiv și analitic excesiv.

Spiritual am ajuns să fiu un mare izolat, zbatându-mă să uit, să uit...

Dezamăgirea vieții mele este cea legată de activitatea profesională. Deși îmi desfășuram activitatea în chip corect și competent, neplecându-mi capul la șefi, șefuleți, ș.a.m.d., fiind o reală piedică în calea ...propășirii materiale și ...sentimentale a unuia dintre ei, acesta mi-a pregătit, și înfăptuit, în chip minuțios, prin uzura continuă a nervilor, mergând până la înjosirea extremă, mi-a pregătit, așadar, abdicarea, înlăturând în acest mod un mare obstacol în a sa cale cotidiană. (Înainte de plecarea mea, acest ins s-a mai descotorosit de alți doi foarte buni profesioniști; mă gândesc la: J. I. și la L. I., apoi, cu mine deodată, de B. A., iar după noi, s-a lepădat și de L. J., un alt bun meseriaș, dar cu ...opinii proprii!)

Acest veșnic nesătul, călcând, cu ifose, peste munca, de cele mai multe ori anevoioasă, a subalternilor – aici includ și multele ore de munci...voluntare de la noul sediu de ocol, trudă a noastră despre care, la inaugurarea clădirii, făcută cu mare tam-tam, nici n-a catadicsit să pomenească –, mi-a stârnit o stare de revoltă mută, de resemnare și de pasivitate pe care mi le-am refulat până la limita suportabilității.

...În meserie nu îmi mai găseam nici un refugiu, nicio satisfacție – ba din contră...

De ani de zile achitam o „notă de plată” nedreaptă, abuzivă, inventată, cu efect tulburător asupra traiului meu.

Or, pentru un bărbat în deplină putere de muncă, nu poate exista pedeapsă mai grozavă decât obligativitatea efectuării unor munci inutile într-un post fără de speranță.

Am devenit tot mai nemulțumit de mine însumi; alternative de ieșire din impas nu mai întrezăream...

Oscilam între abdicare, cedare, resemnare...

În ultima jumătate a perioadei mele nefaste, am trecut, fără doar și poate, prin stări de spirit mai mult decât dificile.

Nu mai găseam nici un punct de sprijin. Eram tot mai singur moral și social.

În preajma mea, eternul fenomen al invidiei, atât de evident la confrății mei, mi-a născut mulți dușmani.

Față de lingăi și „cotizanți” am avut o veșnică repulsie viscerală pe care nicicând nu mi-am putut-o învinge. Și faptul acesta s-a știut și s-a simțit; iar la

„timpul cuvenit” mi s-au plătit polițele, cu vârf și îndesat, de către cei cărora nu le-am oferit atenții și pe care nici nu i-am periat!

În naivitatea mea cea mare, am crezut că, totuși, după aproape patru decenii de activitate profesională nu se poate ca ceea ce mi se întâmplă să fie adevărat(!)

Visam la o reparație morală, la o revenire asupra deciziei de marginalizare extremă – dar ce puerilism, ce utopie, ce dezamăgire!

Cum am mai spus, trist e că m-am însingurat, progresiv și definitiv, ajungând un dezarmat.

Așa încât, iată-mă singur și izolat în propria-mi carapace incomodă, sufocantă.

În postura socială – și morală – în care mă aflu, aș vrea să fug din astă-lume care nu-mi mai dă nicio satisfacție, oferindu-mi, în schimb, potop de neplăceri pestrițe.

Dacă din cauza mizeriilor, a uriașei corupții, de la mic la mare, activitatea silvică a început să duhnească în așa hal încât, profesia mi-a devenit împovăraătoare, neatractivă, nu același lucru pot să afirm despre locul meu de muncă – pădurea în sine! Profesia nu mă mai entuziasma ca odinioară, așa încât am căutat, cu disperare, refugii în lectură, în scris, în ... femei, iar mai târziu, în internet.

Treptat, însă, toate îmi deveneau fade, lipsite de miez, culoare și conținut; a urmat, blazarea, dezgustul, retragerea.

Continuam să mă simt teribil de izolat, de lovit, neliniștitor de singur; rezultatul: m-am înrăit, umplându-mă de ură și de furie ascunsă ...

Și-atunci, dezamăgit și dezgustat, cu moralul la pământ, mă refugiam în tăcerea naturii din sânul căreia am fost alungat, mă „cuibăream” în lectură ... la fel ca în copilărie!..., închircindu-mi sufletul, zdrobindu-mi inima.

Cu toată povara furiei, a tristeții, a regretelor, a vinovăției, a inferiorității, a unui egocentrism instinctiv, mă lupt, din răspuțeri, să-mi reinstaurez bucuria, pacea, iubirea, speranța, liniștea, modestia, bunătatea.

Încerc să nu mă grăbesc și să nu mă neliniștesc (... prea mult!).

De mai bine de doi ani, învăț și îmi asum o singurătate austeră, o singurătate mai mult spirituală, lăuntrică, decât exterioară; așa încât, viața mea se desfășoară într-o tăcere asumată, fără nimic spectaculos ori pitoresc.

Cu mediul ambiant(social) am tot mai puține afinități, adaptarea mea fiind tot mai dificilă. Sufletul meu devine tot mai impermeabil la evenimentele pozitive exterioare – oricum, foarte puține, cele negative, în schimb, reușind să mă ducă până la disperare. Astfel că, am devenit, iată, un veșnic crispat, iritat și nesociabil, antipatic. Agitații interioare grave mi se nasc din te miri ce pricini.

Este însă și un mare adevăr, incontestabil, anume faptul că m-am și ... bălăcit prin toate băltoacele duhnitoare ale acestei lumi; așa încât, creștinește dacă

privesc cele ce mi se întâmplă, înțeleg că este vorba, după cum am mai afirmat, de sosirea datei scadenței.

Sentimente de regret și de dezgust față de această lume mult prea plină de mizerii, față de această societate copleșită de interminabile meschinării, mă afundă tot mai mult în apa cea tulbure a izolării, a însingurării nefaste.

Lumea aleargă, nebună, către confort și agonisiri.

Preocupările omului de astăzi usucă sufletele, le sărăcește, îndepărtându-le de traiul simplu de odinioară.

Tot mai rar, și mai puțin, mă regăsesc în mediul social, în așa-zisul: confort modern ...

Îndepărtarea de zarva lumii și revenirea, din când în când, la pădure – la aceea oază verde în care totul pare să fie într-un repaus reconfortant – mă farmecă și mă liniștește.

Aici mă simt în largul meu, cu mine însumi, cu codrul alături și cu pârâul, cu păsările și câprioarele ... departe de om, de viclenia și nesațul acestuia – doar eu și natura: vie, simplă, armonioasă.

Fug, fug de om și mă cufund în „primitivismul” codrilor cu frunza lată, ori veșnic verde.

Natura mă primește tăcută, bucură, cu brațele deschise precum o mamă iubitoare: mă ia în stăpânirea ei, ocrotindu-mă, alintându-mă cu alai de flori și tril de păsări, cu șuier de ape și țârâit de greieri, cu cer senin, ori cu nori, aducători de ploi primenitoare – mă iubește, o iubesc!

Sufletul meu, ca al oricărui om, de altfel, ar avea nevoie de încurajări și de satisfacții, ori ceea ce îi pot eu oferi sunt doar dezamăgiri crunte și repetate și nisaiva mângâieri exterioare.

Este prea multă, totuși, restriștea și pătimirea pentru acest suflet al meu chinuit; și nu fac afirmația aceasta din autocompătimire ...

Traiul meu s-a desfășurat printre prea multe mediocrități șmechere, hămesite, unsuroase, alunecoase; pe aceștia niciodată nu i-am putut vedea cu ochi buni, nicicând nu m-am putut regăsi printre ei ...

Pe tărâm profesional, am fost, cu deosebire după 1989, printre oameni deosebit de șireți, majoritatea rezistenți la rele.

Veșnica șmechereală, darul de a mitui, înșela și a minți au fost, și sunt, instrumente cu care cei mulți din branșa mea au înfruntat vremurile ...

Cei din preajma mea au fost răi, ingrați și ostili, făcându-mă să sufăr enorm.

De aici au izvorât stări de indignare, dezolare, revoltă și disperare pe care mi le-am refutat în măsura în care mi-a fost cu putință.

... Am devenit mai trist decât am fost vreodată; mă lupt din greu, acum, ca starea aceasta de tristețe să nu devină deznădejde.

Am devenit grădinarul unor flori surde, atinse de brumele toamnei.

Crâmpeiele de imagini din natură care urmează, ca niște picături tonice, au fost extrase, precum am mai spus, din jurnalul meu pe care cu acest prilej l-am „golit” de consemnările despre natură, săvârșite în decursul deceniilor de hălăduire prin codrii.

Aceste însemnări cuprind, de asemenea, și câteva notații referitoare la reîntoarcerile mele în natură, întâmpinate după anul 2008.

Încerc, de-acum, să-mi instaurez tăcerea cuvintelor, a dorințelor și a gândurilor...

Mihail Bica

Argument

A vorbi despre păduri, munți și ape nu este ușor – nici chiar pentru un știutor al secretelor vieții acestora.

Cutez, totuși, să o fac deoarece timp de peste trei decenii și jumătate am conviețuit cu pădurea, încercând a-i pricepe traiul și graiul...

Am învățat, din această împreunătrăire, că pădurea se compune din entități, mult asemănătoare nouă, verticale, mai verticale decât noi, oamenii, mai iubitoare de înălțări cumpătate și mai râvnitoare de lumină, de mângâieri solare – ele fiind mult mai darnice decât ființa noastră cea veșnic nesățioasă.

Ei, arborii pădurii, sunt făpturi mult mai stabile decât omul, au ființa lor mult mai bine ancorată în pământ; au fruntea smerit ridicată către înalțuri, îmbrățișând sfios pământul și cerul. Adoră verticalitatea și stabilitatea; nu visează către alte universuri dar le place, foarte mult, ca lumina lunii să le treacă printre ramuri, dezmiertzându-le lujerii, mugurii, frunzele...

Le mai place: să fie scuturați de vânturi blânde, alintați de nori și scăldați de ploi în averse; apoi, să fie îmbrățișați de vaste curcubeie învăluitoare, în timp ce ascultă în tăcere, înfiorați, triluri și concerte de păsări, din primăvară până-n toamnă...

Iar toamna... toamna, după ce își leapădă, îmbujorați, veșmintele – așteaptă cu crengile ridicate a rugă către cer, noile odăjdii albe sub care mugurii se vor visa flori și frunze clătinate de vânt, spălate de ploi și uscate de raze de soare fierbinți.

Autorul.

GHENAR

Sunt încă în liceu, cu doi înainte de bacalaureat...

Sub imperiul atâtor ani – în fond întreaga-mi copilărie! – petrecuți pe dealurile din Sângeorgiu de Pădure, mă decid ferm(!) să-mi aleg o îndeletnicire (de geolog, ori de silvicultor) care să-mi permită a mă retrage, precum un sihastru, undeva în sânul naturii, spre a mă izola de societate și apoi, de aici, să o contemplan, nădăjduind să obțin o înțelegere mai obiectivă, mai profundă a acesteia. Visez la o cabană, situată nu foarte departe de un sat, unde să adopt un stil de viață mult simplificat, avându-mi asigurate, prin efort propriu, hrana, adăpostul, îmbrăcăminte și lemnul de foc.

Am o unică și fermă convingere: deși aparent singur, niciodată nu aș fi solitar, devreme ce aș fi cu natura!

Cu mare înflăcărare mă avânt spre mă pregăti pentru meseria de silvicultor!

Sihăstria – aceasta nu îmi mai este posibilă deși, iată, sunt silvicultor; năzuința însă a rămas, obsedându-mă cu asiduitate, mai ales acum, peste foarte mulți ani de la înfiriparea ideii ascetice, acum când efectele aproape dezumanizante ale propășirii industriale, dar și multele perfidii și strâmbătăți sociale și profesionale, mi-au trezit vechiu-mi dor...

Exprimându-mi această aspirație, în familie ori în grupuri de amici, mi s-a afirmat că gândurile, intențiile, mele sunt nepotrivite și aventuriste.

Mi se reproșează că am porniri ascetice, anacronice... că omul nu trebuie să fie singur; adevărul acestei afirmații, peste ani, s-a confirmat și în cazul meu, trebuind, nu-i așa, să fiu în rând cu lumea...

Da, tot ce face omul slujește unui unic țel: acela de a uita că este ... singur!

Dar să nu uităm că ne-am născut singuri, că vom muri singuri și că, indiferent ce am face – trăim singuri.

Singurătatea este, și va rămâne, o mare realitate: eu sunt foarte conștient de ea. Adeseori, omul dorește să fie cu alții; cu alții fiind, dorește să fie... singur.

Oricine, orice ar spune, mie îmi place să o am ca însoțitoare pe ea: Singurătatea.

Ea nu înșală, nu dezamăgește, mie unuia fiindu-mi deosebit de fidelă.

Nu neg – această dorință a mea este alimentată și de o bună doză de

mizantropie. Dar ceea ce acum mă împinge către solitudinea silvestră este o presantă necesitate a unei viețuiri profunde, o nevoie de savurare totală a vieții.

În tăcere și în liniște îmi găsesc un limbaj potrivit sufletului meu...

Iar pentru instaurarea liniștii lăuntrice, mă zbat să evit „zgomotele interioare”, în permanență căutând să-mi schimb natura multelor mele trebuințe dătătoare de agitații și necazuri, să nu mai accept să fiu nervos, neliniștit, îngrijorat.

Dar, reușesc oare?...

Am nevoie de liniște și, mai ales, de liniștea naturii, pentru că în natură îmi sunt rădăcinile. Atunci când sunt singur în pădure, prin Iuhod, Sebeș ori Bucin, mi se întâmplă adesea să mă simt transportat într-un trecut îndepărtat, pe vremea când omul trăia în deplină comuniune cu forțele și spiritele naturii. Și chiar în acele momente dacă aud tril de păsări sau un susur de izvor, simt că acele sonorități contribuie la împlinirea liniștii mele lăuntrice. Multora le e teamă de liniște întrucât o confundă cu singurătatea.

Dar pacea pădurii este întotdeauna un ținut locuit.

Creatorul a așezat peste tot locuitori, cu atât mai mult în păduri...

Regretabil este faptul că zgomotul civilizației ne cotopește tot mai mult existența, materială și banală, mutându-se tot mai mult, mai expansiv, și distructiv, către natură, creând condiții nefavorabile existenței entităților trăitoare prin munți și lacuri, prin aer și oceane.

Omul tulbură neîncetat ritmuri și echilibre, jefuind în chip grosolan și violent tot ce înseamnă natural.

Pentru a scăpa de zgomot și de prea multa agitație, frecvent mă refugiez în locuri pe care omul nu le-a murdărit și tulburat încă...

Îmi place să mă retrag în codrii Bucinului, pe malul pâraului cu același nume; și cu cât mă cufund prin munți, cu atât mai mult întâlnesc tihna cea blândă și binefăcătoare.

Să fug, să fug, rătăcind prin munți și codrii, prin peșteri; să fug de năravul omului și de faptele jalnice care covârșesc așezările noastre.

Să nu-mi fie teamă de lipsa de confort, de întâlnirea cu fiarele – vătămarea lor fiind oricum mai mică decât cea de la oameni.

Negre crengi, bătute de vânt, ploaie, iarnă...lapoviță, șuier, croncănit, frig – totul este înghețat și trist.

Am luat iarna în brațe ca pe o imensă pernă albă!

Iarna, doar ea, numai ea este în stare să-mi nască în suflet un anotimp aparte: copilăria – anotimpul cel mai curat.

Timpul se oprește, rămâne doar o stare întreținută de o amintire a acestui imaculat anotimp.

În munți ninge în o mie și unul de feluri, în cursul unei singure zile cu fulgi însăilând fantastice dansuri în văzduhul pur.

Pornesc prin sihăstrie, pe unde înaintea mea trecură vietăți silvestre, scriindu-și povestea hibernală pe omătul cel proaspăt.

Zăpada vine să ne bucure și să ne curețe, să acopere .

Ea ne-a fost dată de Cel de Sus ca model de alb, și să țină de cald și de urât bunului și prechinuitului pământ.

Merg pe jos, pe vechi poteci acoperite de hlamida albă, cu zăpada scârțâind sub picior – este una din marile-mi plăceri în acest anotimp.

Iarna ...această balanță albă care ține în cumpănă sfârșiturile și începuturile, întinderile și înălțimile , tandrețea și tristețile.

Ciuta

Îmi încânt privirea cu desenele delicate și imprevizibile ale omătului aciuat pe o tulpină uscată de lumânărică, pe un ram de gorun ori pe un vârf de stânca.

Luna urcată dincolo de coama pădurii de fagi – lumina ei albăstrind omătul din Grădina lui Bucur...

Aurul toamnei s-a scuturat de mult prin codrii...

Mai întâi a sosit promoroaca, apoi chiciura pregătind pădurea pentru sărbătoarea frigului.

Noaptea învâluie muntele, rece și cristalină.

Stau pe marginea pâraului Bucin; sub dantela de gheață apa pâraului susură monoton.

Un vânt tăios șuieră printre crengile aninilor despuiați.

Prin troiene înalte, fără nicio urmă în fața mea, deschid pârție către observatorul din Grădina lui Bucur. Aerul este de gheață, greu de inspirat. Ajuns sub observator, curăț cu piciorul omătul așezat în strat gros, pufos, pe treptele scării. De sus, din ușa observatorului, privesc vârful roșiatic al fagilor de pe care a alunecat zăpada. În față, în pâcul de molizi, perne de omăt înghețat așteaptă mângâierea soarelui pentru a se contopi cu undele grăbite ale pâraului Iuhod.

FĂURAR

Codrii cei îndepărtați de așezările omenești mă atrag irezistibil cu liniștea lor adâncă, cu tulburătoarea lor frumusețe.

Existau, pe valea Iuhodului, vaste întinderi păduroase, ferite de tăișul securii, ducându-și traiul în compania urșilor și a cerbilor cărora le ofereau liniște, adăpost și hrană.

Pieptul lor verde încet-încet a fost nimicit, în chip... științific!

Pădurea se pustiește vertiginos – pradă fiind lăcomiei și josniciei omenești –, ea constituind un imens câmp de bătălie pentru nesătui.

Omul în neștiința, în rapacitatea lui, poate desființa rapid mari întinderi forestiere: el mutilează pădurea, fără suflet, fără jenă – despădurește cu nesocotință, cu sălbăticie.

Astăzi, mai mult decât oricând, pădurea are nevoie de o atitudine sufletească aparte din partea omului: este nevoie de un veritabil cult al arborelui, al pădurii pentru ca ea să se poată menține.

Pădurea este liniștea pământului. Ea nu trebuie judecată după câte paralele dă proprietarului, ci – în primul rând – după ale ei foloase imateriale.

Codrii noștri au nevoie de roua inimii omenești pentru ca să existe.

Caut pădurea copilăriei mele...

Nu o mai găsesc!

Absențe numeroase, și de vază, ciuntesc icoana silvestră atât de sacră mie.

Unde e cireșul cel falnic, unde sunt giganții fagi, unde sunt mărății ulmi... stejari, goruni?...

S-au prefăcut în: sicrie, cruci... în scrum?

... S-a îngropat stejaru-mi în lumea celor duși!

Pădurea cu oamenii s-a dus...

Învățat-am fost: să domin fiarele, să le evit, să le înțeleg.

Mi s-a explicat cum să ocrotesc o căprioară rămasă fără niciun sprijin și care moare cu lacrimi în ochi, să mă îngrijesc de puiul de urs rămas fără mamă.

Ursul...insomniac

Dar, înainte de acestea, m-au învățat cum să ocrotesc o floare, un arbore.

Acum, la bilanț, rostesc: pădurea are duritatea ei, cu iernile-i friguroase dar și cu erupțiile florale în prag de primăvară, cu răcoarea codrilor de fag, ori de molid în toridele zile de vară, cu glasul frunzelor pălite, gemând sub biciuirea cruntă a toamnei, cu cărări ascunse sub frunze ruginii, cu neuitatele amintiri ale zilelor petrecute la stâne...

Am fost dintotdeauna adaptat la singurătate și receptivitate în fața celui mai neînsemnat gest al naturii. De n-aș fi avut aceste calități, nu puteam niciodată să stau singur în pădure, nu aș fi putut să-mi culc urechea pe așternutul cel verde al unei poieni, să aud... cum crește iarba!

Omul ar trebui să trăiască o viață independentă de cauze economice...

Or, el toată existența lui o are totalmente subjugată de mijloace de agonisire, uitând parcă de existența-i efemeră.

Reducerea dependenței de resursele sociale ale vieții, și adaptarea la cele naturale, ar putea fi forma(utopică!) pe care am putea-o opune acumulării bogăției, ori a neputinței sărăciei.

... Să locuiești într-un anume loc, în condiții naturale, conform atașamentului

original al omului la natură, într-un mediu în care prin străbaterea teritoriului sau prin extinderea orizontului privirii să poți deveni „stăpân” al întregului spațiu pe care îl străbați și îl cunoști, fără să ai parte de granițe de oameni trasate – iată ce i-ar prii spiritului liber al omului!

Am devenit mult prea agresivi din perspectiva copleșirii noastre de către instinctul de consum și de înăvuiere. Am devenit robii culturii mașinii, în loc să fim adepții culturii naturii.

Câștigarea celor necesare traiului ar trebui să fie nu o ocupație trudnică, degradantă ci o îndeletnicire agreabilă, reconfortantă.

Multe, foarte multe din așa-zisele noastre nevoi sunt trebuințe false în contextul vieții sociale sufocante.

Să nu dorești să te înconjuri de atâtea lucruri prisoselnice – iată eliberarea de sclavia lumii materiale; apoi, retras și din societate, omul se poate bucura de avantajul propriului său timp, acordându-și mai multă atenție preocupării spirituale. Însuși scrisul se poate desăvârși prin traiul în singurătatea naturii. Hoinar în singurătate, omul care trăiește în natură este vecin cu nemurirea trăind solitudinea ca plenitudine printr-un mod de trai simplu.

Solitudinea nu este refugiul mizantropului, nici izolarea celui blazat, lipsit de motivația vieții sociale – nu este nici insula misterioasă în care cel refugiat dintr-o lume a imperfecțiunii își poate găsi o împlinire a visurilor.

Însingurarea este un alt mod de viață, protector, o stare de echilibru interior în care nimic nu-l poate abate pe om de la scopul său major, anume acela de a opta pentru latura spirituală a vieții, eliberându-l de obligațiile curente găunoase, înrobitoare.

Atât de artificială este societatea noastră actuală!...

Spre folosul celor puțini, ea este menținută prin forță, individului răpindu-i-se cel mai important bun, anume: libertatea.

Fiindcă viața liberă și nu proprietatea (furată, acumulată, înstrăinată pe nedrept) este zestrea noastră cea mai de seamă – tocmai acea libertate care ne este dată prin naștere, de la natură!

Trăind în natură, bunul nostru de preț ar fi libertatea, uniform distribuită, și nu diferențierea infatuată prin proprietate.

Retragerea din lume devine prin practica singurătății, primul semn de revoltă împotriva statului meschin.

Personal critic acest stat, abuziv și corupt, și chem la răzvrătire împotriva acestuia!

Singurătatea este oricum de preferat vieții în societatea atât de depersonalizată și de inautentică. În timp ce în libertatea solitudinii omul își poate căuta pe îndelete sinele, pășind pe fâgașul minunat al neîntreruptei creșteri spirituale,

în societate „...omul este: urmărit, inspectat, dirijat, mânat de lege, numărat, înregimentat, îndoctrinat, moralizat, controlat, muștruluit, jecmănit, exploatat, monopolizat, extorcat, strivit, tras pe sfoară, jefuit.” (Proudhon). Izolarea individului modern este o formă de căutare neîncetată a sinelui, întoarcerea la natură fiind revenirea la esențele fundamentale ale firii.

Doar în singurătate poți tinde spre continua creștere spirituală.

Omul poate fi cunoscut doar în singurătatea sa, deoarece tot ceea ce poate fi acesta în societate nu este decât o mască! În „singurătatea” din natură orice om se înobilează prin experiența de a conta doar pe sinele propriu. Pentru a face viața suportabilă, tiparele societății trebuie schimbate – retragerea în natură fiind la îndemâna oricui, cu mijloacele cele mai puțin costisitoare, acest mod fiind o reală cale a schimbării.

Am ajuns, înverșunați în lupta pentru bani, să fim tot mai capturați de îmbulzeala și de agitația de zi cu zi, prea ocupați cu relații trecătoare, lumești, absorbiți de rutina profesională și altele cotidiene. Suntem într-atât de stresați încât nu mai vedem că în acest fel viața nu mai are frumusețe, nu are poezie, nu poate avea iubire.

Suntem oboșiți și copleșiți de o viață monotonă și neliniștită, ajungând să fim mult prea singuri, mult prea deprimați și îngrijorător de triști; nu, viața nu ar trebui să ne fie așa...

Avem atât de falsă credință neghioabă că viața, existența noastră ar fi mai bună dacă am avea mai mulți bani: case, mașini, vacanțe, călătorii, meserii bune, da... poate, dar în tot acest timp sufletul unde ne e?...

El rămâne uitat, lepădat, ...subnutrit!

Cu toții năzuim să avem mașini performante; capsule metalice, devenite extensii ale ființei noastre, cu care alergăm nebunește spre nicăieri...

În marea aglomerație în care ne este dat să hălăduim, suntem tot mai înstrăinați și îndurerați, mereu tot mai singuri.

Tânjim după un viitor care nu va veni niciodată...

Unica noastră cale de scăpare rămâne revenirea la firea noastră inițială, la libera trăire în natură. Prea multa schimbare cu care ne este dat să ne confruntăm ne creează haos în viață, în simțiri – totul devine derutant...

Libertatea mea, a ta... ar fi cu siguranță mai deplină dacă am reduce considerabil sursele de dependență care ne cotropesc, îmbolnăvind-ne, ucigându-ne.

Retrași în natură, chiar dacă prin „divorțul” de societate am deveni cu siguranță debusolați de lipsa atâtor înlesniri aparente, cu care ne-am obișnuit, odată reîntorși la natură, sigur mai lesne ne-am putea găsi și justa motivație a existenței noastre: aceea de a ne transfera atașamentele noastre de la material

la spiritual.

Retragerea în pădure este, poate fi, o formă a emancipării, a depășirii deficiențelor vieții moderne. Tot mai mult mă conving că singurătatea este preferabilă vieții în societate.

Aici, în natură, ne-am putea îndeletnici cu cea mai nobilă dintre vânători: împușcarea propriului nostru eu în mirifica sălbăticie a sinelui!

Pe planeta albastră își face apariția omul...

Mai întâi, omul vânător, nevoit fiind să-și procure hrana și îmbrăcăminte; mai apoi, se ivește războinicul, din ce în ce mai lacom și mai înverșunat să obțină cu mult peste ceea ce îi este necesar ca să trăiască în pacea naturii.

Primul gând i-a zburat către pădure. Acolo, printre arborii puternici, și-a făurit o armă intrată în istorie – arcul cu săgeți. Și, pentru această armă, tisa s-a dovedit a fi cu lemnul cel mai potrivit, – elastic, și rezistent – pentru acest scop...

Pe malul drept al pârâului Bucin, pe gorunul cel falnic, cel cu coroana despuiată, lătită în voie în poiana aerisită, – un rotocol verde de vâsc și vreo trei cuiburi fără stăpân: singurele podoabe ale bătrânului arbore, acum, în miez de făurar.

Și, totuși, două păsări mari, negre, – doi corbi – însuflețesc cadrul altfel foarte mohorât.

Pe un tei, nu departe de singuraticul gorun, aceștia trebăluiesc de zor reparându-și cuibarul: tăcuți, de astă-dată, muncitori.

Deodată, părăsindu-și munca amândoi se avântă în văzduh.

După un schimb de croncănituri și câteva prăvăliri prin aer, cei doi plutesc lin, în zbor planat, departe în zarea încremenită, până când dispar din câmpul meu vizual.

...Dar, iată, că după câteva minute cei doi zburători negri se reîntâlnesc la cuib, continuându-și dereticatul la casa lor din vreascuri căpușită, deocamdată, doar cu gerul lui făurar...

MĂRȚIȘOR

Privesc, stând pe o buturugă de fag, trezirea naturii la viață, înclinarea către soare a firului de iarbă – făcându-și loc prin covorul de frunze căzute.

Suntem la vremea primelor chemări ale primăverii, când încă piciorul se afundă greu în mustul zăpezii.

Prin locurile umbrite zăpada mai stăruie sub bolta pădurii golașe.

Frunzele moarte stau bine îndesate sub povara zăpezii înmuiate, nestrăpunsă încă de firul de iarbă ori de primele flori ale primăverii.

Aici, în mijlocul pădurii, cu arborii falnici care își înalță coroanele sus de tot în calea soarelui, am ajuns, într-un început de prier, cu vegetația descătușată brusc din încorsetarea iernii.

Mugurii sătui de sevă îmi șoptesc: e primăvară!

Ascult șoapta pădurii și susurul blând al apelor...

Cobor pe marginea pârâului Iuhod, – un pârâu limpede care purcede din vârful Ropo, de sub umbra întunecatelor păduri de molid.

Mă așez pe un bolovan.

Privesc nemișcat apa care fuge, fuge...

Pe cursul ei îmi pare că fuge și sufletul meu către întâlnirea cu Marea.

Urc printr-o pădure bătrână de molid. Deși codrul este fără de cărare, umbletul aici este foarte ușor.

Arborii cei bătrâni și-au uscat de mult crengile de jos, pâlcurile de molizi tineri găsindu-și o geană de lumină pentru viața lor.

Pe catifelata pernă a mușchilor, prin tufe de afin, văd urme de cerb, apoi de urs.

În pădure n-a mai rămas din haina întunericii decât un val străveziu.

Și aceste reminiscențe se subțiază în abureli care se adună încet sub cetina pădurii de molid.

Arborii și-au lămurit verdele întunecat, lujerii tineri de afine sunt potopiți de frunze mici, rotunde, de un verde pal, fraged.

De pe molizii cei bătrâni atârnă bărbi cenușii. Pădurea toată este cuprinsă de o veselă frământare a învierii. Înflăcărarea vieții înnoite zburdă în cântece, în culori tot mai vii, în zbor de păsări și-n picurări de rășină.

De sub frunzele uscate răzbate ghiocelul având drept ...fular o frunză uscată de fag!

În fiecare an, luna martie mă uimește cu impetuoșitatea ei...

Trec prin Poiana lui Bucur care cu câteva zile în urmă era încă sub acoperământul zăpezii, iar astăzi este cotropită de verdele viu, crud...

Nimic nu-i mai amețitor primăvara – acest miracol al vieții – decât apariția verdelui impetuos al poienilor în care se strecoară, delicat și iscusit, avalanșa de culori ale nestematelor florale.

... Soare, liniște, o adiere de vânt, un murmur al apei luhodului, mireasma de cetini și de pământ reavăn.

În fond, nu ar trebui să-mi doresc mai mult ca să fiu pe deplin fericit.

Aproape patru decenii de hălăduire, de trai în natură și pentru natură...

Prin conviețuire cu natura simt că m-am modelat, m-am transformat, poate m-am șlefuit chiar, prin emoțiile pe care le-am trăit, m-am întărit prin asprimile pe care le-am îndurat, mi-am îmbogățit sufletul cu lumină și frumuseți nebănuite. Fiindcă, în contact direct, cotidian, cu misterele naturii, omul poate ajunge la o fină sensibilitate, la o bogată viață lăuntrică.

Ce poate fi mai frumos iarna, de pildă, fiind în munți decât să despici cu gamba zăpada neatinsă încă, și zările cu privirea?

Singur, coborând pe poteci de munte, mă simt cu sufletul spălat de păcate, la fel ca cel care iese din biserica în care s-a rugat și împărtășit.

... Soare, liniște, o adiere de vânt, un murmur de ape, mireasma de cetini – îndeajuns pentru ca să fii pe deplin fericit!

În natură întotdeauna am iubit singurătatea...

Privesc munții îndelung, lăsându-i să se strecoare în suflet, printre pleoape, în fășii subțiri, la fel cum se degustă pe-ndelete o licoare de soi.

Stânele, cu toate turmele lor de oi, chiar și de capre, alături de cei câțiva nevoiași care recur la lemnul de foc, cer prea puțină jertfă pădurii...

De pe urma acestora ea, pădurea, își vindecă din sămânță toate golurile astfel săvârșite, ori de vânturile năprasnice sau de bătrânețea arborilor.

De obicei, marile dezechilibre se înfăptuiesc...științific, atunci când sub imperativul unor tratamente neadecvate se dă undă verde tăierilor unor arbori de valoare, aceștia neputând să-și îndeplinească menirea esențială a lor: cea de protecție a solului, a apelor și a aerului.

Utilități cu cele mai moderne unelte, omul este, a devenit, capabil, astăzi, să extermină în inșățietatea sa doar într-o singură zi cât natura a făurit în o sută de ani.

Ursul se ridică în două labe, întinzându-se cât poate de mult, își ridică brâncile din față și începe să sfâșie în gheare coaja, apoi mazăga, până la lemnul cel alb.

Mai târziu o ciocănitore aflându-se în trecere pe-acolo observă în trunchiul golaș o gânșanie ce sta pitită.

Lovind cu clonțul după ea, în lemn se formă o gaură.

Au venit, apoi, alte păsări, carii și... anii adâncind gaura din trupul molidului. În acest ascunziș își făcu sălaș un pițigoi; apoi, lărgind mai mult lăcașul, s-a aciuat o ciocănitore.

Cu scoarța ferfenițită și trunchiul găurit, copacul a început să se usuce...

De-acum, în scobitura plină de rumeguș își găsi adăpost o veveriță, apoi un jder...

În cetina care începu a se îngălbeni își făcură cuiburi: aușei, căldărași și forfecuțe.

Deși bătrân și chinuit de viețuitorii pădurii, molidul își în vârful coroanei flori rubinii care peste un an, prin mărtisor, din conuri mari cu solzii desfăcuți începu să împrăștie mici bobite înaripate, îmbrățișate de adierea vântului cald.

Ca și noi, arborii sunt ființe verticale, înălțate dinspre pământ spre cer, sprijinite și întemeiate pe pământ însă cu trupul lor puternic urcând drept, spre înălțimi, cu fruntea sus.

Tot ca și noi, arborii fac legătura între cele din adânc și cele din înalt, între ceea ce trăiește nedeșvăluit în bezna ființei și ceea ce răzbate, se urcă spre lumină, spre înaltul lumii.

Arborii sunt făpturi nemișcate, veșnic legate de locul înălțării lor, captive întâmplării care i-a născut aici și nu altundeva.

Dar ei nu se plâng de apăsarea vremii – nu îi doare, par nu numai mulțumiți, ci și mândri de statornicia lor, lăsând să treacă: ființe, râuri, nori stele și vânturi.

Doar în vanitatea unui gând mărunț, omenesc, te poți gândi că se zbuciumă, se frământă pădurea în vânt ca și când ar vrea să se smulgă și să plece după norii cei trecători.

Mândrii, siguri de ei, bogați în ramuri, stejarii se confruntă în limpezimea zilei, fiecare dovedind o aprigă individualitate.

Anii le-a răsucit crengile în toate chipurile, încărcându-le de originalitate și forță.

Pe alocuri, se desprind pâlcuri de mesteceni – albe lumânări ale nunților codrului cu stânca.

... Pe măsură ce coboară, molizii încep să se rărească, potrivnici fiind parcă să respire același aer cu arborii cu frunza căzătoare.

Între grădinile dichisite („natura pieptănată”) și natura sălbatică, o prefer, întotdeauna, pe ultima.

Nu, natura nu trebuie schimbată!

Natura ne aseamănă, educația ne deosebește...

Ca să pot iubi și descrie natura, am devenit... iubitul ei.

Natura vine în ajutorul tuturor părăsiților. Ea înflorește și reînverzește sub toate prăbușirile; dăruiește iedera pietrelor, flori de podbal surpăturilor – dragoste oamenilor.

După aproape patru decenii de activitate silvică, ies din sfera acestei activități cu un gust amar – nu față de pădure, ci, iar și iar, față de oameni!

Se jefuiesc, din rea credință și din ignoranță, codrii noștri, se taie mult, prea mult, concentrat, repede și sălbatic...

Din păcate, mult trâmbițatele roluri de protecție a aerului, solului, a peisajului și a climei rămân tot mai în urmă, lozinci prăfuite, uitate într-o debara.

De departe preponderează doar rolul de... uzină producătoare de lemn prin fărâmițarea unităților amenajistice prin restituiri haotice, mincinoase, apoi prin acapararea proprietăților de către nesățuii cu dare de mână, cocoțați în posturi cheie: șefi de direcții silvice, prefecți, primari (mai ales!), șefi de ocoale, de districte și chiar și pădurarii „isteți”, unsuroși și băgăreți în sufletul și buzunarele bătrânilor proprietari, neștiutori în ale pădurii, necunoscători ai valorii reale a ceea ce înseamnă pădurea, în special lemnul.

Marii profitori ai acestor disperați ai democrației contemporane, beneficiari de pensii minuscule, negociază pe prețuri derizorii, hilare, suprafețe importante

de păduri pe care, iute, apoi le „rad”, cu sprijinul mai mult sau mai puțin vădit al organelor silvice și al altor autorități locale.

Venind din acest sistem, trebuie să mărturisesc, cu amărăciune, că atât literatura de specialitate, care se referă, printre altele, la principii etice și morale de cruțare a codrilor românești, cât mai ales atitudinea majorității celor care ar trebui să răspundă cu... capul și cu buzunarul – toate sunt doar literatură!

În realitate, primează doar interesele murdare, pecuniare, mai mult sau mai puțin mascate, ale factorilor răspunzători de soarta pădurilor țării.

Faptele sunt bine știute, dar rămân trecute cu vederea, toți aceștia fiind înregimentați în uriașul complot împotriva pădurii.

Trupul pădurii este brăzdat de rănile grave comise de către „vajnicii” ei apărători. El, codrul, plânge, oftează, timp în care speculanții lui propășesc cu avânt, intrați în marea „horă” năucitoare a decimării silvestre în folos propriu, uitând că banul astfel dobândit nu le poate aduce nici sănătate mai multă și nici viață cu durată dublă...

Poate din contră...

Atâta timp cât a fost lăsată să crească în voie, cât timp omul nu s-a încumetat să-i taie mai mulți arbori decât i-au fost necesari traiului, vieții, intimității sale – pădurea a rămas o prezență masivă, impresionantă, de o mare utilitate ca factor de protecție multiplă.

Omul nu mai are suflet, conștiință forestieră; în tot acest timp pădurea plânge: pentru sine și pentru om!

Legi ar fi, dar se aplică la sărmanii strângători de vreascuri și uscături, asupra cărora se năpustesc cu înverșunare toți cei care sunt cu adevărat marii hoți de pădure: organele silvice, polițienesci și ale administrației locale.

Și, culmea, bine pitiți, cred ei, cu multe și diverse surse de venituri bănești, mascate, în principal izvodite din seva codrilor uciși, aceștia se cred favorizați ai sorții, consimțind, ba chiar pretinzând să se cotizeze, ritmic și consistent, în conturile lor, pentru favorurile ucigașe de codrii seculari, ignorând că aceștia nu sunt ai lor și n-au fost ai taților lor, dar comportându-se, iluzionându-se, ca și cum ar fi fost...

Da, perfida agresiune a omului asupra avuției silvestre a ajuns să fie cea mai mare acum, în pofida tuturor organizațiilor de mediu, a tuturor inspectoratelor și inspecțiilor, corupți și ei, aflați la cheremul bișnițarilor de păduri, vânzându-se pentru un tanc de benzină, o șuncă de porc și câteva sute vârate ... cu tot respectul ... în buzunarele lor largi.

S-a ajuns până acolo încât și Amenajarea silvică (instituția care se ocupă cu organizarea și continuitatea producției pădurilor și a recoltării produselor lemnoase ale acestora), până și ea să fie coruptă, fiind la dispoziția proprietarilor

particulari de păduri, mai mici sau mai mari, ai șefilor de ocoale, cântându-le la toți în strune; firește, nu degeaba!

Toate vin și pleacă, pier: ființe, munți, păduri, flori și nori – acești nori care se nasc și se risipesc la toanele celei mai blânde adieri, acolo în imensitatea cerului albastru și liber.

Mă simt frate cu norul, cu fumul, cu pasărea, cu furnica; pieritor ca ele...

Doar câteva zile cu soare și firea reînvie toată.

Vegetația este cea care recunoaște mai întâi semnele primăverii, abia după aceea omul – ființa care se bucură cu tot sufletul ca martor la renașterea naturii.

Dar... hâina iarnă a stat pitită prin văgăuni, cum îi este obiceiul, reîntorcându-se subit cu tot alaiul: vânt, frig și omăt.

În amurg nori suri acoperiră cerul aducând cu ei vânturi tăioase.

Apoi, din înalturi prinse a se cerne puzderie de fulgi înălbind totul cu o grabă uimitoare.

Prin codrii de fag, primii ghiociei sparg plapuma de nea a acestui sfârșit de iarnă. Peste crengile încă despuiate ale arborilor plutește parcă un vâl verzui, diafan. În cenușiul pădurii apar, ici-colo baloane de aur: sunt cornii care se grăbesc să anunțe izbânda primăverii...

În pădurea abia ieșită de sub vâlul de omăt, florile primăverii – floarea paștelui, brebeneii, untișorul, dediței, silnicul, pochivnicul... – grăbite sunt, toate, să-și desăvârșească rostul până nu se închide deasupra lor bolta verde a pădurii, răpindu-le sursa de viață: lumina.

Dimineața ițește, printre coroanele de molizi, calmă și însorită. Sub bolta pădurii bătrâne nu se simte nicio adiere.

Arbori înalți cu trunchiuri zgrunțuroase sau netede ori cu scorburi adânci, năpădite de rumeguș, tufe de afine și cele de soc roșu, rugile de mure și tulpinile de zmeură – toate așteaptă minunea învierii. Mugurii așteaptă rotunzi, cu solzii crăpați, gata să nască noian de flori și frunze.

Calc pe covorul moale, roșiatic de ace de molid fără să stârnesc niciun zgomot. Doar atunci când dau de câte un pâlci de fagi, atunci doar pașii mei încep să sune printre foile moarte ale toamnei trecute, trezindu-mă din visare.

Soarele strălucește darnic peste pădurea Iuhodului, înviată de tril vesel de mierle și pițigoi.

De pe versanții abrupti șuvoaie repezi se năpustesc la vale, grăbite la întâlnirea cu pârâul. Valea toată este cotropită de soare, de șuier de ape grăbite, de tril vesel de ciocârlii, mierle pițigoi și măcăleandrii.

Raze de soare fierbinți mângâie firea toată, îndemnând la cântec, nădejde și bucurie.

Unul din regretele care mă încercă, după o viață de om petrecută în sânul naturii, este cel cauzat de insuficienta mea atenție acordată mirificei lumi a păsărilor.

Doamne, cum de a fost cu puțință să acord doar atât de puțin interes, atât de limitat, acestei minuni a naturii care sunt păsările; acestei lumi, atât de vii care însuflețește și dă farmec naturii, scoțând-o din static, din încremenire?!

Cum oare a fost posibil ca încă de la început, din copilărie, lumea florilor, a vegetației, în general, să mă înlănțuie în mod covârșitor, în timp ce gingașele cântătoare... încântătoare... au reușit doar să se facă remarcate, acceptate, însă fără să-mi stârnească o pasiune vie, curioasă, precum lumea cea tăcută a florei.

Oricum, nu mi-o pot ierta...

Fără păsări și fără flori, este adevărat, mirajul naturii ar fi mai puțin minunat, mai puțin uluitor.

Cum, oare, nu am putut fi tot atât de răpit de zbor și de cântec precum am fost de miresme și culori, de arbori și de stânci, de ape?!

Cum de a fost posibil ca gingașul copil să fie mai atras de jocul cu praștia, cu sabia din lemn, cu pistolul din soc, în loc să descopere și să trăiască blând,

tandru, frumusețea unică, vraja covârșitoare a cântecului din copaci, și din văzduh, acolo, în mirifica-mi natură a dealurilor copilăriei, cu ochii în lumină și cu auzul îmbătat de triluri paradisiace?

Ori, mai târziu, în aproape patruzeci de ani de hălăduire prin codrii? ...

Nu, nici atunci, nu în suficientă măsură.

Întrebări multe, și lungi, ca și nedumeririle mele ...

Și, cu toate astea, păsările au venit, au cântat, cântă și vor cânta – deasupra grijilor noastre meschine, egoiste, deasupra ființei noastre trecătoare.

Și pentru a-mi fi iertată vina nepăsării față de cântărețele zburătoare, în livadă, și în pădurea vecină cu ea, am așezat cuiburi multe pe care, mai cu seamă pe timp de iarnă, le alimentez cu semințe și slănină.

Prietenia mea față de păsările care au înfruntat gerul iernii, și datorită aportului meu, îmi este răsplătită, de către ele, cu adunarea găgăniilor dăunătoare dar și prin devoalarea unor secrete din viața lor.

Apoi, din primăvară și până-n toamnă îmi cântă, cântecul lor mă liniștește, mă îmbată.

Felul lor vioi și vesel mă farmecă, mă binedispune.

Prier

Să viețuiesc prin pustiuri, prin munți, ori prin peșteri, să am un trai strâmtorat; să fug de năravurile omului și de faptele sale nebunești ...

Apoi, să mă bucur de petrecerea cu fiarele, temându-mă mai puțin de ele decât de om!

Sunt pe deplin convins că natura mi-ar putea oferi nu atât un bun confort, cât mai ales o deplină satisfacție spirituală.

Ador, visez singurătatea în natură, căci doresc să mă schimb pe mine însumi prin renunțare, simplificare.

Aici încerc să-mi caut eliberarea de presiunea uriașă a vieții în societate.

Îmi pare că o viață ascetică care nu urmărește dobândirea de bunuri materiale îl poate elibera pe om de uriașa povară a grijii de a exista.

Am ajuns să fim sclavii propriilor noastre nevoi care cresc pe măsură ce încep a fi satisfăcute!

Optez pentru hoinăreala singuratică, plină de învățăminte, ferită de: bârfe, lectura ziarelor, vizionarea canalelor de tv., internet ...

În locul acestora prefer contemplarea unui crâng, a răsăritului și a apusului de soare.

Omul – ființa evoluată a planetei – cel care zgârie, mușcă, sfredelește fața și adâncurile pământului în numele istețimii și a supremației sale.

Dar, câtă amăgire și zădărnici în tot ce făptuiește această specie!

El, omul, făptura care se fălește cu tot ce dobândește, cu tot ce realizează, frumoase și utile – el este, în fond, cel care distruge frumosul natural, înlocuindu-l cu înșelătoare, aparente frumuseți și utilități dătătoare de neliniști și trudă.

În realitate, nouă nu ni se datorează nimic bun pe acest glob, nimic din ceea ce e cu adevărat frumos și durabil pe acest pământ atât de zbuciumat.

Omul mândru și lăudăros, viclean și nesătul, sapă furibund adâncurile uscatului și ale apelor în căutarea de energii și de comori.

Ființa aceasta ucide natura, răzând păduri, secând ape, otrăvindu-și aerul pe care îl respiră. Și acolo unde ucide nu îi prea place să ațâțe din nou viața.

Astfel, ne rămân munții dezgoliți, lipsiți de podoaba pădurilor forfotind de viață. Această făptură jefuiește, ucide natura doar pentru a-și umple, iar și iar, buzunarele fără fund.

Într-un făurar, cu ger aspru, o nevăstuică cu un con în cioc trecu pe deasupra golului din pădurea bătrână.

Dintre solzi s-a desprins o bobită, sfredelind aerul cu aripioara ei, și s-a culcat pe o creangă de ienupăr.

Veni apoi o suflare de vânticel și săltă sămânța străină lăsând-o în humusul bogat de la rădăcina bătrânului molid.

Mângâiată de razele de soare căldicele ale primăverii, s-a trezit viața ascunsă în minuscula sămânță de molid. În preajma ei bătrânii molizi, cu pletele verzi mult rărite își flutură în vânt fuioare de barbă albă.

Vin ciocăniturile să pună semn pe scoarța crăpată, iar rugina roșie urcă până sus pe trunchiurile slăbite; după o vreme, furtunile reci își pun gheara în coama slăbită a bătrânilor molizi, aceștia oferindu-și trupurile pământului care i-a hrănit, nutriend la rândul lor alte vieți de mici brăduți...

Să uit!...

Să uit umbroasele poteci?

Să nu mai văd brumate cetini?

... Să nu mai am marii fagi prieteni?...

Să uit ale codrului edenice concerte; și rugile de mur – verzi precum smaraldul

Și rubiniile boabe de zmeură aromată?

Și fructele de afin, mai negre decât noaptea?

Și aromatele frăguțe ale pădurii...

Și mușchi, și trunchi, și tril și tunet

Și liniștea... neliniștită?

Să uit, să uit?

.... Nu pot!

Prin covorul frunzelor căzute, colțul ierbii împinge stavila.

Pădurea încă visează...

Mugurii de fag stau să-și deschidă aripa brună, eliberând din strânsoarea iernii fragilele frunzulițe însetate de mângâierea soarelui de prier.

Ici-colo, doar câte-un corn a înflorit deja cu flori de fluture gălbui.

Jos, pe covorul vegetal, îi țin isonul: păștițele, brebeneii, creasta-cocoșului, sângele-voinicului...

Pe pajiștea de lângă crâng itesc albastrele brândușe pe lângă petice de omăt încremenite, cu crusta tare, strălucitoare.

Mâțișoarele de salcie privesc cu pizmă cerul din petalele de brândușe – albul lor catifelat amintind de omătul cel pufos, proaspăt, rămas, de-acum, doar o amintire...

Nu am fost niciodată un vânător împătimit, dar rostul purtării armei prin adâncuri de pădure l-am priceput și mi l-am însușit.

Am putut să văd cu câtă trudă multă, cu ce cheltuieli multe de bani, apoi de timp mult consumat se pot dobândi cocoșii de munte din locurile cele mai sihastr.

Pentru ce, oare, atâta efort, cu risipă de bani și de timp, pentru dobândirea gotcanului prin locuri pustii, rar călcate de picior de om?

Nici carnea acestui vânat nu are un iz atrăgător, nu are savoare, precum nici penele nu au valoare.

Și totuși, omul...!

Din singurătatea neclintită și pustie, dintr-o răpă apropiată, se aude zvon de primăvară.

Mă opresc: ascult în tăcere puhoaiile primăverii prăvălindu-se peste cascade de stâncă, descătușate de strânsoarea ghețurilor iernii.

Atunci când frunza fagului își desface marginile dințate, având mărimea unei petale de ghiocel, e semn că în locurile ascunse din pădurile de molid cocoșii își încep ceremonialul nupțial.

Am cunoscut vânători pătimași care observând acest semn al naturii nu mai au astâmpăr până ce nu încarcă în spate ranița și pușca, pornind spre înălțimi singurate.

Este adevărat – e frumoasă vânătoarea cocoșului de munte dar nespun de anevoioasă: cere multă vreme, răbdare, trudă și bani.

Pentru a ademeni găina, cocoșul își răsfiră coada, își întinde gâtul și începe un cântec bizar: clămpănit, afon, fără nicio melodicitate, cu toate astea, plin de o vrajă unică, rară. Îl ascult, acolo în inima bătrânului codru de molid și simt o

mare ușurare și mângâiere.

Ca să ajungi la destinație, îți dai sufletul urcând pe coclauri printre cetini și cepuri de brad și, de cele mai multe ori, prin nămeți în care te cufunzi la orice pas, până la genunchi.

Te scoli în toiul nopții ca să bâjbâi, într-o desăvârșită liniște până la locul rotitului.

Asudat, de multe ori, te plouă, te ninge, dormi și mănânci în condiții aspre...

Și toate astea doar pentru a ucide o pasăre aflată taman în vâltorile dragostei.

Niciodată nu am ucis vreun cocoș de munte și nici cerb aflat în boncănit ori în altă perioadă.

Ursul, cerbul, cocoșul, căpriorul mi s-au părut că sunt podoabe mult prea scumpe acolo, în creierii muntelui, pentru ca un om, pieritor și el, să-și poată permite, înzestrat cu arme sofisticate, ciuntirea echilibrului faunei muntelui.

Chiar dacă, în cele mai multe cazuri, împușcarea acestora se face cu titlu de „selecție”, realitatea este mult mai crudă!...

Știu, mirajul unei astfel de „expediții” este irezistibil, are un ceva misterios, conținând pregătirea, plecarea, urcușul prin pădurea încremenită spre anumite locuri tainice, în care mâhnitul întunerice își doarme somnul, așteptări încordate, atente, de multe ori viclene, utilizând chemători care imită glasul vânatului.

...Cert este că neuitate rămân ceasurile petrecute la un rotit de cocoș, încercând să-i descifrezi strofele și privindu-i dansul în zorile abia ivindu-se.

Vine însă o vreme când atracția misterioasă către răpunerea acestei păsări sihastră, se desprinde de plăcerea focului ucigător al neiertătoarei arme.

Rămâne doar respectul și admirația față de lumea mirifică, tainică, a bății cocoșului de munte, încântarea și prețuirea în fața frumosului silvestru.

După multe zile de negură și frig, acum soarele strălucește, căldura lui făcând să ningă cu arome de vioarele pe sub adăpost de garduri dărăpănate și pe liziere.

Totul e în neclintire și tăcere...

Din neglijența unui cioban, doritor de iarbă multă și grasă pentru mioare, focul stârnit de acesta ia amploare întinzându-se către pădurea încremenită...

Singur, acesta părăsește în chip laș vâlvaia, lăsând-o să muște lacomă din trupul pădurii de molid, limbile de foc lacome stârnite fiind de acele uscate de pe sol.

Repede se aprind molizii, tufișurile, tot trupul de pădure învăluindu-se în flăcări și în fum gros și des.

Păsările alungate se rotesc deasupra norului de fum parcă nevenindu-le să creadă că sălașul lor este pustiit.

Iepuri, vulpi, căprioare și mistreți – fug înfricoșate către aval, biete viețuitoare nevinovate.

Pădurea arde – vuind și trosnind – cu trâmbe de fum ca niște nori imenși, pustiitori, coborâți din înalturi...

Veșmântul dealurilor înalte este fagul, cel cu coaja netedă, argintie și cu pete scorogite, curmezișe negre. El își ițește mugurii mai târziu decât alte specii de arbori, împodobindu-se, în prima parte a lui floral, cu frunze lucitoare.

Frunzele acestea fragede sunt delicate, dulci-acrișoare, îmbrăcate cu puf mătăsos.

Solzii arămii, care au îmbrăcat mugurii, cad mai târziu, cad precum niște aripi de cărăbuși, desfăcându-se, eliberează gingașele frunzulițe de un verde crud.

Soarele se apropie de zenit...

De pe coroanele fagilor din codru, acele chiciurii picură din ce în ce mai iute stropi mari pe frunzele uscate de pe humusul pădurii.

Pițigoii cântă mărunț, o ghionoaie salută soarele cu un cântec ca din fluier.

Pe o clină, în mijlocul unei rupturi unde trunchiurile de fag stau culcate în toată lungimea lor impunătoare, câteva împletituri de rădăcini uriașe se ridică deasupra lemnăriei căzute.

Printre hățişul de rădăcini ridicate către cer, stau captivi bolovani îmbrățișați ca într-o plasă. Pământul reavăn, dezghețat de pe răgălii cade în mici bulgări rostogolindu-se zgomotos pe frunzele uscate de anul trecut.

Jos, în vale, curge vijelios apa Sebeșului tulburată de omătul topit. Încet, glasul păsărilor amuțește; soarele mângâie vârfurile arborilor.

Pădurea e posomorâtă, fagii străpung cerul cenușiu. Un vânt de gheață suflă tăios peste pădurea încremenită. Petele de zăpadă, care mai persistă, în amurg par vinete, codrul pare pustiu...

Dar e iarnă, totuși, încă...

După amiezile sunt repede cotropite de amurg, apoi de noapte. Pe întinderea

de zăpadă de pe Repaş lumina începe a se stinge. Totul reintră în liniște...

Răsare luna – lumina ei piezișă prefăce arborii în făpturi bizare.

Totul este fantomatic și tăcut.

În drum spre Seaca, ies din pădure întâlnind o spinare pleșuvă presărată de stânci de lespezi care se înalță unele peste altele alcătuind un perete abrupt.

Dincolo de acest zid cerul se colorează ușor.

Printre pietre și petece de mușchi ițesc din belșug tufe de afine și de măcriș-
iepuresc.

E zvon, timid, de primăvară în munți, e vremea recoltei și a dragostei la
cocoșul de munte.

Din înaltul amvonului bătrânului molid aud glasul straniu, dar atât de obișnuit
aici în munte, al cocoșului...

Stau ghemuit lângă tulpina unui molid mai tânăr și-ascult îndelung cântecul
misterios al gotcanului. Ascult nemișcat, sorbind cu evlavie mărturisirea
bucuriei de viață venită din veșnicie. Văd venind în bătaie găinile ruginii, cotind
agile printre trunchiurile arborilor și chemând discret în iatacurile din tufe de
afin pețitorii care le așteaptă cântând în turnurile lor de cetină.

De pe molizii din prejmă se aude tociatul altor cocoși...

Rivalitatea a întezit cu suflare de mânie focul dragostei și, în curând, se
încheagă noi versuri din cântecul de dragoste...

Găinușele stau grupate în colțul poienii...

Brusc, trei cocoși coboară, pe rând, în locul de horă, rotind în poiana în care
abia acum începe să se ivească zorii zile.

Doi dintre ei se aruncă în luptă crâncenă cu lovituri de ciocuri și izbituri de
aripi și de gheare.

În același timp, bărbătușii efectuează salturi înalte, impresionante,
învârtindu-se în încheștări.

După confruntarea cea năprasnică, cel vrednic se retrage în taina camerei
nupțiale pentru a primi răsplata cuvenită.

Pe rând, găinile pleacă...

Cocoșii, cei doi rămași, mai încearcă câte-un vers, searbăd, apoi, recunoscând
zădărnicia, pleacă și ei cu vuiet de aripi, răspândindu-se în munte.

Dar abia se avântară în zbor că, de undeva de-aproape, bubuitul unei arme
sfârtecă aerul.

Și zborul unuia dintre cocoși se frânse...unul dintre trubadurii pădurii de
molid trecând în neființă.

Încremenite, tăcut-au și păsările mărunte, au tăcut și molizii, tace și pădurea.

Dar, muntele e obișnuit cu asemenea sunete: cad trăsnete, arbori, smulși din
locurile lor de vijelii, își strigă și ei durerea morții frânți de vijelie.

Însă porunca dragostei din învierea primăverii dă uitării ceea ce i-a tulburat
avântul.

De undeva, de pe un alt molid, un alt cocoș își începe cântecu-i picurat, sturzul
și mierla și toți ceilalți cântători ai codrului au înfiripat din nou orchestra iubirii,
a vieții...

N-am vizitat de mult pădurea; frigul iernii, omătul înghețat m-au ținut în casă
săptămâni la rând.

Mi-a fost dor de ea, așa că, la ivirea zorilor cu soarele rotunjindu-se printre
nori, pornesc către pâraul Bucin, cel cu valea îngustă și cu apă multă, cu valuri
repezi și unde limpezi...

Blânda mea pădure mă primește cu fața mohorâtă.

Își întâmpină musafirul cu alunii încă înfloriți, restul pădurii încă dormindu-
și somnul cel de iarnă.

Pădurea îmi pare singură, tristă și părăsită.

În preajma Stâncii mici întâlnesc vechea-mi cunoștință: mierla de apă.

Îmi face plecăciuni, bucuroasă de revedere...

Ițește colțul ierbii înveselind pajiștile.

Sălciile își slobozesc mătășorii fragezi vestind sărbătoarea primăverii. La
începutul verii, prin sămânța ieșită din fructele ei mici, cu numeroși peri albi,
moi, care îneacă atmosfera, ele se depun pe pământ alcătuind un strat pufos, ca
de omăt proaspăt.

Deocamdată mătășoarele ca niște mici candelabre înveselesc natura trezită la
viață.

Frunzulițele fragede așteaptă, sub pavăza solzișorilor maronii, momentul
când soarele le va desface scutul, scoțându-le la lumina dătătoare de viață.

Dar, ce ar fi primăvara fără concertul păsărilor?

Și ele încă n-au venit, toate, la Marele concert...

Iarna cedează greu.

Uneori se pare că își ia tălpășița, dar după câteva ore de senin și cald, când pițigoii și vrăbiile încep să-și cânte primăvara – nori plumburii încep să împrăștie fulgi pe tot cuprinsul văii Bucinului. Neaua însă nu mai prididește să aștearnă covor alb peste colțul ierbii.

Norii grei, de catran, sunt alungați spre miază-noapte, aerul rămânând iarăși curat, vărsând lumină și căldură din înalturi.

Este sfârșit de prier. Datorită capriciilor vremii, primăvara se grăbește să răspundă la orice surâs al soarelui cu tril vesel de păsări, cu flori și fragede frunzulițe.

Pe-o surpătură, florile de podbal apărură de câteva zile, dar acoperite fiind de omăt, își închiseră, supărate și dezamăgite, corolele galbene, speriate de povara de gheață a zăpezii.

Dar acum, iată, după nici două ore de lumină primăvărată, omătul se topi din nou ca și cum nici n-ar fi fost, în urma lui rămânând doar strălucire și un covor galben pe care albinele se scaldă cu un zumzet monoton.

Se bucură floarea, se bucură albinele – se bucură firea.

Stau pe marginea pâraului Iuhod, nu departe de Stâncă șurii .

Apele aleargă involburate izbindu-se furibunde de bolovani, apoi ies înspumate de mânie față de acești „potrivnici” neclintii.

Lângă mine câteva fire de ciuboțica cucului își clatină abia perceptibil delicata lor corolă.

Metaforele mele adorm...

Primăvara ca o floare...

Mai întâi apar mugurii. În cântecul de seară al mierlei, aceștia se transformă în flori: la început alunul și apoi, mai târziu, cornul...

Concertului i se alătură, treptat: pițigoii măcăleandrii, vrăbiile, coțofenele. În această simfonie de culori și sunete, zăpada se topește de... bucurie văzând cu ochii. În locul ei apar tot mai multe flori pe imaș și prin păduri.

Și tot acest ceremonial poate avea loc doar în acompaniamentul concertelor măiestre ale trubadurilor.

Mugurii se desfac lepădându-și veșmintele iernii: în tăcere, delicat, armonios.

Totul este în schimbare înnoitoare – seva aleargă prin firul de iarbă și în mărețul arbore, doritoare să întâlnească lumina cea dezmiertătoare a soarelui. Dar, după atâta cântec și soare, apărură, iată, și norii, purtați de un vânt căldicel, ca să vadă ce e cu atâta larmă pe pământ.

Și dacă tot au venit s-au gândit să lase și ei prinosul lor față de dorința de schimbare, de reînviere a naturii, sub forma unei ploi blânde, calde binefăcătoare.

Norii vin dinspre bazinul Gheorghenilor, urcă peste coama molizilor de pe Bucin făcând ca pădurea să ofteze sub alunecarea norilor cenușii. În amurg norii își varsă obolul peste firea râvnitoare de reînnoire.

Este dimineață...

Ploaia continuă încă să cadă – șuierul de sus al apei se îmbrățișează cu cel al pâraului năvalnic. Valea toată este cotropită de nori și de ape, de aburi și de ceață.

Pădurea nu se mai vede de atâta întunecare; doar oftatul ei se aude printre rafalele de ploaie topitoare ale ultimelor relicve de omăt cenușiu, galben, murdar. Fagii din vale stau cu capetele aplecate asistând în tăcere la plecarea ultimelor vestigii ale iernii. Chiar dacă câteodată a fost neiertătoare iarna cea aspră, acum, la despărțire, codrul își plânge cu lacrimi mari, căzute din înălțimea coroanelor înnegurate, Doamna albă, rece, dar ocrotitoare pe vreme de ger și de vifor. Ea pleacă, doar codrul rămâne, statornic mereu pe aceleași locuri, așteptând noii tovarăși cu tril vesel, cristalin, și raze calde, aurii.

Ploaia a încetat...

Soarele zâmbește la zenit; nici vântul nu își mai strigă furia.

Apa Bucinului șuieră năvalnică, nemaîncăpând în matcă, izbind bolovani și rădăcini de anini și sălcii vechi.

Și, iată, primăvara a sosit!

O știe mierla, aninul și fagul, firul de iarbă, colții ferigii ițind printre pietrișul de pe marginea pâraului. Peste toată valea soarele zâmbește mângâind tandru întreaga fire cuprinsă de florii învierii.

Smocuri de iarbă veche stau culcate încă după lunga apăsare a zăpezii; în preajma lor brândușe delicat viorii zâmbesc discret.

Un mestecăn subțire țâșnește către soare, precum un stâlp de argint pe bolta de azur.

Pe fundalul negru al molizilor de la Pleașa, au apărut petele de verde proaspăt ale fagilor înfrunzind, având o frăgezime nefirească pe verdele închis, sumbru, al molizilor.

Arome noi, crude, plutesc în aerul cristalin.

În drum spre Seaca, ies din pădure întâlnind o spinare pleșuvă, presărată de stânci de leșpezi, înălțate unele peste altele, alcătuind un perete abrupt. Dincolo de acest zid cerul se colorează în roșu.

Printre pietre și petece de mușchi ițesc din belșug tufe de afine și de mure.

E zvon de primăvară în munți – este vremea recoltei și a dragostei la cocoșul de munte.

Trei vietăți ale pădurii m-au impresionat dintotdeauna: ursul, prin forță și impetuozitate, cerbul: prin liniile-i armonioase, prin frumusețea-i nobilă și impunătoare a coarnelor împărătești sub care doi ochi mari și adânci scrutează mediul. Dar, nu în ultimul rând, am îndrăgit „cavalerul negru” al pădurilor de conifere – cocoșul de munte, întruparea de taină a pădurii negre, pasărea cea mai mare a pădurii de molizi.

Ceremonialul nupțial al acestei păsări este unic prin frumusețe, prin poezie și ritual. Cântecul lui de dragoste: straniu, misterios; dansul lui de nuntă: bătaios, voinicesc – toate acestea m-au determinat și pe mine, ca și pe mulți alți vânători, să las pușca deoparte și să ascult, să văd, ori să fotografiez tot acest miracol al sângelui înfocat de vâlvătaile dragostei.

Această minunată pasăre atunci când este răpusă, tocmai în faptul dragostei, molidul pe care și-a cântat ultimul cântec de nuntă, o plânge cu lacrimi de rășină...

Zăpada mai stăruie pe imaș.

Ici-colo „familii” de brândușe își ridică pe picioare zvelte cupele mari, violete. N-am mai vizitat de mult pădurea: frigul iernii, omățul înghețat m-au ținut în casă săptămâni bune. Mi-a fost dor de ea, așa că, la ivirea zorilor cu soarele rotunjindu-se printre nori, pornesc către Bucin.

Blânda mea pădure mă primește cu fața mohorâtă. Își întâmpină musafirul doar cu alunii înfloriți, restul pădurii încă dormindu-și somnul de iarnă. Printre tufele de alun și trunchiuri de anini cu scoarța groasă, trei cioate de carpen își plâng trunchiul de curând retezat; în preajma lor, urme de om și de rumeguș în zăpada înghețată.

Ajuns în preajma Stâncii mici întâlnesc vechea-mi cunoștință: mierla de apă;

îmi face aceleași plecăciuni, bucuroasă, probabil, de revedere.

Cu coroana despuată, lățită în voie în poiana aerisită, mă așteaptă gorunul cel falnic și bătrân, de pe malul drept al pârauului.

Florar

Cu mijloacele de transport care au ajuns, iată, la îndemâna mai tuturor, oamenii merg tot mai des la munte, aceste ieşiri fiind mai degrabă o modă decât plăcerea de a savura natura, liniştea. Aici, omul se comportă în fond ca şi acasă: aduce vin, bere, mititei, jamboane, tigăi, ascultă muzică ordinară şi zgomotoasă – se urlă, se zbenguie, se poluează.

Şi nimeni nu le spune acestor „evadaţi” că prin lipsa lor de respect, ei tulbură atmosfera, apele, deranjând întreaga lume a muntelui.

Trec pe lângă ei tiptil, adâncindu-mă în codrul care îmi dă puritate şi putere. (Nu, nu mai sunt eu acela care trebuie să le spună că nu fac bine ceea ce fac: le-am spus destul!)

Atunci când urc, mă debarasez, încet – încet de tot ceea ce mă împovărează launtric, căutând liniştea şi lumina.

Mai târziu, coborând din munte – revine zgomotul, agitaţia, dezordinea cea complicată, incertitudinea interioară.

Fug, fug de zarva vieţii din societatea atât de înrăită, preocupată doar de interese materiale. Mă retrag în mijlocul naturii, în locuri netulburate de zadarnica frământare cotidiană. Mă cufund în monotonia codrilor de fag, ori a vastelor molidişuri pure, trec pe lângă falnici anini, pe sub care se strecoară şuşotindele ape cristaline ale pârâului de munte.

Urc tot mai sus, pe poteci întortocheate, hălăduiesc, croindu-mi drum prin pădurile de jnepeni – culegând din loc în loc, gustoasele afine vineţii, înaintând către culmile cărunte, bătute de arşiţe şi ploi –, printre care încă sclipesc în soare petice de zăpadă.

Variaţia peisajului îmi desfată ochiul, îmi încântă sufletul – mă face mai bun, mai iubitor al armoniei naturii.

Străbat toate aceste frumuseţi: ici un copac cu frunze verzi, dincolo o pajişte împodobită cu flori fel şi fel, curgeri grăbite de ape azurii, ori înspumate de vâltori.

Aproape tot ce văd: le cunosc, le spun pe nume, ştiindu-le secretele care le dirijează viaţa.

Puţin sunt cei care cunosc pădurea; cei mai mulţi le ştiu umbra deasă,

răcoroasă, covorul verde, îmbietor, florile care o împodobesc mai ales primăvara, liniştea ei care îmbie la odihnă.

Am avut ocazia să citesc şi să învăţ, teoretic şi practic, ce este pădurea, ce poate oferi ea şi, mai ales, ce anume cere ea de la om.

Am ajuns să deosebesc molidul de brad, stejarul de gorun, paltinul de jugastru, teiul pucios de teiul argintiu, salcia de plop...

Am învăţat, apoi, taina atâtor plante care înveselesc pădurea cu florile lor vii: floarea paştelui, brebeneii, ciuboţica-cucului, cimbrisorul, degetărelul, sunătoarea...

Mă apropii de ele – iar ele se-apropie de mine deschizându-şi larg corolele, îmbătându-mă cu arome discrete şi culori fermecătoare!

Apoi, arborii – tăcuţii, puternicii mei arbori – sorb umezeala din profunzimile pământului, răcorindu-ne aerul pe timp de vară; adună cu râvnă, apoi, de la soare, căldura pe care ne-o restituie iarna.

Ei, arborii, ne dau oxigenul, ne apără de furia vântului, vorbind cu norii despre nevoile pământului, ei ne sunt stavilă puhoaielor sălbatice împlânzindu-le, din frunza lor se naşte lutul (humusul), lut din care am fost plămădiţi, lut în care ne vom întoarce...

Dorul şi trebuinţa de a trăi în singurătate, ore şi zile multe – îmi sunt de nepotolit.

Timpul permiţându-mi, iată-mă zilnic pe poteci de codru, pe mal de apă, pe mirificele locuri ale Bucinului.

Trec de pârâu şi urc, prin poieni, către codrul îmbietor.

Nicio mişcare în jur, nicio adiere nu tulbură liniştea învăluitoare – doar păsările văzduhului cu ciripitul lor suav şi adierea vântului prin frunzişul fraged.

Mă simt contopit cu cerul şi pământul – un fir de praf în imensitatea nedesluşită.

Sub farmecul măreţ al naturii impunătoare îmi simt sufletul uşurat, desprins de agitaţia cea nebună a lumii moderne.

...Mă uit la apa pârâului, la curgere, la flăcările focului abia atârnat, mă uit la cer, la păsări – şi la pământ!

Şi mă bucur!

Pădurile de fag și de molid urcă până la mari înălțimi...

Pășunile bogate, grase, împetrite cu florile specifice iamașurilor alpine, de la Repaș, Dealul lui Ștefan, Ruta, atât de viu populate până nu demult, au ajuns să fie pustii.

Nu se mai aude talanga, nu se mai aud căinii lătrând, nu se mai aud ciobanii hăulind. O liniște nefirească s-a așternut peste o mare verde în care doar greierii mai țărăie nestingheriți de copită de oaie...

Trec prin păduri cu umbra adâncă și cu arbori falnici, prin locuri neatrinse, încă, de drumuri forestiere. Aici, arborii mor de bătrânețe ori în lupta cu furtunile.

Drumurile forestiere au permis, și mai permit încă, măcelărirea nemiloasă a codrilor mărginași. ...Trec pe lângă trunchiuri imense de fag putrezite, îmbrăcate în mușchi verde și cu delicate frunzulițe de măcrișul-iepurelui.

La celălalt capăt al trunchiului, nenumărați brăduți au prins rădăcini în trupul fagului pierit. Savurez fiecare clipă, fiecare imagine – toate lăsându-mi dăre luminoase în suflet.

Fluturi multicolori se zbenguie în juru-mi. Pârâul limpede gălgăie în albia-i îngustă, cu mulți bolovani...

În jur, pajiștea e verde, împetrită cu flori de pădăii și papucii-doamnei.

Poate cândva aceste peisaje, aceste impresii îmi vor nutri clipe fericite, amintindu-mi în forfota distrugătoare, aceste oaze de liniște și de frumos...

Pe plai încă e iarnă dulce cu petece de zăpadă pe sub cetini.

În urcușul meu către Ropo, trec prin pădurea de fag de la Capul Iuhodului; bătrânul codru tace părăsit, cu încăperile-i deșarte.

Străbat luminișuri fără flori, singuratece poiene cu câte un molid având coroana bogată, lăbărțată în belșugul de aer și lumină al colnicului.

Sus, în munte, cocoșii cei mari încep să-și cheme găinile la margini de poieni... Departe, la răsărit, se deschid, încă somnoroase, genele zorilor.

Molizi singuratici, din preajma mea, și câțiva scoruși au început să se contureze în negură.

De multe încântări și frumuseți este plină vânătoarea la boncănitul cerbului; însă mai presus de oricare dintre vânători se află vânătoarea la cocoșul de munte.

Jocul spectaculos de dragoste al acestei păsări a muntelui nu are echivalent.

Farmecul acestei păsări impunătoare mi l-a dezvăluit neostoiul pădurar,

iubitor de natură și liniște: Nyitra Martin.

Cântecul cocoșului se compune din mai multe „strofe”, ajungând la paroxism la strofa de „tocilat” – un sâsâit aspru, care se aseamănă cu sunetul cunei de gresie pe ascuțișul coasei, clipe în care cocoșul de munte nu aude, și nici nu vede nimic; ochii-i se închid, urechile, având pliscul larg deschis, nu mai aud.

Acesta este momentul în care vânătorul răpune pasărea îndrăgostită(!)

Pe molidul cel bătrân de pe marginea poienii, podoaba cozii în semicerc a falnicului cocoș se leagănă în dreapta și-n stânga.

Tremurându-și penele de sub bărbie și zvâcnind în spasmi de plăcere, pasărea se întoarce către soarele mijind ce-i mângâie penajul împodobit cu luciri de pietre prețioase.

Versurile izbucniră din pliscul întredeschis la fel ca seva năvălitoare din trupul molidului și cea din firava tulpină de măcrișul – iepurelui.

Cocoșul se oprește din cântec, apoi porni dansul cu și mai mult foc, înfoiat, sucindu-se și răsucindu-se, frământând din picioare nisipul și omătul ferfeniți al poienii.

Așezate printre tufele de afin, găinușele ascultă și privesc atente dansul înfocat al bărbătușului.

O detunătură venită dintr-un colț al poienii pune capăt ceremonialului.

Găinușele îngrozite își iau zborul.

... Pe zăpada veche – picuri de mărgean și cocoșul cu aripile frânte.

Același pădurar, de care am pomenit mai sus, povestește cum odată la o astfel de vânătoare s-a apropiat de cocoș până la o distanță de tragere potrivită.

Înainte de a porni la rotitul cocoșului de munte, omul își aranjă cartușele în cartușieră; în partea stângă – un rând de cartușe cu glonț, iar în partea dreaptă – cartușele cu alice, potrivite răpunerii cocoșului.

Ajuns la locul ceremonialului nupțial, cu zorii abia mijind, se apropie de bradul în care gotcanul își cântă cântecul înfocat.

Alegând clipele tocilatului, își încărcă arma și trase asupra pasării.

Cocoșul însă nu cade, și nici măcar nu se clintește!

După o pauză, cocoșul reîncepe cântecul.

Vânătorul reîncarcă grăbit și la tocilatul următor trage iar...

De pe pasărea cântătoare încep să sară pene plutind alene în aerul zorilor.

Trase, apoi, și a treia oară – cocoșul rămâne indiferent, și de astă dată, continuându-și cântecul. Abia atunci observă vânătorul că, din greșală cartușiera-brâu s-a deplasat înspre dreapta, cartușele cu glonț luând locul celor cu alice! La a patra încercare este redus la tăcere, curmându-i-se viața.

Cercetând victima, omul văzu că gloanțele îi rupseră câteva pene din aripa desfăcută a cocoșului, atingându-i nițel și pielea.

Astfel că, în focul dragostei, cocoșul nu numai că n-a auzit împușcăturile, dar n-a simțit nici cruda atingere a plumbului ucigător.

Ajung în creierii muntelui, sub poalele vârfului Seaca, urcând singur cu mașina. Urcușul, până aproape de cabana Scorușul, face ca motorul să huruie străin în pacea silvestră, zgomotul acestuia ducându-mă înapoi în zarva și frământarea vieții de jos.

Ajuns la cabană, stau pe terasa acesteia mângâiat de ultimele raze de soare.

Apoi, în amurg, șed singur, doar cu ale mele, lângă vatra din care focul răspândește joc de lumini și pocnituri de rășină arsă cu mireasmă îmbătătoare...

Câtă grandoare și liniște în această pustietate!

Pe boltă – semiluna și luceafărul.

Dimineața, în zori, deasupra coamei de molizi zorii încep să roșească cerul la răsărit.

Încet, soarele tânăr începe să-și întindă covor de lumină peste povârnișul acoperit de pădurea cea veșnic verde.

De jos, de la izvor, apa clipocește voioasă în ciripitul agitat al unei mierle.

Roua strălucește tremurând diamantin pe firele de iarbă mătăsoasă, pe frunzele de ferigă, pe acele de molid...

Pe boltă niciun nor – doar albastru și verde pretutindeni...

De 1 Mai îmi împodobesc poarta, ca și-n copilărie, cu fragede crenguțe de mălin, cu petale mici și palide nervuri, umplându-mi nările cu parfumul pădurilor trezite la viață.

Cu un buchet de crengi de mălin în floare mi-am adus, din nou, copilăria-mi în poartă!

O îmbii să intre!

Dar ea rămâne distantă, trimițându-mi doar arome, aceleași miresme ca altădată...

Lumea vegetală se pregătește de marea răzvrătire contra omului cel hulpav, uzurpator și foarte egoist.

Vin liane încătușătoare, sufocante, către marile orașe, năpustindu-se asupra fabricilor, blocurilor, asupra nesătulelor bănci, și ministere mincinoase și corupte.

Vin și arborii semeți, cu brațele groase, noduroase, amenințătoare, izbind și zdrobind fățarnicii vicleni, lacomi, hoți și mincinoși.

...Începe, apoi, o nouă eră vegetală – fără hoți, profitori și vicleni...

Tai o felie de slănină, o încrestez cu multă grijă, ca într-un ritual, apoi o înfig într-o „furculiță” confecționată dintr-o crenguță de molid.

O întind apoi deasupra jăratului.

Când începe să sfârâie, culeg pe o felie de pâine picăturile fierbinți, după care o reazez peste jarul pe care stropii de untură căzuți l-au încins năprasnic, și o las până când slăcina se desface frumoasă, rumenită, începând să picure iar.

Nu-mi prea place slăcina, dar aici, acum, așa preparată, în acest decor sălbatic, sihastru, este un deliciu.

Ghemuit la tulpina molidului trăsnet de pe vârful Cencio, ascult cântecul misterios al cocoșului de munte.

Din înălțimea molizilor din preajmă apar, iată, cocoșii...

Trei la număr, se așează lângă găinile ruginii pitulate printre tufele de afine ivite timid din stratul de zăpadă ici și colo întrerupt, ferfenițit.

Începe lupta crâncenă, cu lovituri de aripi și de clonț, cu salturi înalte, învârtite.

Cocoșii cei tari vor rămâne cu cioporul de găinușe, nevrednicii vor pleca.

...Învingătorii își vor primi răsplata pe măsura vredniciei lor, sporind specia.

Plouă, plouă mult...

Fumul ieșit din hornul cabanei Ropo este pieptănat de șiroaiele violente.

Peste tot miroase a iarbă proaspătă, a iarbă nouă, a frunze fragede.

Apa multă, după ce a înviorat pământul, îngroșând sevele, acum copleșește, sufocă, îneacă.

Primăvara e pe terminate.

Unele flori au trecut dar mai sunt încă destule care abia acum își încep parada.

(Am în ogradă o tufă de iasomie care abia acum înflorește trimițând până departe mireasma ei dulce și tare din gingașele-i potire încă mici, albe.)

Pe pajiști acum se ridică și se leagănă, odată cu firul de iarbă, pâlcurile de sânziene.

Cobor, în zori, de la cabană călcând cu cizmele – un sacrilegiu! – pe firele de iarbă grase, pe care atârnă stropi mari de rouă.

În amurg, pe drumul de întoarcere către locul de mas, peste codrul de molid, din îndepărtata pustietate a cabanei Ropo, un tainic fior de singurătate împresoară firea.

Prin ierburile montane înalte, de pe pășunea Repaș, adierea serii iscă valuri.

Și peste toate – țârâitul greierilor...

Miez de primăvară...

Arborii încep să aibă umbra tot mai deasă

Sub cupolele lor se aude picurând neconținut apa pe frunzișul uscat de pe pământ.

Soarele luminează mohorât liniștea ciudată a pădurii. Dintr-un cuib puii de mierlă piuie tânguitor.

Printre ferigi înalte și captalani umbroși o căprioară își croiește drum către apa cristalină a pâraului.

Gâze adunate-n cete roiesc pâlcuri-pâlcuri deasupra creștetului meu – rup o frunză de captalan și alung zumzăitoarele invadatoare.

În final, umbrela-mi verde mi se face ferfeniță, dar efectul a fost cel așteptat: nicio gănganie nu a mai rămas în prejma mea...

După ce urc pe valea Sebeș, apoi pe drumul Birtalan, ajung la Fagul rotund.

Adăst la izvorul din povârniș, unde și mănânc, chiar sub scocul din lemn de molid de unde bolborosește apa venită de sub pământ, rece și cristalină...

Cobor, apoi, către valea Iuhod, pe o potecă, pe unde a trecut cândva o linie ferată forestieră, acum năpădită de iarbă verde și grasă, de ferigi și rugi de mure și de zmeură.

Printre crăpăturile Stâncii șurii zăpada mai zăbovește neclintită.

Sub stei, coama pădurii de fag freamătă în unduiri verzi...

Pe malul Iuhodului...

În aer e o răcoare dulce și-un miros sănătos de pădure. Niciun zgomot, nicio mișcare, nicio adiere de vânt nu se simte.

Arborii, cu frunza neclintită, par să fie zăgăzuiți.

În aerul dimineții mă învăluie un dulce miros de fâneță.

În liniștea de catedrală a codrului, măreția și sălbăticia acestor locuri, șopotul adormitor al apei, ușoara clătinare a frunzelor de fag mă îndeamnă să opresc.

Culcat într-un luminiș ascult cântecul cucului, într-un loc unde mușchiul e moale ca perna de puf. Privesc firul de apă al Iuhodului care alunecă vijelios spre vale. Pe alocuri, apa e străvezie încât îi pot număra pietricelele.

Șuvoaie năprasnice se ciocnesc, rostogolind bolovanii, sărind peste stâncile lustruite de atâtea ape...

O dulce boare adie dinspre miazăzi; câțiva nori albi își alunecă umbrele pe desișul verde al bătrânului codru de fag. Aerul e răcoros, miroase a pajiște și a pădure. Pornesc apoi pe sub bolți de cetini, printre înaltele ferigi mult iubitoare de umbră, către Capul Iuhodului însoțit de tril vesel de mierlă și pițigoi.

Îmbătat de începutul de primăvară, trec peste pâraie umflate și poteci întortocheate în drumul meu spre sihăstria din Ropo.

Urcuș greoi către locurile de rotit al cocoșului de munte.

Intru până la șold în omătul vechi înmuiat peste zi: scot un picior apoi cufund altul... Cetinile îmi scutură peste creștet făina înghețată de nea.

Sunt numai eu aici, în locuri unde omul nu a sălășluit niciodată, fiind doar un trecător, precum în astă-viață.

Liniștea pădurii de molid este întreruptă de un fâlfâit mare și greu, ca un șuier, se lasă din cer pe molidul cel înalt din fața mea.

Din vârful de arbore măreța pasăre începe un cloncănit și un sâsăit ca de tociță.

Oricărui vânător ar fi un joc să răpună această minunată pasăre a muntelui din poziția în care mă aflu, dar... pădurile de aici ar fi mai puțin frumoase fără acest locuitor al codrilor de munte.

... Aproape patru decenii am pribegit prin sălașurile acestei păsări, ale cerbilor și căprioarelor, dar niciodată nu m-am îndurat să răpun – și nu îmi pare rău – vreuna din aceste podoabe ale pădurilor adânci, întunecate, mulțumindu-mă doar să le scrutez formele, traiul, obiceiurile.

De aici, de sus, din muntele cel ascuns, privesc lucirea nouă de primăvară.

Deasupra-mi cocoșul își cheamă găinile la margine de poiană. În aceste

ponoare și poieni în care de veacuri domnește (încă!) liniștea, aceste sălbăticiuni ale codrilor nu au de ce a se teme, aici, din cauza omului cel zgomotos; și totuși...

În timp ce ascult și privesc vrăjit mareașă pasăre, o ghionoaie duruie cu clonțul în trunchiuri scorburoase...

În ochiurile rărite ale bătrânei păduri din pâraul Șik, raze de soare ȋtesc rugile murului, apoi ale zmeurului.

Năvălește apoi socul, salcia, plopul, mestecănu...și, din când în când – omul!

Ajuns la cabana Ropo, prima grijă a masului este focul.

Caut la lumina bățului de chibrit surcele pe sub soba de tuci; aprind apoi focul, ajutându-l cu puțin petrol lampant.

Flacăra se naște brusc, luminând intermitent odaia modestă a cabanei; pocnete puternice venite din sobă animă camera atât de singuratică până acum câteva momente.

O puternică aromă de rășină, amestecată cu mirosul de petrol, se împrăștie în cabana de munte.

Vălvătaile și jarul lemnului de molid se nasc și pier mai repede decât cel al carpenului, al fagului, ori al salcâmului, focul acestora având o putere tot așa de mare ca a soarelui în miez de vară...

Sub sobă găsesc puține lemne, așa încât, în toiul nopții ies să caut vreascuri și uscături în pădurea de molid învecinată.

Semiluna luminează zgârcit în noaptea de catran, astfel că voi putea găsi nițel anevoios uscăturile de pe sol.

În dreapta cabanei, acolo unde pădurea e mai deasă, caut ramuri de molid uscate de la baza trunchiului, crengi care au pierit din lipsă de lumină. După ce adun un braț de crengi destul de subțiri, rupte direct de pe trunchi, răcoarea nopții și teama de a nu găsi focul stins mă gonesc înapoi în odaie.

Ceea ce am reușit să aduc, crengi uscate, subțiri – ard repede, fără să încălzească prea mult aerul din cabană.

E târziu să mai ies ca să încerc să mai adun iar niscaiva lemne, fiind și întuneric beznă.

Așa încât, cu un gând nu tocmai amical la cel care a fost înaintea mea în cabană, – acesta având obligația morală de a lăsa o cantitate de lemne suficientă

pentru o noapte întreagă – recurg la unica modalitate de a mă apăra de frig, anume: ridic cele două pături de pe patul vecin, luând și cearșaful, și împreună cu cele de pe patul meu, realizez o bună protecție contra răcorii camerei, cele trei focuri, slabe, modificând prea puțin temperatura din cameră, mai mult aducând o mireasmă de rășină și miros de gaz ars.

Încerc să adorm înfofolit în cuverturi până la vârful nasului...

Afară, în bezna nopții, șuieră un vânt subțire printre cetini.

Nici măcar semiluna nu se mai vede...

Ascult, de unul singur, vuietul vântului însoțit de ropotul averselor de ploaie care mătură pădurea Bucinului...

Noapte...

Stelele se răsfrâng în oglinda lacului, luciul apei vrând parcă să fie cer!

Unde, dacă nu în munți, izvoarele, apele, vântul, ploaia, furtuna se nasc, cresc, copleșesc totul și aduc apoi calmul unei lumi mai iubitoare de viață.

Frumusețea este peste tot în natură, dar ochiul nostru nu știe să o descopere întotdeauna.

În fața unei flori delicate ce străpunge primăvara un petic de zăpadă, simt în suflet un val de simpatie pentru ea, firava floare, dar și o vie dorință de a trăi.

Clipele petrecute pe creste și vârfuri de munte mă conving, de fiecare dată, că viața, totuși, este frumoasă, meritând a fi trăită.

A merge la munte e similar cu a merge la spectacol, mai ales la unul extraordinar. Natura e o scenă splendidă de unde primesc sentimente înălțătoare.

Merită să-ți organizezi viața așa fel încât să rămână timp și pentru mers la munte. Și asta fie și numai pentru ca să simți viața din plin!

Atunci când sunt în natură, pășesc cu atenție, în vârful picioarelor.

Când calc sub arbori și mi se întâmplă să stârnesc prin zgomotul pașilor păsările pădurii, atunci știu că pădurea sigur m-a observat.

Opresc pentru câteva momente ca să ascult adierea alunecând printre arbori. Am scos această boare de sub faldurile mantiei sale verzi.

Apoi, pot vedea florile, și din fiecare cupă de petale parcă pânđește sufletul pădurii: el încearcă să afle dacă are de-a face cu un om primitiv, distructiv – de acest soi de oameni fiindu-i teamă...

Sufletul codrului mă recunoaște, știe că nu are motive de îngrijorare.

În tot acest răstimp eu hălăduiesc în liniște, încântându-mi privirile și cugetul.

Trec prin poieni acoperite cu ierburi proaspete și înalte, mustind de sevă.

Un cuc își rostește de trei ori numele, apoi tace.

De undeva de aproape, aud susurul limpede și pur al unui izvor.

Dintr-o tufă de alun țâșnește o căprioară în salturi măiestre.

Eu doar atâta văd, și-atâta simt, că totul este o splendoare!...

Mă opresc...

Sufletul meu este deschis precum o corolă de margaretă; tiptil-tiptil, spiritul pădurii vine, se-apropie umplându-mi inima de bunătate, dragoste și pace, dar... despre toate astea eu încă nu știu.

Doar atâta aud că, în preajma mea, păsările cântă parcă mai frumos decât în alte dăți, iar pârâul povestește parcă mai duios a sa poveste.

Doar atâta văd că pădurea este mai frumoasă.

Arborii, florile, iarba, mușchii cei verzi, siniliul cer înalt și pe el – strălucitorul nor alb pe care un spirit nevăzut naște dintr-o pipă albastră norii cei albi.

Târziu, când mă reîntorc printre oamenii distrugători și printre cei strângători fără de saț, realizez că aceștia degeaba sunt răi cu mine, că astăzi, cel puțin, nu pot să manifest față de ei decât iubire, o iubire infinită venită, transmisă de sufletul silvestru sufletului meu...

În fiecare an, după miezul lunii mai, pășunea Repaș se umple de cântecul monoton al tălângilor de la gâtul berbecilor cu coarnele sucite, împreună cu șuieratul păcurarilor, laolaltă cu lătratul câinilor de pază.

Pe imensa pășune de munte anul acesta a sosit o herghelie și câteva cirezi de vite. Animalele pasc libere iarba tânără și dulce.

Pe culmea Cap Sebeș muntele nu și-a scos încă alba-i cușmă de omăt.

Toropiți de căldura lui florar, câinii dorm la marginea turmei sub cupola unui fag secular. Abia ieșită din iernat, turma paște liniștită.

Vor urma zile și nopți de luptă cu jivinele nesățioase ale pădurii care vor veni, năvălindu-se, să-și ia fiecare partea. Deocamdată e cald, soarele zâmbește pe

cerul siniliu, iarba e fragedă, succulentă, aromată.

De sub coviltirul fagului, două oi se îndepărtează de turmă păscând încet, alene, înaintând către umbra mai adâncă și iarba mai dulce a pădurii.

Un mic câine cât un motan, o mogâldeață, țâșnește dintre oi, alergând printre picioarele acestora și, iscând mare zarvă, se năpustește înverșunat asupra celor două... dizidente.

Neîmpotrivindu-se „ghemotocului” arțăgoase, cele două oi revin indiferente sub fagul rotat.

Vin, revin, în natură, pentru a mă îmbăta de pădure, de ape repezi, cristaline, de aerul tare, de aroma ierbii de munte, înaltă și grasă, împetrișată de multitudinea de flori de o frumusețe simplă, răpitoare.

Aici până și ploaia, și norii, devin o încântare, în timp ce vântul îmi mângâie lin obraji...

Îmi place să ating fagii, stejarii, brazii cu scoarța lor zgrunțuroasă precum coaja pâinii coaptă de mama... cândva... în cuptorul din ogradă.

Aș vrea să fiu mai atent la clipa trecătoare, irepetabilă, la mugurii ce se deschid, la iarba care moare, la frunza care... îmbujorată – cade..., la zborul atât de lin al fluturelui, la truda albinei, la petalele care îmi ning calea, acoperindu-mi drumul de întoarcere...

Aș vrea...

Rămân pe Stânca mică până-n amurg...

O ușoară încremenire se așterne peste fire – doar șuierul apei, săltând peste coama bolovanilor, și neostoitul cântec al greierilor.

Bolta îmi pare mai albastră acum la trecerea soarelui dincolo de zarea însângerată.

La un moment dat, astrul nopții alunecând zâmbitor printre câțiva nori e acoperit de o... frunză de alun!

Frunza se clatină în timp ce luna apare și dispare.

O caut în spatele frunzei, pe boltă – nu-i!

Privesc apa potolită dintr-un cotlon al stâncii și... iată luna! spălându-și fața

în apa lină, de cleștar.

În drumul meu către Stânca mică am drept călăuză un fluture roșu învârstat cu dungi și pete negre. El zboară în zigzag printre margarete, nemțișoare, albăstrele, adăstându-mă când pe ale lor tije, când pe suave petale multicolore.

Deasupra-mi zburătăcesc în triluri vesele cinteze, pițigoi, rândunele, mierle...

Vara și-a intrat în drepturi.

Plouă, plouă – de două luni tot plouă: fără odihnă, tot plouă... și omul îmbătrânește...

Privesc pomi din livadă îmbrăcați în floare, an de an, în fiecare primăvară. Și mă întreb: de ce oare omul nu înflorește – ca prunul... ca mărul, ca cireșul – decât doar o singură dată, un singur anotimp, – mai scurt decât oricare altul?

Stau pe Stânca mică privind la apa zglobie șuierând între cele două maluri pline de cotloane.

Nu departe de malul drept al apei un mălin învăluit de ciorchini albe înmiresmează locul.

Cum de nu l-am observat până acum?!

Trebuia să vină primăvara, să-l îmbrace în flori albe pentru ca să-l remarc – acest scump arbore al dealurilor copilăriei mele, din ale cărui ramuri atârnă parfumate crengi, la poarta casei părintești, de fiecare Armindenii.

Ori de câte ori trec pe sub un mălin în floare văd aievea bătrâna poartă din scânduri cenușii, bătute de ploi și arșițe, venindu-mi să o deschid, auzindu-i parcă scârțâitul, apoi bufnetul închiderii.

Acei mălini, ceva mai târziu, dincolo de miezul verii, atunci când veneam de la scăldat, ne hrăneau cu boabele lor dulci, negre, pe mici ciorchine ca de coacăze.

...Privesc, de pe Stâncă, graba apei către întâlnirea cu râul. Pe lângă maluri argintul acesteia se răsfiră pe pat de prundiș cenușiu.

Soarele se pitește pentru câteva clipe pentru ca mai apoi, mănunchiuri de raze și mai strălucitoare să alunece către păduri, către ape.

Peste puțină vreme umbra stâncii se lungește mult peste ape, peste mal, către pădurea de fag, în timp ce soarele coboară pe cerul încins de jarul apusului.

Plouă în Iuhod...

Mă aflu departe de cea mai apropiată așezare omenească – Ilieși. Urc către Capul Iuhodului, prin pădurea încă neatinsă de toporul hulpavului om.

Bătrâna pădure înaltă de fag, cu vârsta de peste o sută de ani, a scăpat de tăieri până acum, situată fiind la peste doi kilometri de la capătul drumului forestier. În plus, panta mare a terenului, precum și lipsa căilor de acces din aceste trupuri de pădure (cu lemn deosebit de tentant, dealtfel), toate acestea făcând ca, până acum, pădurea să rămână virgină, neatinsă.

E început de vară, codrul e îmbrăcat în desiș mult cu belșug de frunze până jos.

Bocancii mi se afundă moale în frunza udă.

Ploaia a stat; din înălțimea bătrânilor fagi, picuri mari de apă cad pe covorul de frunze uscate de anul trecut.

În liniștea din jur se aude doar darabana picurilor de apă – mai întâi pe frunzele cele noi, apoi, mai puternic, pe frunzele uscate din anul trecut; doar atât se aude acum în pădurea întunecată, aici în adâncul codrului de la capătul Iuhodului, sub cerul întunecat de nori amenințatori.

Orice atingere de crenguță este prilej de bogată și veselă scuturare de picuri mari, rotunde pe față, pe brațe, pe straie. Dar ce mai contează asta după avera de adineauri!...

Ascult cu încordare liniștea profundă a pădurii punctată doar de stropii de apă.

Niciun zvon – doar toaca picăturilor de apă pe frunzele uscate.

De peste tot din preajmă se ridică miros de frunză, de lemn și de iarbă udă și caldă. Aburii pădurii ude mă transpun într-un tărâm de vis; mai cu seamă atunci când o rază de soare, țâșnită din crăpătura norilor, aprinde brusc toate frunzele și firele de iarbă – împodobite cu mărgelile de foc strălucitoare, în culori irizate –, în mii de cioburi de curcubeu.

Din acest decor, iată că o mierlă, cu glas gâlcevitor, țâșnește printre frunze cu străfulgerări de nestemate.

Dar, brusc, așa cum a și apărut, raza se stinge – pădurea devine sumbră, neagră, cu adâncuri de taină.

Picuri mari de ploaie încep din nou să cadă din cer, apoi, de pe frunzele verzi, fragede, pe cele uscate de pe solul pădurii...

Zvon de primăvară pe plaiurile Bucinului.

Intru într-o vâlcea năpădită de iarbă – un fel de covată ferită din toate părțile de urgia vântului, expusă cu dărnice imbrățișării calde a razelor de soare.

Pe fundul acestei văi, printre bolovanii răspândiți ici-colo, la mare distanță unul de celălalt, printre anini și sălcii și câțiva mesteceni tineri înfloresc, în cascade albastre, dediției. Sub covorul de iarbă veche începe a sclipi verdele des și crud al ierbii din care răsar firave floricele mici și albe, cu petale delicate, aproape transparente – „zăpadă-n vară” (cerastium).

Pe povârniș, printre anini, se înalță tufe de roiniță, care aici, în plin soare, începe, iată, a înflori. Florile ei gingașe, care-i asaltează crenguțele, împrumută văii o culoare violetă.

Aerul de aici are o puritate străvezie, îmbibat de aroma de rășină a pădurii din preajmă, de aburii pământului reavăn, și de mirosul plantelor tinere.

Inspir cu voluptate și nesaț acest aer ozonat, dătător de viață.

Jos, pe iarba cea fragedă, în tufișuri, în copaci, pretutindeni sub cupola însoțită, continuă să se desfășoare delirul nestăvilit al primăverii.

Văzduhul tot e un cântec și un ciripit neîncetat, natura toată freamătă de triluri și murmure – veritabile ritualuri de dragoste pătimește, piuituri și șoapte dulci, gingașe.

Două gaițe gureșe se alungă și se amenință sus în coroana unui anin...

Peste tot în natură ariile de viețuire sunt strict, sever, delimitate, în zone dobândite prin lupte, bine apărate și împărțite.

De îndată ce au loc încălcări de limite, începe confruntarea. Natura, cu ale ei vietăți, este doar într-o aparentă stare de calm, de liniște, în fapt, lupta pentru existență și supremație este neconținută și aici.

Bucinul s-a înveșmântat în verde.

Apa pârâului se zbate fără astâmpăr, mângâiată de crengile aninilor bătrâni. Pe un bolovan de râu stă o mierlă de apă privind pădurea de nerecunoscut.

Aerul miroase a salcie și mesteacăn.

Oriunde te-ai uita vezi numai pădure. Niciunde un cătun, ori vreun sătuc: doar păduri de foioase, apoi, către culmi, codrii de molid.

Traversez o tăietură proaspătă în care doar cu câteva luni în urmă era umbră deasă sub cupola verde.

Calc apăsat pe frunzele moarte ale anilor trecuți.

Vitregiți de lumină sub arbuști, tufe, ierburile aveau puțină parte de izvorul vieții lor. Doar ici-colo, în ochiurile luminate de căderea vreunui fag secular, ori a unui molid scorburos, mai prindeau viață tufe de afine, fire grase de iarbă, spânzul, urzica.

Acum, în parchetul proaspăt, a izbucnit puterea vieții noi în humusul bogat, hrănitor.

Ierburi de un verde crud au năpădit goliciunea terenului despuat; au apărut rugii de mure, tulpini de zmeură, tufe de soc negru și roșu, pâlcuri de salcie și de mesteceni.

Printre bălării au apărut grupulețe de puieți de fag cu frunzele de început mai verzi, întinse în chip nesățios după lumina soarelui, urmași ai codrului cel bătrân cu trunchiuri mușchiate, scorburoase.

Pe oriunde m-au purtat pașii, pe dealuri, prin câmpii ori prin munți înalți cu păduri veșnic verzi, peste tot m-am întâlnit cu căpriorul.

Acesta manifestă o mare adaptabilitate la condițiile de mediu, atât în împrejurările severe ale severității codrului de molid cât și în câmpiile întinse, prin culturile agricole.

Ivindu-se de după culme, văd în tăietura din fața mea, pe fundalul verdelui proaspăt, pistruii roșii-maronii ai unei căprioare, aflată în straie de vară, precum macii roșii în verdele fraged al holdei unduite.

Încremenesc.

Mama și puiul stau, fixându-mă, cântărindu-mi intențiile.

Să nu vă fie teamă!...

Lucrări de plantații la mare altitudine, la Cencio.

Deși jos, pe la case, frunzele s-au ivit deja, aici încă nici măcar n-a pornit seva;

și suntem, iată, la finele lunii mai!

Pe poteca care urcă spre golul de pădure, printre brazii bătrânii, pete de omăt zac încremenite cu o crustă înghețată care suportă bine o greutate de om.

Molizii s-au scuturat de pernele de nea căutând mângâierea soarelui stârnitor de sevă.

Ajunși la locul de plantare ne întâmpină pâlcuri de brândușe cu surâs liliachiu, printre ele, prin gropi, aceeași zăpadă îmbătrânită, ornate cu ace de molid și conuri.

Cald, zăduf ...

Trec prin codrii și poieni, ascultând „vocale” fagilor și molizilor fără să adie măcar o boare.

Învăț de la arbori, de la pietre, de la flori, de la vânt și de la ploi, taine ale spiritului fără verb, fără zgomot, doar prin limbajul inimii, al sufletului, aici: în singurătate și în tăcere.

Înserare.

La asfințit zarea este în flăcări. Aerul este parcă mai străveziu, iar liniștea mai deplină.

Umbra fagilor solitari de pe pășunea Repaș este tot mai lungă până când, treptat, se stinge, contopindu-se parcă.

Soarele a asfințit. Un corb, unul singur, departe, în țării – un punct negru la capătul unei zile – croncănește monoton.

O adiere blândă mângâie coroana fagilor multisecolari, firul de iarbă, cetina de pe marginea pășunii. O coțofană se ceartă aprig cu o mierlă sprintară, guralivă stând pe un ram de fag uscat.

Lângă luna ivită pe boltă, luceafărul pâlpâie parcă făcând semn soarelui plecat dincolo de zare. Din senin un vânt grăbit face ca frunzișul arborilor pădurii din cele două văi mărginașe – Iuhod și Sebeș – să înceapă a fremăta precum niște valuri verzi.

Apoi, din nou tăcere...

Cobor către Sebeș scurtându-mi drumul, direct prin pădure, ocolind serpentinele.

În rariști, frunzele moarte ale toamnei trecute au un sunet metalic, pătrunzător. Pe alocuri, prin frunzele trecute răzbat buchete de ierburi înalte, de un verde pal, văduvite fiind de lumină suficientă.

Muște și fluturi poposesc pe frunzele fremătânde, clătînându-se în adiere.

În vale se aude șuierul pârâului Sebeș.

CIREȘAR

Liană veșnic verde, iedera atunci când găsește un tutore primitor devine năpăditoare, sufocantă.

Mă uit la molidul de pe malul lacului Ursu, acel molid cotropit de năvalnica iedera până mai sus de jumătatea coroanei.

E frumoasă, iedera, dar de aici și până la a crede că ea e cea care susține falnicul molid e cale lungă!

Infatuată, iedera așa pare că ar crede.

Apropiindu-mă de frunzișul în valuri al lianei, văd pe câteva dintre ele picături de rouă – capodopere ale naturii.

Dincolo de alee, pe versantul de deasupra Cazinoului – un stejar prăbușit, smuls din rădăcini.

Da – stejarul nu știe să se aplece... și iată!

Privesc către apus: jăratul asfințitului înroșește zarea.

Iedera

Până nu demult, pădurea era atât de aproape de casele noastre încât privighetorile veneau să ne cânte, și să ne încante, în fața ferestrelor deschise.

Acum, pădurea este tot mai mult izgonită de hapsânul om, distanța de la casă și până la codru crescând alarmant.

Alungată, privighetoarea ne cântă tot mai departe de cămin...

Ascult cu atenție graiul, șoptele pădurii...

Într-un fel anume foiește o frunză de fag, în altfel cetina de molid – iar când ies din arealul molidului, ajung în golul de munte, trăiesc o mare încântare: mă întâmpină jneapănu cu al său freamăt atât de diferit de cel al pădurilor înșirate la picioarele sale.

Lângă șipotul cu apă de cleștar, de la „Țigle”, opresc, încă o dată, pentru o masă frugală.

Martoră la aceste răgazuri ale mele, pădurea continuă să crească în liniște pe locul ei rătăcit, în timp ce izvorul, blagoslovit cu nume de nestemată, clipocește la fel de limpede când te apropii să-i sorbi unda rece ca gheața, din căușul palmei.

În răriștea molidișului zmeura începe a se pârgui, îmbujorându-se laolaltă cu sorbul, socul roșu și boabele de afine.

Peste vârful bătrânilor molizi plutește negura; apoi adierea...

(„De are traiul vreo dulceață,
E de-a uita că-l porți pe umeri
și amenință a te strivi”)

Privesc spre piscurile verzi ale Sebeșului care se desfac parcă din albastrul cerului și mă încânt de minunata îmbinare dintre cenușul mohorât al stâncilor de pe vârful Țigle și verdele dătător de viață al arborilor cățărați pe cer – frumusețea lor îmi umple sufletul de o nespusă încântare.

În drumul meu spre Cap Sebeș, după ce trec de Pleașa și Fagul rotund, merg pe o potecă fără niciun murmur de pârâu, niciun ciripit de pasăre, nicio șoptă de vânt, niciun clătinat de frunze – nimic nu tulbură liniștea pădurii pe care o străbat.

Cabana Scoruşul

După ce trec de ramificația Ropo, îmi continui drumul pe un drum de costişă către poalele vârfului Seaca.

Ajuns sub Seaca, un pârâu limpede care își trage apele de sub umbra pădurii întunecate de molizi îmbătrâniți, şușotește eterna poveste a izvorului de munte.

La nici treizeci de metri de la izvor se profilează fațada cabanei Scoruşul cu acoperișul îmbrăcat în şindrilă coborând până aproape de pământ.

Terasa mare, ridicată pe piloni de piatră, este martora atâtor clipe de încântări de seară, ori matinale...

Privesc, de aici, de pe terasă, ca de atâtea ori, drumul parcurs pe valea verde care se deschide în fața mea; departe, pe pășunea Repaş, stânele par puncte negre pe un covor verde, pe când oile – pete albe.

În stânga cabanei, pe alocuri molizi a căror bătrânețe şubredă nu se putuse împotrivi vijeliei, zac răsturnați pe pământ cu trunchiurile pentru veşnicie ucise și cu crengile zdrobite în abrupți lor cădere.

De sub terasă, adun un braț de lemn crăpate dintr-un trunchi de molid uscat, apoi aprind focul în cameră.

Trâmbele de fum urcă drept către cer – semn că și mâine vremea va fi bună.

Norii se fugăresc pe cer, născând decoruri sumbre; apele se grăbesc să ajungă, departe-depart, la întâlnirea cu marea – vis al oricărui izvor.

În toată această zbatere – iarba crește, florile înfloresc, roadele se pârguiesc.

Amurg de început de vară risipindu-se peste florile de pe imaș, peste oile păscând alene, în susur de ape curgătoare.

Într-o noapte se nascu vara, aducând cu sine soare, nori și ploi, cer albastru, și iarba fragedă; vara – anotimpul intermediar între începuturi și sfârșituri...

Vara prin pășuni montane – trecerea oilor prin strungă are loc de trei ori pe zi: dimineața, la prânz și seara, iarba fiind grasă, dătătoare de lapte mult, alb, mai alb decât zăpada, în ciuberele de la stâne.

Muntele și înserarea: grandoare și liniște.

Printre negre cetini tremură stele... iar „izvoarele suspină”.

Parcă se intră în basm, cu ultima rază de soare a zilei.

soarele în zare –
îl caut în găleata
de la izvor

Pentru că vreau să-mi răcoresc gândul și sufletul, evadez din vârtoarea zilei cât mai departe de zgomotul cotidian, adâncindu-mă în codrii din preajmă; doresc doar singurătatea pădurii și cântecul de păsări.

Calmul lucrurilor neînsuflețite se scurge în sufletul meu liniștindu-l, armonizându-l cu liniile domoale ale peisajului de pe Bucin, cu șopotul apei pârâului, cu încetineala vieții vegetale.

...Depart în munți mă mână un dor aprins în inima-mi măhnită.

Am fost, și am rămas, un suflet sihastru.

Dragostea de singurătate, de ceruri senine și albastre, de tăceri adânci și de natură vie, bogată, îmi sunt vital necesare, tot mai trebuincioase.

Pe mușchiul verde închis al malului de pârâu, stropii de apă cad ca niște nestemate înviorând populația de gâze trăitoare în pătura cea deasă.

Privesc acest colț de rai din fundul văii Bucinului...

Pictor să fi fost, n-aș fi putut reda misterul tabloului, lipsind dintr-însul: cântecul izvorului, legănarea ramurilor, îngânarea frunzișului, plutirea norilor deasupra bolții verzi – toate astea fiind de o vrajă inefabilă.

Pe neobservate, noaptea vine din pădurea cu miros de ferigă, de humus și de captalan.

Savurez plăcerea și bucuria de a putea intra în singurătățile codrilor unde natura a rămas aproape ca la început.

Întrat sub cupola pădurii, am satisfacția de a nu fi văzut de nimeni – de a fi doar eu cu mine însumi.

Am să cobor la pârâul cel rece și cristalin al Bucinului, unde am să simt răcoarea torentului și am să aud vijelioasa grăbire a lui.

Mă aflu, iată, într-o singurătate deplină...

Liniștea e împestrițată de șuierul apei și de cântecul păsărilor.

Soarele e la asfințit; prin tufișuri mierle gureșe își dispută locurile. Puțin mai departe, nevăzută, o ciocănitore duruie de zor în scoarța unui fag bătrân.

Pe cer licăresc primele stele.

Pornesc de-acasă pe un soare dogorător...

Ajuns în Bucin, un val de nor cătrănit acoperă soarele.

În grabă, alții se ivesc de după coama molizilor. Peste puțină vreme, o pânză deasă de picături mari și rezezi – de ce atâta grabă?! – au început să țeasă o perdeă întunecată în curmezișul drumului. Săgeți de foc încep să cuture cerul înfigându-se în pădurea sumbră de molid.

De pe versanții din preajmă, de la baza molizilor ȋtesc dăre de apă tulbure tăindu-mi drumul.

Liniștea atât de obișnuită a acestor înălțimi silvestre s-a transforma într-un tumult infernal: ropotul ploii este întărit de zăngănitul aproape mecanic al șuvoaielor grăbite, însoțite de ecoul prelung al tunetelor și de șuierul fioros al cetinii de molid continuu biciuite de furtună.

Pădurea parcă e înnebunită...

Peste câțva timp, norii prind a se destrăma.

Soarele luminează în răstimpuri scurte.

Depart, la orizont, bolta imensă a unui mirific curcubeu: câtă similitudine între viață și acest fenomen fizic!...

Da, viața este precum un curcubeu: ambele au nevoie atât de soare cât și de ploaie!

Cu cât cobor mai mult, cu atât zgomotul torenților este mai înfiorător în taina pădurii, întezindu-se pe măsură ce șuvoaietele se unesc.

Au căzut și câțiva molizi, unii dintre ei fiind purtați de puhoaie.

Apele învolburate ale Bucinului se prăvale aducând frunze și cetini, izbind mânioase în undiri surpătoare.

... A doua zi, stropii de apă lucesc cu sclipiri de diamant pe acele molizilor.

Jos, în pădurea de fag frunzele plâng de bucurie după ploaia năprasnică de ieri, purificatoare, atotcuprinzătoare.

Mierle și coțofene zburdă printre frunzele lucind în soare.

Mic, neimportant, precum un personaj caricatural, cu un aer de mare importanță, pădurarul calcă apăsător sub imensa boltă verde a pădurii.

Cu toate că și cel mai mic arbore al pădurii este mai mare decât el, această ființă, cu o toporișcă în mână, înseamnă, ici-colea bătrâni ori tineri falnici fagi ce-or să cadă numai pentru că el, micul-om, a decis ca arborii creștați să nu mai fie!

Ilar și trist.

... În tot acest timp, frunza nevinovaților arbori foșnește mai departe cu o ciudată duioșie.

Sub coama făgetului coboară un perete de stâncă sură și măcinată.

La poalele acestuia se așterne o pajiște largă, smălțuită cu puzderie de flori de câmp. Urc pe o cărare îngustă și primejdioasă către o margine de prăpastie în adâncul căreia nu cutez a mă uita.

Privesc mai sus, pe peretele scorburos, cu protuberanțe gata să se prăbușească parcă.

Arbori și arbuști, schilozi, chirciți, cu ramuri bizar crescute, răzbat prin crăpăturile peretelui de stâncă...

La poalele acestuia apele curg zbuciumate, vijelios, înpumate.

Cobor către pârâu pe o cărare îngustă, umbră, pardosită cu mușchi verde, catifelat; ici-colo câte-un izvoarăș fremătând își trimite apele către pârâul din vale. Printre fagii bătrâni, raze piezișe de soare tremură printre frunze.

Zgomotul apei acoperă trilul de păsări de pe culmile stâncoase acoperite cu arbori.

De pe cărarea de stâncă, ajung pe poteca mocirloasă străjuită de umbrelele de captalan, zdrențuite de grindini și de gânganii.

Printre tufe de alun și anini cu trunchiuri răsucite, îmbrăcate cu mușchi verde, văd alergând un pescar cu undița în mână, pitulându-se apoi în spatele unui bolovan.

Mă fac că nu-l văd și îmi continui drumul pe marginea pâraului cu apele învolburate...

După furtună, mai sus de kilometrul 10 al Bucinului, puhoie de apă maronie se prăvălesc de pe versanți, grăbindu-se către pârau. Aici puhoiul şuieră, urlă izbind bolovanii, mutându-i din loc, ciocnindu-se între ei cu bufnituri surde.

Pe marginea apei jungla de captalan zace frântă...

Printre zdrențele de nori soarele zâmbește timid.

De sub bolta pădurii, gureșe cinteze, pițigoi, granguri, mierle, măcălendrii, sticleți își încep chemările. Din poiana inundată de soare o câprioară își saltă capul ciulindu-și urechile pentru a distinge zgomote străine.

Totul părăndu-i-se în regulă, reîncepe să pască în iarba poleită cu nestemate de argint.

Deasupra apei pâraului fluturi multicolori și găze cu aripi străvezii zburătăcesc în zigzag printre picăturile de apă aruncate de torenții izbindu-se de bolovani.

Pe marginea pâraului, învecinat cu o mică poiană– un singur mesteacăn cu scoarța-i albă lucind în soare. Mă așez sub umbra lui privindu-i pletele lăsate, pline de inimioare verzi, fremătătoare vrând parcă să mângâie margaretele zvelte aciuat sub poalele lui. Sub bolta sinilie, un corb croncăne planând...

O adiere face ca iarba înaltă a poienii să se unduiască în valuri înspumate cu flori de câmp.

Pe neobservate, seara coboară pe vârfuri de fagi și molizi întunecându-i treptat; cerul e solemn, tăcerea-i profundă.

Lumina moare-ncet sângărând la apus, în zarea îndepărtată.

Apa Iuhodului se prăvale pe bolovanii îmbrăcați în mușchi verde, netezit neîncetat de mângâierea apei de cleștar.

Pe vârful pietrei ieșit din ape, o pasăre se agită rotindu-se în toate părțile, căutând parcă un ceva pierdut.

Este nevăstuica...

Câtă agitație, câte plecaciuni: pentru soare, pentru vânt, pentru apă, pentru flori, pentru arbori... pentru toate câte sunt!

Pe povârnișul dealului de deasupra casei lui Kinda, din sătucul Ilieși, cireșele sălbatică s-au pârguit.

Zborul unei mierle dolofane îmi indică locul unde se află cele mai bune fructe mici, negre, dulci-amărui...

Stau cocoțat zilnic, minute în șir, pe acest cireș bătrân cu ramuri vânoase și frunzele bogate de un verde întunecat... „certat” întotdeauna de una și aceeași mierlă nesătulă ca și mine!

Cobor, apoi, printre anini, lanuri de grâu și culturi de cartofi, pe firul pâraului Sebeș, până la confluența acestuia cu Târnavă-Mică.

La întâlnirea celor două ape, aleg o porțiune de mal joasă, cu apa mărginașă adâncă unde sunt sigur că se află și păstrăvi rătăciți, coborâți din apa de munte.

O salcie bătrână se încovoie peste râu, rădăcinile ei aeriene sucite și răsucite peste apa râului se întind spre ape ca într-un desen abstract.

Pe oglinda apei, mici pete de soare tremură și sclipesc odată cu apa învârtăjită, agitată.

Printre sălcii și anini zbârnâie mulțime de albine, muște și țânțari într-un zumzet contopit, adormitor...

Seară de vară.

Un susur slab trece prin codrul adormit în timp ce greierii țâraie monoton în liniștea profundă.

Luna varsă în poiană și pe marginea codrului o lumină schimbătoare, aproape zbuciumată.

În liniștea nopții care s-a lăsat, din adânc de codru izvorăște plângerea singuratică și duioasă a bufniței.

La fiecare adiere bătrânul codru oftează...

Pâraie de munte ale Iuhodului, Sebeșului, Bucinului...

După ce curg prin văile înguste, spumând printre strânsori de stâncă, aici, în aceste locuri cu vuiet de ape, tril de păsări și arome de flori de câmp, în aceste locuri unde îmi place mie să mă pustiesc, apele se adună oglingind pacea unui cer azuriu.

În aceste sihăstirii am stat privind cu sufletul liniștit undele apelor, nesfârșita desfășurare a pădurilor.

Aceste momente, de maximă lumină a peisajului și a sufletului meu, le-am absorbit și le port în mine.

Imaginile acestea vor dura în mine și atunci când ele în realitate nu vor mai fi; apoi, nu voi mai fi nici eu ...

Și din amândouă aceste foste realități, nu se vor mai regăsi decât, poate, vestigiul acestor rânduri ...

Zile de vară pe malul pârâului Bucin ...

Câte-un păstrăv zvâcnește, pe neașteptate, din șuvoaiele înspumate, săltând cu elan deasupra apei după câte o gânganie ca să cadă iute-napoi cu un plescăit ... parcă de satisfacție!

Năvalnica ploaie, o rupere de nori, mă surprinde pe malul pârâului Șik.

Apele acestuia se umflă văzând cu ochii, norii se prăvălesc: ape sus și ape jos ... Printre tunete, fulgere, șiroaie și nori: o rază de soare!

Pacea pădurilor este mult prea adesea tulburată de motoferăstraie și de tractoare forestiere ...

Se despădurește nu numai cu nesocotință, ci chiar cu sălbăticie.

Natura ne semnalează, când mai vag, când mai violent, că nu e bine ceea ce facem. Dar omul, nesățios, perseverează din rău în mai rău.

Arborii încep să îmbătrânească de la scoartă ...

Dar omul?...

Până să ajung la Stânca mică, din vadul pârâului Bucin, unde dogoarea verii e împrăștiată de șuvoaie de răcoare, e cale lungă de la mine de-acasă.

Dar, de fiecare dată, efortul este răsplătit de vraja unui colțișor parcă anume creat ca omul, venit din zarva lumii deșarte să poată petrece ceasuri în odihnă și singurătate.

Stânca-Mică

Dar nici aici nu pot spune că mă aflu în totală singurătate, la care râvnesc atât de mult; de cele mai multe ori tăietori de lemne, turme de oi, ori chiar excursioniști, trec pe lângă mine, e drept, fără să mă vadă, eu fiind camuflat de vegetația abundentă din prejma stâncii.

Dar, oricum nu aș fi singur, deoarece de câte ori vin aici, îmi place să aduc cu mine un prieten ... dulce – vorbitor: cartea; iar pe aninii, alunii și sălciile care străjuiesc stânca și pârâul, vin gaițe să-și caute câte ceva pentru pliscul lor, vin mierle negre frunzărind pe jos, pe mal de apă, iar atunci când mă zăresc țacănesc speriate înfundându-se în tufele de pe margine.

Stau cât stau pe-acolo, spionându-mă, apoi coboară iar, când văd că nu-i niciun pericol, căutându-și viermi și găze sub covorul de frunze din anul trecut.

Prin ramuri adie lin un vânticel înfiorând frunzișul.

Cartea rămâne în așteptarea ochiului iscoditor care însă este răpit, deocamdată, de mirajul blând al naturii fremătătoare.

Mai întâi se auzi un țârăit prelung...

Privesc în direcția din care vine – nimic: doar niște crengi uscate, încalcite... dar, iată, printre ele un prichindel. O mică vietate sprintă, în haină cafeniu-ruginie, cu codița ridicată, stând deasupra unei grămăjoare de crengi.

Nici nu-mi pot da seama cum se poate afunda în învălmășeala de crengi, scotocind, săltând, țărâind.

O văd, n-o mai văd, ciupește o găză nevăzută, o alta de dincolo, saltă în sus, zbughește jos și iarăși e în tufă.

Dintr-odată apare pe creanga de alun tocmai deasupra capului meu; mă vede – eu o văd: este ochiul-boului, năstrușnica cea neastâmpărată.

După ce îmi face câteva reverențe, pleacă grăbită, țărâind uimită cum ditamai omul, cocoțat pe coama stâncii, poate sta atât de nepăsător printre atâtea găze îmbietoare!

Pleacă mai departe, prin tufărie, continuând să țărâie mirată, nedumerită.

Iunie se scaldă zile și nopți neliniștind firea cu atâtea ploaie rece, infinită.

La fereastra mea aroma zburdalnică și proaspătă a caprifoiului îmi atrage atenția asupra vieții vegetale pulsând în prejma mea.

Iunie. Un prim rid, abia perceptibil, pe fața tinereții clocotitoare: unicul mac de lângă gard ofilit!

Vor urma zile toride, care vor îngălbeni frunza și iarba – culori care ard și pier până când, la orizont iarna veni-va cu plapuma-i imaculată, atotacoperitoare.

Obişnuiesc, ori de câte ori am ocazia, să cobor în pâraie și să merg contra curenților – ca păstrăvul! – pe margini, acolo unde apa nu e adâncă tare.

Pășesc încet, călcând pe pietre lunecoase, printre suvoaie, privind năvala apei cristaline, căreia nicio piedică nu îi poate sta în cale.

Acum, după seceta prelungită, apele sunt domoale dar i-am văzut puhoaiete primăvara, ori după ploi îndelungate. În acele zile de topire a zăpezii, ori după ploile de durată, apele ies din matcă, inundând pășunile din preajmă, ridicându-se până sus, la primele ramuri de salcie, ori de anin. Alunecarea lor vijelioasă, huruindă, îmi stârnește fiori și mă convinge că, în aceste momente valurile descătușate, năvalnice, doar ele sunt stăpâne în albia lor bolovănoasă.

Pârâul Bucin

Chiar dacă am conviețuit cu natura, cu codrul, decenii multe, acum – după smulgerea mea din traiul comun cu pădurea – visez iarăși singurătatea benefică a vieții silvestre.

Sufletul meu se armonizează perfect cu natura...

Mă retrag, ori de câte ori pot, departe de case: doar eu și muntele, cu flori și păsări, adieri și șopot de izvoare.

...Și iată-mă și astăzi singur în Bucin. În jur priveliște întinsă, lumină, soare: simt o descătușare în solitudinea mea din codrii de aici, în aerul lor curat și limpede.

Oriunde aş privi, numai verdele pădurii, liniște, lipsă de agitație vană, trudnică.

Ici-acolo poieni și iarăși păduri: de fag, de carpeni sau goruni, apoi de molizi.

Iată, așadar, împlinirea năzuinței mele: între cer și pământ doar eu, fără să zăresc nicio altă ființă omenească.

Eu doar și nemărginirea care mă împresoară, câte-un susur de izvor și-un tril vesel de pițigoi, ori mierlă – apoi iarăși liniște, până când o blândă adiere mișcă frunzișul codrului, freamătul lui înviorând aerul încremenit.

Izvorul Ropo

Boarea răcoroasă a muntelui îmi dă avânt pentru a-mi continua urcușul.

Privesc în urma mea: în vale pârâul Bucin pare acoperit cu un coviltir verde.

Ies într-o poiană cu iarba înaltă. Pe mușuroaie tronează covoare de cimbrisor sălbatic cu florile lor violete, dumnezeiesc parfumate.

Pădurea de la marginea poienii devine tot mai rară.

Umbra câtorva coroane de plop tremură fără nicio adiere. Din depărtare se aude urlul sinistru al unui motoferăstrău – așadar omul e pe aici, nu chiar departe; păcat!...

El, omul, cel mai mare

dușman al pădurii, își satisface pofta cea lacomă mușcând nedrept din trupul pădurii.

Încerc să ignor acest zgomot ucigaș, neliniștitor.

Privesc doar pajiștea întinsă, luminată din belșug de soarele darnic, inspirând cu nesaț aerul tare, îmbătându-mă de lumină și arome de flori de câmp.

Încântătoarele flori sălbatice ale Poienii lui Bucur..

Aici îmi plăcea să mă retrag, până nu demult, când pe marginea pârâului Iuhod mai exista vechiul observator înălțat printre coroanele lăbărțate ale bătrânilor fagi ai poienii.

Astăzi observatorul nu mai este; vremea l-a ros încet-încet, apoi, într-o iarnă

cu omăt bogat și umed a cedat sub prea multa povară albă. Și câte n-a văzut, și auzit, acest modest lăcaș vânătoresc pe vremea destoinicului pădurar Nyitra Martin!

Au rămas doar fagii bătrâni, doar o vreme și ei, deoarece fiind prea aproape de Ilieși, a venit omul cu ferăstrăul...

Dar a rămas apa pârâului Iuhod cu apa vijelioasă izbindu-se neconținut de bolovanii cei nepăsători.

Dincolo de pârâu, falnici se înalță molizii cu tulpina dreaptă și cu fuioare de licheni pe cetini.

Iar în poiană, prin iarba mare, unduitoare, florile fac cunoștință prin vântul care le dezmiardă și prin albinele care le caută de zor potirele.

Stau singur în fața cabanei Scorușul, sub poalele vârfului Seaca, lângă focul înjghebat din vreascuri și uscături de molid culese de sub bătrânii arbori cu bărbi sure, mușchi catifelăți și coroana într-o parte.

Încet-încet, seara se cufundă în noapte. Stelele se îndeasă pe boltă, în timp ce peste pădure se lasă o tot mai neagră cortină.

E liniște...

Pleașa

Doar focul pocnește asiduu, mistuind rășina de pe lemnul uscat.

Tremurul stelelor serii așterne peste plai roua cea răcoroasă. Arunc în focul nițel potolit cei câțiva cartofi, învelindu-i, apoi, într-un strat de jărat.

Pe creasta bătrânilor molizi dinspre Secuieu, bolta începe a se lumina – apare luna: rotundă, strălucitoare, zâmbitoare.

Astrul luminează valea Sebeșului încât pot vedea limpede până hăt departe: la cariera de piatră Țigle, Pleașa, Fagul rotund, pe pășunea Repaș...

Dezvelesc cartofii de covorul de jar, trăgând spre mine, cu un băț de molid cu vârful carbonizat, fiecare cartof cu coaja înnegrită: pentru seara aceasta ei îmi vor asigura cina.

De aproape, de sub frunze de captalan și ferigi bogate se aude susurul izvorului pâ râului Sebeș. De pe îndepărtata pășune Repaș răzbate până aici lătratul solitar al unui câine – apoi, tăcere.

Doar șopotul izvorului și un ușor șuier al unei adieri prin coronamentul molizilor bătrâni în noaptea care se lasă.

Dimineața în zori...

Cobor la izvor, desculț, pe roua nescuturată, pentru a-mi umple vechea găleată albastră, din tablă, cu smalțul plesnit pe alocuri. În prejma izvorului cu susurul molcom, câțiva molizi tineri; sub ei, mușchi verde ornat cu stropi de apă argintii. Deasupra izvorului – câteva tufe de afine roșii cu boabe rubinii printre frunze verzi, mai în spate – mănunchiuri de strigoaie cu frunzele și tulpinile grosiere, zvelte.

De pe vârful unui molid tânăr, cu coroana deosebit de plină și simetrică, o ciocănitoare mă privește gata să-și ia zborul.

Peste perna catifelată de mușchi verde, umed – câteva campanule, de un albastru închis se clatină abia perceptibil; dincolo, o mică pată de nu-mă-uita... „contrazisă” de un pâlc de floare-broștească.

Și peste aceste culori, izvorul susură, susură, la marginea unei poieni cu iarba înrourată, sclipitoare, străluminată de flori vesele, multicolore.

Stau singur lângă izvor, alături de clopoței mari, viguroși; lângă ei, ferigi luxuriante ale căror frunze au pe dos spori, asemenea unui praf roșiatic abia vizibil ochiului liber. Dintr-un fir de praf – o plantă atât de mare!

Și dintr-un izvorăș, cât o cratiță, se naște Sebeșul, mai apoi Târnavă, Mureșul, Dunărea...

Îmi vine în minte un citat: „La început sunt mici, dar curgerile lor devin mai puternice și mai profunde, și odată ce au pornit, nu mai fac cale înapoi.”

Așa se întâmplă cu râurile, cu anii, cu prietenii...”

Doi fagi seculari, cu coroana lăbărțată, străjuiesc micuța poiană ascunsă departe, în fundul Iuhodului.

Privind peste culmile acestora se conturează cortina întunecată a pădurii de molizi. În iarba poienii, printre firele de iarbă de un verde fraged au început a se îmbujora primele frăguțe.

Razele soarelui presară cu praf auriu poiana ascunsă printre văi. Într-un colț al luminișului, printre clopoței mari, viguroși, și ferigi luxuriante un izvorăș își scoate apa la lumină pentru ca mai apoi să dispară printre anini. Deasupra izvorului, pe un covor de mușchi înrourat, un fluture roșu își clatină alene aripile.

În dreapta izvorului câteva margarete zâmbesc soarelui. Din interiorul pădurii o ciocănitoare izbește de zor un trunchi scorburos al cărei ecou se aude până hăt departe.

În urcușul meu către cabana Scorușul opresc pe marginea pâ râului Sebeș, așezându-mă sub coroana rotată a unui paltin de munte.

Apa șuieră printre bolovanii pâ râului izbindu-se de aceștia, potolindu-și graba doar pe lângă maluri.

O pasăre negricioasă, rotunjoară, se așează și ea pe un vârf de bolovan, ieșit din zbuciumul apelor, apoi începe să-mi facă plecăciuni repezi: este mierla de apă, cea iubitoare de gângăanii și de păștrăvi.

La salutul ei îi răspund și eu cu doar o singură închinare a capului; pasărea a priceput, apoi își ia zborul în susul pâ râului.

Dimineață de cireșar. În drumul meu spre Pleașa, opresc la izvorul cristalin de la Fagul rotund.

Iarba fiind încă înrourată, îmi împăturesc pelerina așezându-mă pe ea. În fața mea, o minunată pernă de mușchi cu străluciri de argint.

Privesc în jungla puzderiei de fire verzi, cu tulpinițe maronii: splendide desene delicate cu sute de frunzulițe și minuscule pâlnii în care lucește câte-o lacrimă de rouă. Și printre fire, sumedenie de mici găze forfotind.

Încântat de aceste frumuseți minuscule, cărora nu le-am acordat atenție până acum, plec de lângă izvorul cu susurul lin în urechi și cu imaginea mirifică a acestei lumi vegetale fixată pentru totdeauna pe retină.

Îmi place să colind valea Bucinului, cu pădurile-i cu frunză lată și cu cele veșnic verzi.

Aici, făptura mea parcă se armonizează cu cerul, cu apa cea curată, cu decorul. Ori de câte ori am suficient răgaz, urc pe stânca Bradu mic de unde mi se deschide o amplă panoramă asupra văii, ori, mai aproape, pe Stânca mică, îmbrăcată cu mușchi verde, suficient răsărită din albia pârâului, năpădită de tufe de alun și de carpen și de ferigi pitice.

Stau pe coama acestei stânci, ore bune, ascultând șuierul apei din vale și trilul de păsări.

Sunt între cer și apă...

Mă întind pe frunzele uscate de pe stei și simt cum intră în mine puterea vieții simple, izvodită din tainica natură.

Cu fruntea aburită, după truda umblatului prin preajmă, nimic nu-i mai bun ca leac decât un somn adânc aici, în aerul curat și-n glăsuirea apei de cleștar de sub stâncă – un somn adânc, frate cu tihna stâncii.

... Soarele se-nclină spre apus într-o geană roșie.

Cobor de pe stâncă sprijinindu-mă de bețele de alun care se îndoaie sub povara mea.

Calc apoi pe pietrele pârâului albite de șlefuirea apei și urc către poiana smălțuită cu nemțisoare, sor-cu-frate, margarete, clopoței și brebenei. Pe poteca abia ghicită, ascunsă sub iarba înaltă, înspicată, mă îndepărtez de vijelia apei muntelui, însoțit de concertul greierilor și trilul de păsări fericite în blândă adiere a după-amiezii de vară.

Până să ajung la Stânca mică, iată că și soarele se piti după nori imenși, ca de catran.

Trecând prin poienița necosită, ierburile înalte se-nfioară sub adierea unui vânt prevestitor de furtună.

Un șuier ivit dinspre pădure aduce un puhoi de ploaie amestecată cu grindină care mă bate vârtos peste manta.

Ghemuit lângă o tufă de alun cu coroana bogată în frunze mari ca niște țigle verzi, privesc de sub streășina capișonului învălmășeala de nori negri învârtjindu-se dinspre nord.

Brusc ploaia se potolește. Dintr-o zdreanță de nor apare o rază de soare

zâmbindu-mi timid. Valurile verzi ale codrului încep să lucească în unduiri strălucitoare. În preajmă încep să se înfiripe, la început timid, scurt, apoi mai vârtos și mai prelung, zvon de gaiță și de mierle, în timp ce soarele apune în lumini aurii, purpurii.

În poiana de la Stânca mică, împetrițată cu flori de câmp – două căprioare.

Ieșind din pădure, mă apropiu uimitor de mult de ele, ajungând să fiu la doar câțiva metri.

La un moment dat, una dintre ele își saltă brusc capul, ciulindu-și urechile, întrebând adierea cu nările.

Încremenesc.

Atentă, căprioara se uită la mine cu ochi mari și blânzi, încordată; trec minute bune, nemișcându-mă nici eu, nici ea: liniște și neclintire. Dumirindu-se că nu e nici un pericol din partea apariției bizare din poiana cu flori, își apleacă capul în iarba înaltă, continuând să se înfrupte din hrana grasă, succulentă. În tot acest timp surata, mai înfometată probabil, nu și-a ridicat capul ascuns printre ierburi și flori de câmp.

Mă hotărâsc să fac un pas înainte, apoi încă unul și încă... clipă în care căprioara mai atentă scoate un brăhnit sinistru, urmat de o țâșnire năprasnică a amândurora către adăpostul sigur al pădurii.

Rămân singur la marginea poienii privind valsul suplelor margarete clintite de fuga repezită a celor două făpturi silvestre către pavăza lor sigură – pădurea.

Stând pe Stânca mică simt de câteva ori miros de târlă venind în valuri, semn că trece turma de oi și de capre aciuată aici, în Bucin.

La prânz, atunci când au coborât alene către stână pentru a-și da obolul lor alb, au venit agale, alegând ierburi și frunze fragede. Printre oi, s-au pripășit și câteva capre bărboase rozând totul în calea lor, preferând lujerii încă fragili, nelignificați, de salcie, plop, alun, anin. Le privesc prin binoclu cu câtă lăcomie mănâncă aproape tot ce e verde.

Doar fluieratul ciobanului și bâta agitată amenințător deasupra capetelor acestora le mai poate ostoi infinita lor foame de verde.

În urma turmei, copleșiți de căldură, doi câini ciobănești pășesc indiferenți de menirea lor, cu jujele bălăbănindu-se peste genunchii lor,

Treptat turma dispare, cu sunetul de tălângi și clopoței și cu mirosul lor

înțepător.

...La revenirea lor, după-amiaza, turma trece mai grăbită pe lângă pârau, traversând poiana în sens invers, îndreptându-se spre alte locuri de păscare.

Fără a fi mânate, animalele pășesc cu grabă probabil cu „gândul” la cina bogată cu ierburi și flori de câmp din poiana din spate, pe unde am trecut și eu minunându-mă de abundența de iarbă și flori.

Turma a trecut...

În urma ei două capre pășesc șchiopătând, probabil victime ale nesupunerii și ale foamei lor nepotolite.

Deplasarea lor este încheiată de unul dintre dulăii albi care zorește cele două capre invalide.

Mirosul de târlă nu se mai simte, clopoței și tălângile au tăcut.

Doar bolovanii pâraului izbindu-se între ei cu un bufnet înfundat și niște tunete îndepărtate venite de undeva de deasupra Gheorghenilor – atât se mai aude; și neîntreruptul vâjâit al apei...

Pârâul Iuhod, cu apa zglobie, repede limpezită după ploaia de vară, cu albia îngustă, își cântă cântecul pe sub sălcii și anini, grăbită la întâlnirea cu Târnavă Mică.

Bătrânii anini îi țin isonul cu șopotul vesel al frunzelor. Ici-colo, câte un plop rătăcit printre anini, își tremură frunzele fără ploaie, fără vânt.

După ploile vijelioase de vară, ori primăvara la topirea zăpezii, apele Iuhodului devin năvalnice, furioase, nerăbdătoare, mai ales când se apropie de locul întâlnirii cu Târnavă.

Aici, mușcă malul, dezgolind rădăcina falnicilor anini, răstoarnă bolovanii care își mută „morocânoși” poziția cu un bufnet surd, împotrivindu-se valurilor impetuoase. Dar apa nu are prea mult timp ca să continue răfuiala cu bolovanul cel încăpățânat: se grăbește ca să nu întârzie la întâlnire.

Pentru a mă feri de autobasculantele gigant, cărătoare de munte (andezit, de la Cariera de piatră din Țigle), aleg să cobor până la firul pâraului Sebeș, preferând să merg pe poteci pescărești, umbrite de fagi și de molizi, de paltini și de carpeni, alături de vijelioasa apă a pâraului prăvălindu-se peste bolovani.

Din vuietul apei desprind un glas viu, abia auzit, mai mult picurat.

Privesc în direcția de unde vine trîlul și repede găsesc: o pată roșie cântătoare!

Pare a fi cu ceva mai mare decât un fluture, acolo sus pe vârful de stâncă.

Ceea ce mă surprinde este dulceața vîersului acestei păsări, în contrast cu cenușiul zidurilor naturale, încremenite, sub poalele cărora Sebeșul își cântă știutu-i repertoriu.

Fluturașul, căci așa se numește pasărea de pe stei, mă uimește, apoi, cu răbdarea cu care așteaptă, răbdare care e și a mea, ca niște larve ori găze să cuteze să iasă din ascunzătorile lor din crăpăturile bătrânei stânci.

Odată ieșite din peretele ocrotitor al pietrei... soarta le este pecetluită!

CUPTOR

Pe pajiștea înrouată, pașii mei lasă urme verzi.

Merg fără țintă, pe sub bolți de frunze, pe sub poală de pădure, dorind doar singurătatea și glasul tainic de izvor.

Din văi, negura se înalță risipindu-se în țării. Un freamăt lin trece din ram în ram...

O mierlă sprintenă șuieră o clipă, în timp ce apele îngână tainic legende de altădată.

În iarba, plină de rouă, singur greierul veghează, torcându-și lin al său cântec monoton și trist.

Nimica-n lume nu are mai mult farmec ca să atragă al meu suflet ce iubește taina frunzișurilor cu umbra deasă, decât a mă pierde pe-nguste poteci, pe sub bolțile verzi.

Pădure – cine, oare, nu iubește suava-ți melancolie, mediul tău atât de prielnic bucuriei, liniștirii, dar și tristeții?

Precum o creangă ce în umbră vestejește mi-e sufletul, atât de trist și obosit.

*„Tăcut, sub frunze ca nălucă să mă strecur fără-ncetare
Pe unde locul mai sălbatic s-ar întâmpla în calea mea
Iar dând uitării lumea-ntreagă și eu s-am parte de uitare
Rănit de lupta unei vieți pe care n-am cerut-o eu.”*

Nori mari, mohorâți se ridică de prin văile muntelui; în aer se face răcoare, frunzele încep să tremure și, o vreme, nu se mai aude decât foșnetul pădurii.

Tunete asurzitoare zguduie imensitatea verde. Ploaia vine, vine precum o predea imensă, învăluitoare.

Tot cuprinsul văii se umple de ropote și bubuituri. Potopul mă ajunge; fulgerele spintecă bolta unul după altul; tunetele se întetesc.

Apoi, vuietul încetează; rari licăriri de soare tremură-n frunzișul umed, lucitor, curat.

Pârâul Sebeș, cu vadul umflat de puhoaie cară cu apele lui tulburi, înnebunite trunchiuri de arbori, mătură în calea ei uriașele umbrele de captalan, rupându-le, ferfeniindu-le.

Din profunzimea apei întunecate, posomorâte, se aud bolovanii rostogolindu-se, izbindu-se cu bufnete înfundate, scrâșnit.

... Încet – încet, bolta prinde a se limpezi.

Pădurile mângâiate de raze de soare încep să aburească.

Stropi de apă picură de pe frunze, de pe ramuri; licăriri de soare încep să apară prin frunzișul verde, strălucitor.

Se-aude un tril de pițigoi, apoi de gaiță... și zgomotul furibund al apei pârâului care nu mai încapă în matcă.

Pe cărarea șerpuită, jos în vale, molizi lungi zac doborâți de furtună...

Se odihnesc pe pat de cetină, acoperiți de mușchi și de licheni – căzură, se vede, arborii bătrâni, cu rădăcinile șubreze de povara anilor.

Mulți alți arbori, de multă vreme uscați pe picior, stau neclintiți, scorburoși, cu scoarța picată, întinzând neputincioase brațe rămase fără sevă către vecini zvelți, plini de viață, nepăsători.

Câțiva tineri mesteceni, crescuți pe vârf de stâncă, își tremură frunzulițele în adierile amiezii.

Jos, printre anini umbroși, pârâul tace ca să poată asculta trilul privighetorii.

Ploaia a trecut...

Pe bolta tot mai curată de nori, soarele zâmbește șagalnic.

Pacea molizilor mă-nvăluie: nicio rază nu răzbate printre atâtea trunchiuri căzute, ori pe picioare.

Pășesc printre arborii doborâți, prin aceste negre adâncuri unde zac bătrânii învinși.

Mai departe – trunchi lângă trunchi, cât cuprinzi cu privirea.

Pădurea răsuflă blând prin ușorul vânt încărcat cu aromă de rășină.

Singurătatea este deplină, învăluitoare: nicio pasăre nu se aude și nu se vede zburătăcind prin codrul întunecos.

Lighioanele pădurii s-au ascuns departe de drumul călătorului singuratic.

Din rariști și din poieni se aude cântul greierilor beți de aroma florilor de câmp.

Nimic nu seamănă cu arborii cei mari, cu trunchiurile lor tari, greu de știrbit chiar de fier, avântate și înalte cât să le întrecă numai zborurile, munții...

Ei trăiesc ramificându-se la capete, în două lumi: cu ramuri neclintite și tăcute, ferecate în pământ, în largul și adâncul întuneric din glia umedă și amară, sărată și bună, de unde-și trag o jumătate de viață și de putere.

Apoi, au ramuri sus, pe cer, în aerul cel hrănitor, în lumină și eter, supuși

vânturilor blânde și ai celor viforoase, ploilor calde și a celor reci, foșnind în zeci de mii de aripi verzi, sub ceruri schimbătoare, primind în grelele cununi trecerea stelelor, a norilor și a lunii, a fulgerelor, razelor de soare, a păsărilor, a zăpezilor.

Arborii nu sunt numai statornici, nepribegi, nici chiar în visul lor – ei sunt fără ochi și fără glas, cu toate astea cântând mirific la orice adiere cântec șoptit de miile de frunze fremătânde. ...Trec prin păduri, cu respect, ca printr-o veșnicie de alt rang, alături de care existența noastră pare precară și pierdută.

Se pare că nu știm să stăpânim, poate am crescut prea puțin sau poate ne-am înmulțit prea mult. Nu am știut să înțelegem porunca sau nu am știut să o urmărim întocmai, pentru că astăzi, sub ochii noștri mirați, sub privirile ușor alertate, dar încă nu îngrozite, Creația plânge. Am fost prea ocupați să împărțim pământul pentru a mai avea vreme să învățăm să-l apreciem și să-l stăpânim.

Îmi îndrept pașii spre pădure precum spre o imensă catedrală în care rugile tuturor viețuitoarelor se amestecă și se înalță în imnuri de slavă.

Până și slujitorii frunzei verzi, ori mai bine zis: în special ei, au devenit robii, profitorii lemnului, ai arborilor codrilor noștri.

Munți de rumeguș se acoperă sub coli albe de hârtie ori mângălite fățarnic, inutil, birocratic.

Ne înmulțim dar nu creștem, nu mai creștem ...

Rămânem tot mai mici, mai pirpirii, cu sufletele secate, vlăguite.

Din somnul indolenței ne mai trezește, din când în când, semnalul de alarmă al furtunilor pustiului; începem să înțelegem că smulgând cărămizi din templul Creației, riscăm să fim prinși sub dărâmături.

Uităm adevărul că: „Pământul nu aparține omului – omul e cel care aparține Pământului”.

Pădurea nu ar trebui măsurată în hectare – unitatea ei de măsură ar trebui să fie una spirituală.

Adevărata valoare a pădurii nu e cea imediat vizibilă, ci acel inestimabil preț al ei rezultat din funcțiile sale mai puțin vizibile, însă incomparabil mai de seamă decât masa lemnoasă în sine. Codrii noștri suferă crunt, victime ale „băieților isteți” care rad, pleșuiesc munții și dealurile noastre. Legi ar fi, însă nu sunt respectate decât în cazul nevoiașilor care cutează, de nevoie, să intre în pădure pentru a strânge vreascuri și uscături!

Natura a dăruit omului, planetei, trei mari splendori cu infinite minunății peisagistice, anume: muntele, pădurea, marea.

Muntele îmi oferă calm și liniște. De aceea, tot mai frecvent mă reîntorc la el ascultându-i vibrațiile.

Pădurea – izvor de meditație și lirism, m-a atras încă din copilărie, vrăjindu-

mă cu șoaptele ei, cu murmurele și tăcerile-i misterioase.

În fața mării mă pierd: este copleșitoare, monotonă, ascunsă ...

În aceste vremuri bizare, nimic nu mai contează, în afara criteriului economic năpăditor de suflete și minți.

Dintotdeauna am văzut arborele ca pe o ființă vie – un (alt)semen al meu ...

Pădurile prin care am colindat, și mai colind, mai rar, îmi insuflă o stare de liniște și de seninătate – singura-mi sursă de astfel de plăceri.

Este, cred, un mare nefericit cel care nu vede și nu înțelege frumusețea unui arbore. Ascult șoapta frunzei către frunză, a tufișului către tufiș și mă încânt cu legănarea firului de iarbă.

Înainte prin urzici, prin ierburi, mușchi, liane, călcând pe humusul gros, moale, format din resturi vegetale.

Ajung pe malul pârâului Bucin ...

Pe alocuri se vede cum sub pietre apa curge în firișoare argintii și spală rădăcinile golașe ale arborilor.

Bucinul – cel cu malul pârâului năpădit de sălcii, anini, ferigi și captaleni.

Vijelioasa apă se scurge grăbită către Praid, apoi repede-repede către întâlnirea cu Târnava Mică.

În unele locuri, apa formează mici cascade; murmure și foșnete atât de minunate vin din toate părțile.

Păsările cântă note întrerupte de nostalgia verii pe terminate.

Cu mii de frunze încă verzi, arborii îmi șoptesc eterna lor poveste. Flori bizare mă privesc de pe poienile înșirate de o parte și alta a malului.

Sub frunzișul des al aninilor, adierea îmi trimite raze vesele de soare scânteind jucăuș, încoace și-ncolo printre frunzele foșnitoare.

Din adâncul pădurii se aude plângerea singuratică și duioasă a unei bufnițe.

Apoi, liniște – doar greierii se aud țărâind monoton.

Înserare ...

Pel lângă drumul forestier al Iuhodului, pârâul cu același nume curge zgomotos, prăvălindu-se peste stânci și bolovani.

La cotituri, bulboane adânci, iar sub maluri – cotloane de pândă pentru păstrăvul cu ochii ageri.

Arunc de la distanță firul cu musculiță la capăt, ferindu-mă să mă apropiu de apa de cristal.

Trasă la fund de plumbul cel greu, musculița se afundă în apa rece și iute, purtată fiind de curenți repezi.

Trag de băț, smucesc firul – nimic; păstrăvului nu-i este foame.

Deși înconjoară de câteva ori momeala, brusc renunță la ea țășnind contra curentului.

Trec la altă bulboană, apoi la alta ... nimic.

... Am parcurs distanță lungă, de la pârâul Bradului până la Stânca șurii.

Deși mai încerc să ademenesc peștele cu picățele roșii, schimbând momeala cu mici râme roșii, rezultatul rămâne constant nul!

... Din spate soarele mă prăjește tot mai puternic, stropi răcoritori din apa pârâului mă împroașcă pe față și pe mâini.

Pe fagul aplecat, ivit din malul surpat, o gaiță gureșă se sfădește cu un pițigoi neastâmpărat sărind ba în jos, ba în sus, agitându-se neconținut.

După o vreme, discordia dintre păsări se potolește subit, fiecare dintre ele rămânând pe același arbore, întorcându-și spatele una alteia!

Doar apa Iuhodului vinuește și își trimite stropii pe frunzele mari de captalani, acoperindu-se una pe cealaltă, alcătuind o veritabilă junglă la umbra căreia melci, broaște și sute de gănganii, fel și fel, viețuiesc și se apără de arșița verii dogorătoare.

După ploaie, firul de iarbă, margaretele, sunătoarea, coada șoricelului – își scutură boabele de mărgăritar împrăștiind miresme noi, proaspete.

Și peste toate, trilul vesel al cântătoarelor.

După o secetă prelungită, încât pâlise iarba și codrii, cerul se căptuși cu nori negri, grei, aducători de vijelie.

În pădurea de molid de la Ropo, unde mă aflui la o verificare de lucrări, un fulger se-aprinde departe, pe Dealul lui Ștefan, după care întunericul începe să coboare tot mai tare.

Trăsnete se nasc când pe la Capul Sebeș, când la Cencio, când la Țigle...

Detunături clocotitoare răvășesc liniștea pădurilor liniștite.

Trăsnete se ivesc pe toată bolta de catran, apoi de sus încep să curgă puhoai de apă.

Vegetația toată parcă reînvie în tot acest prăpăd de ape.

Protejat de o manta care nu-și mai îndeplinește rolul, ascult pitit sub cetini năvala ploii.

Căldură toridă.

Pe malul Târnavii Mici... doar adierea născută de aripile diafane ale unei libelule solitare.

Pentru a ajunge din Iuhod pe pășunea Repaș, urc din dreptul pârâului Varga pe niște stânci prăpăstioase căptușite cu mușchi verde și cu licheni, lipite strâns de rocă: cu disperare și iubire...

Pe Stânca șurii, lângă tulpina contorsionată de furtuni și de zăpadă – un cuib de șoim!

Un nor își târăște umbra pe-acoperișul pădurii. Printre stânci se tânguie vântul..

Într-o legănare bruscă, coroana unui fag și a unui molid se ating ca într-o mângâiere...

A rouă proaspătă miroso mușchiul și iarba de pe stânca cenușie.

În dreapta și în stânga mea, molizi și fagi doborâți de vânt, au trunchiurile frânte, în mai multe locuri, în căderea lor pe stâncile dure.

Se înserează...

Țipete de cioară vibrează strident peste prăpastie și peste coama arborilor.

Printr-un perete de stâncă, susurul unui izvor își trimite ofranda sa către Iuhod.

La răsărit, apare luna.

Jos, prin hăuri, întunericul se adună prin prăpăstii înnegurate...

Și până la cabana Ropo e încă drum lung...

Pădurea străbătută de dungile de lumină pare un altar.

După ploaie, precum stropii de rouă strălucesc broboanele de apă, care cad în picuri neregulate de pe arborii cu veșmântul curățat și înviorat de pulberea verii.

Trec pe sub bolți de frunze, prin hrube adânci de verdeață. În fața mea o imagine ivită brusc într-un luminiș de basm: pe mușchiul gros, cald precum o blană a pământului, stă căprioara cu iedul ei.

În preajmă: calm și liniște...

Niciun nor pe bolta azurie – doar pata neagră a unui corb planând...

Rămân pe loc pentru a nu strica tabloul; savurez minute bune imaginea terestră și aeriană de o rară candoare și frumusețe.

Aici, între cerul azuriu și pătura de catifea verde, aș vrea să mă pierd: printre câprioare și corbi planând sub bolți sinili.

De când mă știu, natura, muntele mi-a intrat în suflet, cu florile și pădurile, cu apele și vânturile, cu zilele și nopțile, cu soarele, cu luna și cu stelele...

Atâta adevăr și frumusețe doar aici mai poți să găsești, doar aici... din păcate.

În codri liniștile sunt adânci, cosmice parcă – o veritabilă simfonie a tăcerilor, o simfonie pe care doar muntele o poate compune și cânta.

Ajung pe vârf de munte.

O stare de liniștire, de calm cotropitor mă-nvăluie, în timp ce un fluid enigmatic și înviorător mă contopește cu cerul și pământul, cu stânca și cu arborii.

Mi-e un dor de munte, un dor strămoșesc!...

Aici am căutat, și am găsit, întotdeauna, o evadare în frumusețe.

El, muntele, mi-a dat atât de multe, necerându-mi nimic în schimb – cel mult, poate, respect și ocrotire.

Dragostea mea pentru el este izvodită dintr-o nevoie sufletească venită încă de pe plaiurile copilărie.

Doar dragostea pentru codrii nu m-a dezamăgit nicicând, nicicând...

Cu muntele niciodată nu am fost singur: am fost cu...El!

El m-a învățat cum se sărută cerul și cum poți pune stavilă furtunii, cum poți râde la soare și cum poți mângâia aripa de vultur ori de șoim.

Sus, aici, aproape de cer, cu norii fugind sub picioare, m-am întâlnit cu mine, dându-mi seama că pot fi stăpân și liber, că pot să zbor.

Remarc cu încântare exaltarea pădurilor, a câmpurilor, a întregii vegetații, în urma izbăvitoareii ploii după o perioadă de caniculă...

Deasupra codrilor de molid soarele începe să ardă; rășina picură din scoarță boabe parfumate.

În alunecarea ei pe scoarță, un strop acoperă o furnică neatentă – aceasta

rămânând captivă în bobul de chihlimbar.

Câteva clipe încearcă să scape din strânsoarea cleioasă, apoi rămâne nemișcată în balsamul străveziu...

Privesc bătrânul molid cu răni pe tulpină; licheni, ca niște bărbi albe, atârna printre cetini.

Aerul e parcă încremenit: nicio adiere, doar aroma pătrunzătoare a rășinii stârnite de marea dogoare.

Pe sub molidul cel bătrân, mare belșug de verde: mușchi moale ca un așternut de perne, ferigi cu miros proaspăt, fraged, în umbra cărora s-au aciuat câteva tufe de afine.

Dincolo de ferigi, o insulă de gălbiori de munte, mărunți, îngrămădiți. Printre tufe de afine, o muscăriță și doi hribi durdulii cu pălăriile ciuntite de felurite găze.

Nu departe de umbra „bătrânului” gâlgâie uniform un izvor cu apă rece, bine știut de mine.

Privesc către culme... Spre vârf, pădurea se rărește, între molizi zărindu-se luminișuri. Molizii devin tot mai mici, mai piperniciți, retezați de aerul prea tare. Unii dintre ei, curajoșii, cutează, totuși să cucerească înălțimea.

Fapta lor este pedepsită prin deformarea lor în chip ciudat, monstruos...

Peste pădure se prăvale plin de măreție, roșul asfințit al zilei.

În sfârșit, un vânt subțire prinde să bată prin molidișul de pe vârful Cencio, cetina fremătând alene.

Urc înspre culme, coborând, mai apoi, către cabana Scorușul..

Fără a fi pescar, cobor frecvent lângă apa pâraielor de munte, fermecat de șuierul apelor năvalnice, de răcoarea aerului de pe mal, de vârtejul apei grăbite.

Printre captalanii cu frunze late, ori tufe înalte de ferigi, de pe malul Iuhodului, terenul e moale, pe alocuri chiar mocirlos; calc pe vârfuri de bolovani așezându-mă pe un trunchi căzut de molid scorburos, îmbrăcat cu mușchi verde catifelat.

Pe malul opus al pâraului, într-un gol rămas după doborâturile produse de vânt, a pus stăpânire socul roșu, călinul, tufe de afin, rugile de mur și de zmeur. Ce abundență de arbori și de subarbuști – toate asigurând hrana multelor vietăți ale pădurii! ... Iar păsările fericite cântă.

Pe un bolovan, care abia își scoate creștetul din valurile repezi ale Iuhodului, se așează, iată, o mierlă de apă. Priponită pe picioarele ei lungușoare, mă încântă cu versurile ei scurte, făcându-mi dese plecăciuni.

De sub bărbia-i îngustă coboară un pieptar alb precum neaua.

Aici, la munte, în apa care se zbuciumă în strânsoarea malurilor de stâncă, unde apa este de cleștar, căzând în cascade, alergând în galopul valurilor, doar aici îi place mierlei de apă.

Precum apa zbuciumată pe lângă care îi place să viețuiască, așa și această pasăre se mută, zboară speriată săgetând deasupra apei, aproape de pânza ei, mai, mai să o atingă.

Mierla de apă rămâne fidelă plaiurilor pe unde sălășluiește, făcându-și cuibul în malul apelor involburate, rămânând credincioasă apei unde și-a așezat cuibul.

Ea nu pleacă nici iarna, în lunile cu geruri aspre – rămâne să cânte alături de corbi, ciori, gaițe.

Niciun cântec nu este atât de adevărat și delicat precum cântecul acesteia.

Ascult, acum, în toiul verii, cântecul ei tandru, atât de bine intercalat în cântecul valurilor apei Iuhodului.

Câtă vioiciune, veselie și bucurie de viață emană această pasăre prin toate mișcărilor ei!

Brusc, mierla se ridică în văzduh, apoi coboară iar aproape de vârtejul apei, săgetând deasupra albiei, dispărând dincolo de cortina molizilor.

... Pârâul își cântă cântecul domol, boarea susurând prin cetina întunecată.

Luna lui cuptor – zăpușeala a încins aerul, firul de iarbă, florile de câmp.

Nicio frunză nu tremură, nu se clintește.

Pădurea aproape că este înspăimântătoare în această ipostază de încremenire.

... Doar apa pârâului Bucin îmi murmură același cântec de demult.

În drumul meu spre Stânca mică trec printr-o poiană largă în care soarele se zbenguie în voie.

Într-un colț al acestei oaze verzi mă întâmpină mireasma îmbătătoare a fânului cosit. Pe un tei, de la marginea cositorului, un fulger roșcat: verifița!

Zărindu-mă, se-oprește din alergătura-i cu capul în jos pe trunchiul bătrânului tei. Ne privim preț de câteva secunde, apoi, după ce mă salută grăbită cu un „cronic - cronic” agitat, nervos, se face nevăzută în coroana bogată a bătrânului arbore cu frunze mari.

Cobor, pe poteca ce duce către pârâu, printre capitanii cu frunza uriașă

și ferigi. Ajung pe marginea apei călcând pe bolovanii albi, uscați de soarele năprasnic. Trec peste un trunchi vechi, putrezit, de anin de pe care o bucată mare de scoarță alunecă în apă în clipa în care mă sprijin de el.

Un capăt, cândva retezat cu ferăstrăul, al trunchiului contorsionat se întinde până aproape de firul apei.

Celălalt capăt se ascunde sub umbra alunului tufos, sprijinindu-se de un mare mușuroi de furnici de pădure înconjurat de tufe dese de cimbrișor a căror mireasmă o inspir adânc.

Apoi urc către coama Stâncii de pe cioata aninului ucis, călcând pe cocoșele-i năpădite de mușchi și ferigi pitice.

De sus, de pe coama stâncii, privesc ireversibila scurgere năvalnică a șuvoaielor izbindu-se furibunde de bolovani. Din ascunzișul apei țâșnește un păstrăv înhățând o musculiță ce atârna în aer parcă nemișcată. Brusc, precum a și venit, păstrăvul dispăre cu musca în meandrele reci ale apei.

În continuare, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, peste apă zburătăcesc felurite gânganii mărunte, periculos de aproape de ochiul vigilent al peștelui.

Printre aceste mărunte înaripate zbârnăie și zboară în zig-zag o libelulă. Pe teiul de lângă pârâu reapare verifița ținând între lăbuțe din față un con de molid încercând să-i rășchireze solzii.

Mă fac că nu o văd ca să nu o sperii – prezența ei înveselind momentul.

Deloc liniștită, privind în toate părțile, după ce se înfruptă din conul dezghiocat, își șterge botul și mustățile.

Zâmbesc către ea, instinctiv ducându-mi și eu palma la mustață.

Blânda adiere...

Ea doar mângâie, răcorește tot ceea ce în dogoarea zilelor de vară are nevoie de răcoare, alinare, înviorare. Ea apleacă tandru, firul de iarbă necosit, clatină abia vizibil frunza de paltin, mișcă abia perceptibil bobul de rouă atârnat în firul de păianjen.

Adierea nu are cântec – ea este ultima undă tăcută a unui vânt uscat, ultima lui suflare; ori, poate, prima undă a unui uragan în fașă...

Ca orice prunc, sau bătrân, adierea, este lipsită de vigoare, de tumult – ea își face simțită prezența printr-o ușoară înfiorare, apoi pleacă în liniște, precum a și venit, fără să aducă nori acoperitori de soare, fără să facă aerul mai subțire fără să lase bolta mai albastră.

Îți mângâie doar fruntea, necerându-ți în schimb nimic, neluându-ți nimic.

În urma ei rămâne un freamăt lin, adormitor, o părere de răcoare – doar o

părere...

Pe margini de pâraie, umbrite de anini, sălcii și plop stufos se nasc adevărate jungle de plante iubitoare de umiditate și umbră.

Flori și mușchi, ferigi și licheni își etalează grațiile în această oază umedă și răcoroasă.

Dintre toate, cele mai impunătoare se dovedesc a fi captalanul și feriga – parcă reminiscențe ale pădurii ecuatoriale.

Muntele – altar de reculegere și purificare sufletească.

Variația extraordinară a formelor de relief, a florilor și arborilor conferă acestuia o mare atractivitate. Aerul curat, filtrat de impuritățile zonelor populate, șopotul cetinilor, poienile smălțuite cu pudrerie de flori dumnezeiesc colorate, murmurul izvoarelor – toate aceste splendori fac din munte un tărâm al liniștirii, al reculegerii precum în fața unui altar.

Cât de bogați suntem, și noi nu ne dăm seama: flori și ape, poteci și stânci – toate aparțin celui care are ochi pentru a le privi, a le admira și prețui.

Vreme ploioasă. În pâraul Bucin puhoaiile maronii răscolesc bolovanii, aceștia izbindu-se sub apă cu bufnete înfundate.

Prigoriile stau triste pe o salcie – astăzi albinele nu o să mai iasă din stup, și așa a fost și ieri, și alaltăieri...

Pe malurile apei, oamenii și-au construit și își construiesc, furibund, căsuțe de vacanță, fermecați de natura darnică în peisaje atrăgătoare pe aceste meleaguri.

Dar ce păcat! Peste tot unde sunt îngrămădiri de case, de oameni, natura suferă crunt, fiind stălcită, pădurea ciuntită, ori chiar devastată.

Și chiar dacă mai rămân arbori răzleți, aceștia sunt brăcuți, de cele mai multe ori, având forme fantastice, ciopârțite.

Vin cu o mare plăcere la Stânca mică din vadul Bucinului, loc în care nu aud decât șuierul apei pâraului și tril vesel de păsări.

Ajuns la Stâncă... o escaladez din câțiva pași, abordând-o pe o anumită parte, călcând pe câteva proeminențe abia vizibile, suficiente însă ca talpa piciorului

să se poată sprijini.

Înălțimea stâncii nu e mare – circa șapte metri în partea din amonte. Până nu demult, această încremenire de rocă fusese străjuită de doi falnici anini cu tulpina dreaptă, înaltă, mărturie stând acum doar două cioate înalte, găunoase. Omul cel lacom a venit până aici ca să ucidă frumoșii arborii, văduvind pâraul de umbra lor adâncă.

Cocoțat pe vârful stâncii, mă-ncânt cu priveliștea sihastră inspirând mireasma apei și a humusului din pădurea mărginașă. Ascult aici, cu nesaț, șuierul apei repezi, acompaniat de trilul de păsări și de țârâit de greieri. Privesc de aici imensitatea muntelui și a codrilor, bucurându-mă, încântându-mă ca de ceva care este numai al meu (!).

Nu o dată mi s-a întâmplat ca să am vizitatori locuitori ai pustiei, în special căprioare venite să-și potolească setea iscată de dogoarea zilei.

Deunăzi, venind la pârau, după ce își astâmpără setea, aceasta mai întârzie sub umbra stâncii, gustând din iarba de pe malul pâraului. Nemișcat, o privesc cu încântare simțindu-mă vecin cu ea, respirând același aer, bând aceeași apă precum această blândă viețuitoare a codrului.

Dar ea pleacă, așa cum și eu trebuie să plec, părăsind, iar și iar, stânca.

Apa de sub Stânca mică alunecă vijelios peste pietre netezite și trunchiuri vechi căzute în albie. Peste aceștia s-a așternut covor de catifea verde pe care apa îl mângâie neconținut.

Șuvoaie puternice de apă izbindu-se de bolovanii neclintiți se reîntorc contra curentului sub forma de valuri albe, înspumate.

Continua năvală a apei destramă, rupe covorul de spumă; frânturile dislocate sunt împinse de valuri către maluri cu rădăcini de anini, carpen sau alun dezgolate, în cotloane umbroase cu apa potolită, retrasă parcă pentru a-și trage sufletul.

Perne de spumă vin învârtindu-se, legănându-se la umbra malurilor scobite.

Pe o astfel de spumă mângâiată de valuri, o frunză de jugastru de anul trecut își doarme somnul lin, legănată de unde. Petice vecine cu pernița cu frunza adormită vin și se alipesc delicat, tandru, având grijă să nu tulbure nici patul, nici somnul adormitei frunze...

În arșița neclintită a după-amiezii zăpușeala sporește în fiecare clipă. Până și

păsările au tăcut de atâta dogoare.

Niciun fir de iarbă nu mișcă, nicio frunză nu se clatină, aerul e încins. Dar, dinspre răsărit se-aud tunete înfundate, îndepărtate. Abia acum un vânticel mișcă frunzișul încremenit al arborilor.

Apar și norii întunecând soarele; tunetele se aud tot mai aproape și o rafală de vânt şuieră peste verdele încins al codrilor Bucinului. Apoi, o liniște adâncă apasă peste întreaga fire.

În depărtare, o cortină întunecată aducând șuvoaie de ape și rafale de vânt.

Șuvoaie de ploaie inundă totul în acompaniament de tunete și fulgere.

Norii fug. Soarele se ivește vesel, surâzător ca după o șotie strașnică cu ape, zarvă și întuneric. Ploaia aleargă departe deja, alungată de soarele victorios. Vântul contenește cu desăvârșire.

Din nou cerul boltește un albastru curat.

Soarele e în amurg, dar pădurea Bucinului stă încă mângâiată de lumină. Aerul parcă e mai străveziu acum, mai limpede decât în cursul zilei.

Păsări gureșe își încep recitalul lor de seară, timp în care codrul devine tot mai tainic, cufundându-se treptat în întunecare.

La acest ceas pădurea parcă își sporește mireasma, o umezeală caldă prinde a se răspândi odată cu lăsarea serii.

Sporovăiala păsărilor încet-încet se stinge.

Pădurea se întunecă tot mai mult, arborii contopindu-se într-o masă sumbră, compactă. Zvonurile venite din interiorul ei sunt rare, tot mai rare, singuratice.

De undeva din întunecime un grangure își cântă oful melancolic, în timp ce pe boltă apar timid, tremurător, primele stele.

Dimineată de cuptor prin hățișul pârauului Șik.

Prin micile poieni rămase neplantate, hrana câprioarelor, iarba, e încă argintată de rouă.

(Roua, ploaia, lacrimile – cât demult se aseamănă! ...)

Pașii mei pe pajiștea înrourată scutură boabele de rouă, firele de iarbă înălțându-și fruntea către soare. Hățișurile sunt încă ude și dând la o parte crengile dese, mă împresoară mireasma caldă a nopții sechestrate printre aceste desișuri.

În zare, departe, se profilează zidul alcătuit din coloanele albe-cenușii ale trunchiurilor bătrânului codru de fag către care mă îndrept. Căldura soarelui e tot mai puternică, umezeala ierbii și a frunzelor se zvântă repede de-acum.

Cobor la un izvor în fundul unei râpe. Apa rece și limpede bolborosește monoton printre pietrele căptușite cu mușchi verde catifelat.

Sticla se umple repede cu apa de cleștar, brumându-și pereții.

E umbră plăcută aici, la izvor, și o boare jilavă adie în preajmă.

Întârzii lângă șipot ascultându-i povestea trăgănată, mereu aceeași, în orice anotimp.

GUSTAR

Cioata de anin

Printre molizii în nemișcare,
printre cetini, ploaia pică...

Nimic nu mișcă: nici ram, nici
pasăre; doar ploaia, ploaia...

Trec printre ferigi ude, pe
lângă trunchiuri putrede în care
viața clocotește.

Prin ceața groasă, bureții, fel și
fel, îmi trimit miresme crude.

Printre ferigi, stropite cu
rugină, albastre campanule își
leagănă alene potirul.

O lumină aurie se cerne acum
printre cetini... Înaintez prin
ierburi, urzici, mușchi, liane,
câlcând pe humusul gros, format
din resturi vegetale.

Ascult un murmur tainic din
inima pădurii venit – e, oare, un
zvon de cetini, ori freamăt de
izvoare?

În natură nu este numai frumos: urâtul este alături de frumos, pocitul se
află lângă grațios, grotescul lângă sublim, răul lângă bine, lângă umbră e și
lumină...

În fața mea doi bărbați cumpănind pe umeri câte un topor – este limpede că
sunt pe cale de a tăia un arbore.

La marginea de pădure, care își soarbe liniștea lângă albia Iuhodului, se
opresc. Nu în fața vreunuia dintre fagii cei falnici, ci lângă doi molizi răzlețiți,
cine știe cum, în desișul cu miros de rășină.

Sprijinit cu un braț de trunchi, cel mai smead dintre ei îl măsoară cu privirea
de la pământ, până sus, în vârf, apoi, fără să mai stea nicio clipă pe gânduri, se
pun amândoi pe treabă.

La prima mușcătură a toporului, creștetul molidului tresare, acele tremu-
rându-i ușor, ca după mângâierea blândă a unei adieri.

Din trupul molidului martir sar așchii, zburând o vreme în aer, căzând
apoi, pe moții micilor puiți din preajmă, pe mușchiul verde, printre ferigi și
captalani...

Cele două topoare se afundă tot mai mult în carnea arborelui, izbiturile
securilor auzindu-se tot mai înăbușit. Acolo sus, printre ramurile stufoase ale
copacului apropierea morții s-a făcut de mult simțită; înainte ca trunchiul să se
frângă într-un scrâșnet răsunător, molidul începe să geamă încet, apoi tot mai
întețit, până când, înclinându-se, scoate un ultim geamăt sfâșietor, apoi cade
vijelios, bufnind și scârțâind năprasnic.

... Ca pe acel molid, soarta m-a îndepărtat și pe mine de inima pădurii.

Între timp, poate, pe locul arborelui doborât au răsărit lăstari, poate puiți de
molid i-au luat locul celui ucis...

În urechi îmi răsună încă strigătul de durere al molidului în cădere, un strigăt
aproape uman, dar pe care, atunci, nu l-am priceput; iar acum e ... mult prea
târziu!

Tăietorii de lemne

Înaintează în pustietate, pe poteci părăsite, înierbate, cu bolovani căzuți de pe versant, cu trunchiuri putrezinde găzduind șerpi pe dedesubt.

Ajuns, în amurg, în poiana smălțuită cu flori sihastre, luna mă întâmpină goală, venind de pe creștet de molid.

În codrul cel bătrân, cu molizi scorbușori, iese noaptea pe furiș.

Stelele ȋtesc printre culmi de stânci și de molizi bărbuși.

Într-o colibă pustie, dărăpănată, sălășluiește vântul...îngânat de susurul izvorului cristalin.

Nimeni niciunde – doar eu, cel gata de plecare...

În urcușul meu către Seaca trec prin poieni – Fagul rotund, Pleașa, Ropo, poieni în care florile îmbălsămează totul în arome dumnezeiești, iar priveliștea pare a fi întruchiparea bucuriei, a veseliei.

Fluturi albi, albaștri vin să se scalde în aceste avalanșe de culori și de mireme.

Din trunchiuri de molizi rănite, în dogoarea după-amiezii picură stropi de rășină bine mirositoare.

Vârful Seaca...molizii se căznesc să-l cucerească, dar se dau biruiți.

Rămân câteva stânci, mușchii, jnepenii, tufe de afin, ienuperii și iarba, aproape de vârtoarea norilor care se rotesc aproape de sol ca niște păsări uriașe.

Drumul meu străbate umbra pădurii cu arbori vajnici.

Trunchiuri de arbori căzuți, putreziți, de poți înfunda degetele în ele, s-au îmbrăcat în catifea de un verde dureros de viu pe arborele mort.

Printre firele catifelate ale mușchiului înrourat zăresc delicate frunzulițe trifoliolate de măcrișul iepurelui.

Și, foarte adesea, câte-un puiet de molid ivit pe trunchiul putred, acesta oferind un bun pat nutritiv, precum și un foarte bun adăpost – deocamdată – în fața vitregiilor existenței.

Printre mușchii veșnic verzi, fragilul puiet de molid și frunzele de măcriș, viețuiesc, în bună vecinătate, și tufe de afin negru. Boabele lor sunt mai aromate și mai mari, beneficiind aici de mai multă lumină dar și de hrană îmbelșugată.

Pe lângă arborii căzuți mai de mult, se-ntind multe alte trunchiuri de molizi proaspăt doborâți, victime ale vânturilor puternice.

Deunăzi, i-am văzut falnici, drepți, veseli, cu fruntea în soare; acum zac întinși,

Vârful Seaca
cu rădăcinile smulse, îmbrățișând pământul și bolovanii pe care și-au înfripat viața, traiul.

Stau, biete vieți frânte, pradă nimicitrii, prefacerii.

Trec printr-o porțiune de pădure tăiată în care au rămas câțiva molizi ciungi, scorbușori.

Pe alocuri au răzbit măcelului câteva pâlcușoare de brăduți tineri, reușiți parcă pentru a se apăra de furia ferăstraielor ucigașe.

În astă parte a pădurii rămasă fără arborii vâjnoși, au apărut zmeurișul, sălciile de munte, covoarele de trifoi sălbatic și de afin.

La baza răgăliilor rămase în pozițiile cele mai bizare – covoare de mușchi verde, catifelat, împetrișat de câte o tufă de afin, de câte o muscariță...

Între două tufe de afin, un păianjen și-a întins pânza mare; picăturile de rouă înșirate pe firele acestei alcătui, lucesc în culori de nestemate.

În adierea vântului, măgelele de curcubeu întind firele plasei care, fără să se rupă, revin elastice, cu giuvaerurile intacte.

Pitulat într-un colț, stăpânul acestei plase își admiră creația, nesatisfăcut însă de captura zilei.

Și peste toate – croncănitul unui corb singuratic, planând.

Prin luminișuri înguste își încălesc crenguțele de afin și de merișor, îmbiind cu fructele lor dulci pe toți flămânzii pădurii (...și pe mine!).

O buhă mare doarme în plină zi strânsă lângă trupul unui molid.

Supărată de lumina prea puternică, clipește din pleoape; își sucește capul și își înfoaie penele, apoi se strânge lângă surul ruginiu al arborelui, pierzându-se în rugina penelor ei.

Stau așezat pe trunchiul unui molid căzut, la obârșia pârâului Iuhod...

Privesc, îndelung, legănarea unei campanule – ascunsă, pierdută printre uriașele frunze de captalan sub care nimic altceva nu mai crește.

În prejma mea pădurea de molid oftează prelung vizitată de o adiere...

Merg, pe jos, către Capul Iuhodului...

Ici-colo, din câte un colț mai adăpostit al peretelui de stâncă, răsare dintr-un pumn de țărănă, câte-un smoc de flori albastre, cu corola ca un păhăruț de azur – părând a fi o sărutare fragedă a naturii, depusă pe sânul sterp și dezolant al morții. Aceste flori și câteva petice de mușchi sunt singura mângâiere a stâncii pe care crescuseră.

Privesc în sus: o stâncă amețitor de înaltă și dreaptă se înalță către cer ca un imens perete. Dreaptă cum e stâncă are totuși jos, la bază, o scobitură adâncă în care cineva ușor s-ar fi putut adăposti.

Merg singur și tăcut, departe de orice urmă de viață omenească.

Mai la vale, în pajiștea de pe marginea drumului forestier câțiva rari greieri, ascunși de arșiță, țărăie monoton.

Calc pe mușchiul verde ca pe un delicat covor prețios.

Mă culc rostogolindu-mă, ca un copil, pe salteaua cea groasă, verde, catifelată. Îmi afund mâinile în desișul covorului pipăind după afinele brumării-vineții ascunse printre delicatele perne verzi, moi, mătăsoase.

Pete albăstrii îmi apar pe haină, pe mâni, pe buze...

În tot acest timp soarele surâde pe calea-i sinilie.

În locurile unde fagul se luptă cu bradul, se ivește mestecănul.

Coroana lui este o veritabilă dantelă făurită de mâini măiestre. Fragilele lui mlădițe îndoite, pistruiate, atârnă ca niște draperii...

Tot în această zonă mai apare, singuratic, și molidul cu frunzele țepoase, înmiresmate, având coroana ca o columnă întunecată.

După această înălțime, începe iureșul singuratic, monoton al molidului, acesta asediind versanți și culmi.

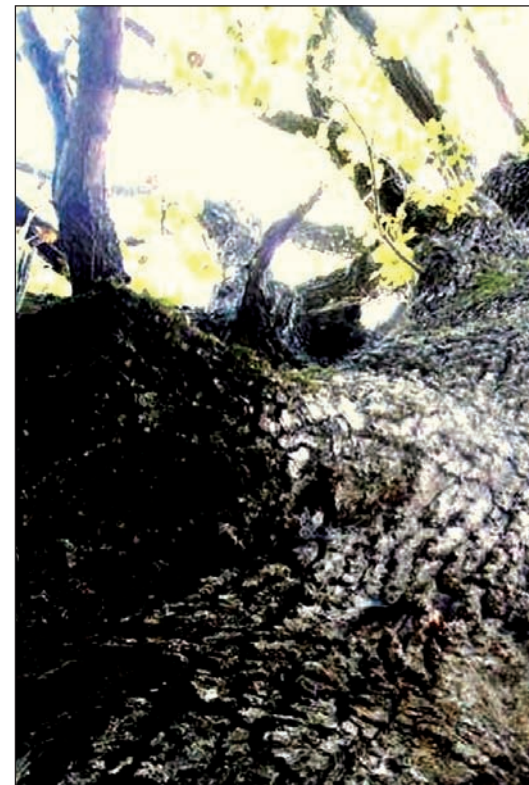
Pe ici-colo în năvala lui, acesta mai întâlnește și câte un exemplar cutezător de fag pipernicit, cu rădăcinile înfipite în grohotișul sec. Vântul aprig și sărăcia hranei îl sleiesc, îl schilodesc, astfel că abandonează lupta.

Prin poienile, în jurul cărora molidul și fagul își dispută întâietatea, urcă plante de la deal, aici dându-și întâlnire cu suratele de la munte. În zonele mai umede ale pădurii, ale pădurilor de munte, te întâlnești cu feriga; pe margini de pâraie cu ape năvalnice acestea par a fi exemplare venite din pădurile tropicale; tot aici sălășluiește și lăptucul-oii cu ale lui flori mari, galbene, fixate pe tulpini atingând doi metri înălțime, privind mândre peste capetele ferigilor luxuriante.

Pe malul pârâului Bucin se-nalță falnic el, gorunul multisecular, martor al milioanelor de evenimente de care oameni, păsări și animale care au trecut pe sub el nu își mai aduc aminte – poate, ei înșiși nemaifiind de multă vreme...

Doar el, bătrânul arbore, nesimțitor la vreme și la ano-

Gorunul

timpuri, ascultând impasibil murmurul pârâului Bucin care își poartă vijelios apele la întâlnirea cu Târnavă Mică și privind, în serile senine de vară, la luceafărul cel strălucitor... el care mai știe, el care doar tace, tace... îmbrățișând cu iubire bolta de azur.

Traversez o poiană în care se pregătește fân pentru vânat.

Un singur om pe marginea pădurii pregătindu-și uneltele pentru începerea cositului.

Iarba înaltă, înrourată, împetrișată cu margarete și nemțișoare se leagănă tânguitor, presimțind apropierea coasei.

Vremea e frumoasă și, după ploile din zilele trecute, iarba e grasă, viguroasă. Pentru ca fânului să-i rămână întreaga mireasmă, ziua de coasă a fost bine aleasă. Cosașului acestuia, pe care îl cunosc foarte bine, îi place ca fânului de el făcut să-i rămână și culoarea, dar și parfumul, așa încât alege cu atenție momentul cositului.

Apoi, pe vreme senină, adună fânul în câpițe fără ca acesta să fi fost plouat, nici măcar picurat; cel mult de roua nopții!

Aud cutea lovind în lama coasei, apoi hârșăitul acesteia în iarba cea înaltă, acompaniat de trilul unei perechi de pițigoi.

O aromă îmbătătoare cuprinde toată mica poiană – mireasma ierbii tăiate în soarele dogorător.

În răstimpul dintre două brazde se aude cântecul greierilor nedumeriți!

Deasupra pădurii stăruie mireasma ierbii tăiate.

Greierii au tăcut; doar o coțofană se ceartă cu o mierlă pentru cine știe ce pricină.

Minunatele poieni ale Bucinului!

Și în această vară am venit la parada florilor – mai multe și parcă mai viu colorate decât altădată.

Culori albe, galbene, albastre, mov, roșii – au venit toate la sărbătoare etalându-și în tăcere splendorile pe un fond verde închis.

Perdelele de molizi, fagi și anini le asigură liniștea, integritatea. Stau sub un molid falnic, solemn; alături un trunchi putred, impresionant, sub care am stat și am mâncat de repetate ori, cu ani în urmă, delectându-mi și-atunci ochii cu frumusețea acestei poieni.

Nu departe de poiană, pârâul Bucin își cântă cântecu-i de mult știut, cu apele-i câzând în bulboane bolovănoase unde stau păstrăvi somnoroși.

Casa păstrăvului

Urc, peste șaptesprezece kilometri, prin valea strâmtă a văii Sebeșului, pe lângă pârâul vijelios, prăbușindu-se sub poale de păduri de fag, apoi de molizi. Ajung, trecând peste grohotișuri, pe un platou năpădit de ienuperi și de molizi diformi, pe vârful Seaca.

De aici, pe vreme senină, pot vedea, la sud-est, întregul lanț al munților Făgăraș, iar la nord: munții Călimani.

E o liniște abisală: niciun murmur de izvor, niciun freamăt de frunze – doar natura în frumusețea ei simplă, copleșitoare.

Privind în jos, pe valea în care am urcat, o ceață diafană acoperă ca un voal cei doi versanți ai Sebeșului. Povârnișurile păduroase sunt întrerupte pe alocuri de dâre mai întunecate: sunt văi cu apă care vin la întâlnirea cu Sebeșul.

Privesc cu încântare jocul umbrelor norilor proiectate pe costișe, pe pășunea Repaș.

O imensitate se întinde la picioarele mele, până departe, către orizonturi. Am, subit, o senzație egoistă: sunt, în clipele acestea, „omul cel mai sus” pe o arie de câteva sute de kilometri pătrați!

Este o impresie găunoasă, omenească, trecătoare.

Aici, măcar aici, nu ar trebui să trăiesc astfel de sentimente.

Gândurile se împrăstie însă iute, în fața panoramei cu un peisaj de o varietate atât de fermecătoare. Peisajele, momentele unice mă absorb; privesc, cercetez, ascult, miros, mângâi, cu privirea, cu palma – coame de păduri, păduri de mușchi verde catifelat. Jos, pe pășunea Repaș, și în față, pe Dealul lui Ștefan, mijesc puncte negre pe lângă pâlcuri de arbori: sunt stânele cu coșarele goale, cu oile lenevind pe sub umbra fagilor seculari, cei cu coroana rotată, umbritoare.

Sub vraja peisajelor nu observ scurgerea timpului.

Un cocoș de munte zboară greoi, cu fâlfâiri puternice, de pe un molid cu crengile doar pe o parte.

Zborul lui nu e înalt dar iute dispare printre coroanele molizilor din vale.

Doar sus, pe bolta sinilie, un corb în zbor planat cercetează ce se mai întâmplă jos pe pământ.

După ce urc pe valea Sebeș, traversez mai apoi pășunea Repaș, trecând pe lângă izvoare, stâne și mioare, câini lăptoși cu jujee clămpănind pe genunchii acestora, cobor apoi pe drumul, înierbat acum, cândva terasament de cale ferată forestieră.

Calc peste pârâiașe, peste puzderie de nu-mă-uita și arnici, apoi tufe de zmeură, și păduri de urzici, pâlcuri de lumânarea-pământului și tufe de strigoaie cu frunze mari, verzi închise, groase.

Ajung aproape de vadul mocirlos al pârâului Ropo.

Îmi continui drumul paralel cu firul apei, prin pădure și prin poieni. Ici-acolo grupe de gențiane cu potir albastru îmi surâd azuriu, ademenitor.

Ciobanul

Fără să le rup, mă aplec asupra unei corole gingașe, îmbătându-mă cu aroma-i discretă.

Ca anotimp, admir însă primăvara: fiorul, dorul de viață al ghiocelului, toporașului, al degetăruțului, al măselei-ciutei care, dornice de lumină și de aer, înving ostilitatea zăpezii, răbufnind pline de zelul vieții, înfruntând stavila cea rece a omătului îndărătnic, pilde fiind de biruință a vieții.

Înnoptez în cabana Țigle.

În camera vecină, și în corturi, stau câțiva ornitologi amatori care efectuează observații asupra faunei zburătoarelor de munte.

Au întins plase și observă, ore în sir, cu binoclul, mișcarea păsărilor, zborul lor, comportamentul acestora.

O mulțime de păsări au fost prinse cu plasele, observate anumite caracteristici ale lor, au fost inelate pe unul din piciorușe, apoi eliberate.

Privesc activitatea acestor copii, mă uit la bieteile păsări captive în plasa ornitologică: se zbat, ciripesc agitate.

Păsări, nevinovate păsări – să nu vă fie teamă...

Copiii aceștia nu vă vor face nici un rău, ei doar vă observă traiul și graiul, vă admiră și, poate, vă invidiază, pentru libertatea voastră din înălțimile albastre și din cea a imensității verzi, pentru cântecele voastre mirifice!

Mă uit la voi și mă minunez: ce mare deosebire între voi și noi!...

Voi construiți fără a modifica peisajul; pe când noi...

...Tabăra păsărilor s-a mutat; în urma lor au rămas o mulțime de broșuri despre viața cântătoarelor.

Dintr-una din ele citesc: „Recent s-a încheiat cel mai mare studiu de identificare a liniei filogenetice a păsărilor. Studiul reconstruiește o treime din harta strămoșilor păsărilor. Astfel, strămoșul șoimului a fost o pasăre cântătoare, iar porumbeii și cucii au emigrat de pe marginea apelor. În plus, multe păsări, în virtutea anumitor condiții de trai, a trebuit să reinventeze zborul...”

După ce deretic în camera de unde pleacă păsările, pornesc pe poteca de vânătoare care leagă cabana de vârful Seaca.

Înaintează pe cărăriuie, prin desișul pădurii tinere de molid. Covoare de catifea verde tapisează marginea potecii, iar tufe de afine, cu boabe mari, vineții, asigură deliciul unor păsări precum și al altor viețuitoare ale codrului.

Admir portul mândru, falnic, al unor molizi încă neatinși de boli, ori dăunători.

Desigur, primul dușman al acestora ar fi fost omul, dacă distanța până la sălașul

acestui nu ar fi fost atât de mare și dacă condițiile de exploatare (grohotișuri, pante mari) nu i-ar fi stat în cale.

În unele goluri mai mari, în vechea pădure, zac încă trunchiuri învăluite în mușchi și licheni pe care ițesc puiți de molizi și tufe de afine.

Unele porțiuni ale golului sunt deja cuprinse de jnepeni deși și înțepători prin care omul sau jivinele pădurii greu pot răzbate.

Am parte de o zi senină, așa încât peisajul pe care îl străbat e ca un colț de rai. În singurătatea în care mă aflu, covârșitoarea liniște a după-amiezii, în căldura potolită de răcoarea altitudinii, trec printr-o lume de vrajă.

Ajung la Piatra mesei; de aici, am o vastă panoramă asupra împrejurimilor silvestre – o mare, un ocean verde se deschide în fața mea, în dreapta și în stânga.

În vecinătatea Pietrei, mici proeminențe stâncoase, roase de vreme, își scot coama printre vârfurile de molizi. În poiana din fața mea: ienuperii și jnepeni, mai la vale, pe marginea unui pâraiaș, frunze mari de ferigi și de captalani umbresc terenul apăsător.

Reminiscente ale stâncii sălbatice sunt împresurate de gingașe flori montane...

Soarele apune în unduiri de nori roșii.

Liniștea e adâncă iar aerul e răcoros. O negură străvezie învăluie totul. Doar susurul izvorului Cap Sebeș se mai aude în veșnica-i neodihnă de aici, de pe terasa cabanei Scorușul. Mă grăbesc să aprind fitilul lămpii de petrol din cabană; apoi deschid marile ferestre ale camerei, dând la o parte imensele obloane cu siguranțele încastate în peretele din bârne.

...Prin fereastra larg deschisă intră zămbitoarea lumină a lunii – prima musafiră de când cabana nu a mai fost vizitată.

Prin codrii cu molizi zvelți și cetina năpădită de fuioare de barbă căruntă își duce traiul ursul – viețuitorul năprasnic al pădurii cu cetina nescuturată care ține mistere fascinante în veșnica ei umbră.

Aici își poartă acest colos al locuitorilor silvestre trupul gros, vânos.

Din lăcașul lui pornește când și când să-și ia dijma de la vreo turmă de oi, ori cireadă de vite din apropiere. Și când se satură de acest soi de mâncare, cutreieră prin luminișuri bogate în zmeuriș, culegând răbdător fructele aromate, dulci – cu aceleași brânci cu gheare fiorease cu care sfășie mioara, juninca nevinovată, ori chiar omul.

Margareta – floarea cu ochi de soare în mijlocul genelor de zăpadă!

Din când în când, ca într-un ritual, îmi strâng cu migală „instrumentarul” în vechea-mi geantă de pădurar și o pornesc către munte, îndepărtându-mă de lume, bătând coclaurile de pe Bucin, sălbăticiindu-mă prin singurătăți de o frumusețe rară, în natura aproape virgină, luxuriantă din această vale cu pâraul atât de bogat în ape ale căror șuier mă vrăjește, iar și iar, într-atât încât, rar mă pot îndepărta de firul acestei ape cântătoare, cu poteci...hoațe, bătute de pescari versați și de vietăți silvestre însetate.

Pe bună dreptate se afirmă că pescuitul ar fi o minunată îndeletnicire, o plăcere chiar dacă nu ar exista pe lume niciun ...pește!

Cât adevăr în această afirmație simplă, ușor paradoxală!

Pretextul de a ține un băț în mână, aflându-te pe un mal de apă și, în fond, a te deconecta și delecta cu tot ce înseamnă natură este, trebuie să recunosc, unul cum nu se poate mai bun. Fiindcă a sta ore și zile întregi, fără vreun motiv evident pe malul unei ape ar putea fi bizar, blamant chiar, pentru ființa atât de ocupată numită om.

Așa încât, pescarul aparent preocupat de pește, are tot dreptul și justificarea de a pierde zile și luni în preajma apelor, în dulcele sân al naturii.

Prin Bucinul păduros, cu munții aproape și cu aerul având limpezimea apei pâraului ce își cântă cântecul din vremuri străvechi... prin Bucinul cu fagi și cu molizi vânoși înălțându-se către soare, cu poieni de vis cu ierburi înalte și grase și puzderie de flori multicolore – aici, pe această vale bogată, încă, în păduri, am avut prilejul să gust clipe și crâmpie de tihnă și fericire adevărate.

Doar aici, în poieni cu miresme de cimbrisor și de ferigi ori mentă sălbatică, aici, pe sub anini și sălcii cu pâraul cu apă de cleștar, cu malurile găunoase sub care apa se odihnește jucându-se cu firele subțiri de rădăcini, unduindu-le, ori învărtind în fel și chip frunzele căzute, purtându-le apoi aproape de suvoaie, apoi retrăgându-le brusc și reîncepând același joc dansat, în umbra cotloanelor din malul scobit, pe sub rădăcini dezgolate de anin sau de salcie...doar aici, numai aici mă regăsesc, pot fi eu însumi.

Fără să fiu văzut – stau culcat pe coama Stâncii mici, – observ un pescar pripășit pe sub stei de nu știu unde și nu știu când venit; pășește din bolovan în bolovan, aplecându-se pe sub trunchiuri de salcie și anin, culcate peste apa pârâului. Se-apropie de un mal, de-acolo lansează firul cu momeală exact sub cotlonul liniștit de sub malul opus unde apa se mai liniștește după învârtelirile născute prin înfruntarea bolovanilor potrivnici. Stă cât stă, neatent pe unde înoată momeala, căutând deja un alt loc de coborât cârligul, acesta unde se scaldă acum nefiind cel mai bun.

Alungă nervos muștele și țânțarii care vin în roiuri, făcându-și vânt cu o pălărie de camuflaj. Mă aflu doar la vreo șase metri de el, nu ascuns, doar mai sus, fără ca el să mă vadă.

Nu m-a văzut, e drept, dar nici pește nu i-a fost dat să vadă în acest loc. Toată stăruința lui, umbletul de pe o piatră pe alta, truda cu crengile arborilor cu trunchiurile aplecate peste apă, aici, în acest loc, i-au fost zadarnice.

Dar, desigur, dacă în tolba păstrăvul nu se zbate, plăcerea încercării, a ademenirii peștelui va fi rămas, aceasta adăugându-se în cealaltă tolba: cea cu amintiri...

De cele mai multe ori, atunci când ies în natură iau cu mine și o carte cu care mă pierd prin poieni ori alături de pâraie.

Cu cartea asupra-mi, refugiat în sânul naturii, încerc să-mi nutresc sufletul cu altceva decât îmi oferă mediul social și mintea-mi neastâmpărată.

Singur, în sihăstria din adâncul muntelui, depărtat de murdăria lumii cotidiene, încerc să mă transpun într-o altă lume...

Aici, în natură, și în „spațiul dinlăuntrul cuvintelor”, îmi aflu acel teritoriu în care mă pot regăsi, unde pot respira un aer pur, vital, înmiresmat.

... Fără cărți, fără mirajul feminin și fără frecvențele mele scufundări în natură – existența mea mi-ar fi fost greu de imaginat!

RĂPCIUNE

Toamna este o a doua primăvară, atunci când fiecare frunză este precum o floare. Japonezii numesc acest interval de timp, dintre finele verii și începutul toamnei: al cincilea anotimp!

Acum, natura pictează pentru noi, zi de zi, imagini de o infinită frumusețe. Ea face artă în fiecare zi de toamnă – și asta în fiecare an.

Doamne, tu puteai să mă faci arbore – dar iată-mă: sunt doar o biată frunză căzătoare!...

M-am îndepărtat de pădure, cu un gust amar față de om...

Acum, aș vrea să rămân, să reintru sub protecția ei, sub poala ei ocrotitoare, dar ea parcă mă refuză.

Mă întorc, spășit, după o vreme îndelungată, cătrănit, dezamăgit; și, iată, ea mă primește, iarăși, cu aceeași atitudine detașată ca altădată.

„Numai omu-i schimbător
Pe pământ rătăcitor”...

Toamnă – apele tac... cum tac și eu, cu rădăcinile-mi smulse din țărâna codrului.

În vântul toamnei, covor de frunze veștede s-aștern – multicolore frunze trecute care în spulber par a fi pete de văpaie.

Frunzele zac... eu nu le mai calc, doar vântul, ploaia, ploaia...

Pe imensa pășune pustie o singură frunză veștedă purtată de vânt.

Las codrul și plec pe căi străine, neștiute; inima mi-o las chezaș... arborii se leagănă în vânturi cu puținele lor frunze câte mai sunt – pustie rămâne pădurea ca și sufletul meu.

Regret frumoasele albi ale vailor: Sebeș, Iuhod, Șik...

Munților, regret piscurile voastre îmbietoare, acoperite cu păduri de fag și de molid, murmurul cel dulce al apelor de cleștar, ca și misterioasele voastre văi adânci, obscure!

... Razele mor, în galbene culori, dar oare sufletul în ce culori se zbate când e rănit de moarte, de oameni haini, egoiști, infatuați? Oare în ce culori... ?

Pe-un cer de azur văd doar corbi, niciun șoim, niciun vultur...

Merg pe un drum pitit prin iarbă, cu urși și cerbi la cotituri, pe lângă șipote cu jgheaburi putrede și șopot de răcoare, printre frunze de captalan și de ferigi de pe care cad, în urma pașilor mei, picături de rouă.

Acum, pădure, învață-mă să uit!

(„Arbori bătrâni ai copilăriei mele, lăsați potop de frunze aici să mă-ngroape...”)

Toamna se ivește, tiptil, cu miros de tămâie și gutuie; din candelabre verzi nucile încep să pice una câte una.

Sus pe deal, soarele sărută cu nostalgie boabele de struguri – iubirea lui fără pereche.

Din păduri dau zvon de dragoste cerbii.

Septembrie – de peste tot se ivește, pe nesimțite, fabuloasa Doamnă ce nu se mai ostenește cu zugrăvitul. Ea vine pentru a ne convinge că la început n-a fost Cuvântul – mai întâi a fost Culoarea!

Totul se metamorfozează într-o avalanșă blândă a unei cromatice regale.

Flăcări fără fum incendiază pădurea.

În codrii Sovatei an de an mi-am dat întâlnire cu toamna, de fiecare dată minunându-mă nespuse de măiestria marelui Meșter Zugrav.

Toamna a fost născocită pentru sufletul meu – în el fiind o veșnică toamnă.

Frunzele cad, zboară în aer dezlipindu-se de crengi – plutesc precum speranțele dintr-un suflet omenesc – apoi, resemnate, lin se culcă aproape de trunchiul pe ale cărui crengi au stat o vară întreagă.

Pădurea freamătă trist...

Pe pârâu curg frunze multe, multe – ca niște suflete mahnite.

Și vântul trece suspinând prin codrul tot mai golaș.

E o toamnă rece și tot mai pustie.

Plouă ...

Se leagănă arborii în vânt cu frunzele... câte mai sunt.

Singur în pustietatea silvestră, în ploaia tot mai deasă, rece, tot sufletu-mi e un gând.

E toamnă târzie.

Vremea e încă îngăduitoare și iarba verde.

Cântecul apei pârâului Iuhod este parcă mai nostalgic.

Frunzele aninilor încep să plutească pe ape, semn că păstrăvul și-a început bătaia.

Deși e toamnă și culoarea frunzișului pastelată, în pofida repetatelor rafale de vânt frunzele încă nu cedează.

Desigur, vor să ne încante privirile; dar, pe lângă asta, ele mai au un rol secret de îndeplinit în viața arborilor...

Cu toate că e înaintată vremea, zmeura de munte încă nu și-a scuturat boabele roșii, aromate, bobitele negre-albastrii de afine mai stăruie pe tufe desfrunzite, iar murele s-au acoperit cu brumă subțire.

În toată această simfonie de culori socul de munte, cornul, păducelul, scorușul – pun picățele roșii pe paleta toamnei.

Și frunzele zboară, tomnatice frunze de cireș, fag, paltin, anin, carpen, gorun...

Și frunzele zboară moarte peste pârâu – plutind legănat, în vârtejuri, peste spinarea păstrăvului urcând către locul de bătaie.

Bolta încheiată a pădurii de fag apare ca bătută în aramă veche.

În boarea abia simțită, frunzele mestecănelului tremură asemenea unor bănușe aninați pe crengile subțiri.

Oare ce sânge ascuns înroșește coroana celor șapte arțari de pe marginea Grădinii lui Bucur?

Crainici neștiuți vestesc păsărilor cu două patrii că e pe-aproape haină iarnă.

Au înțeles acest fapt și brândușele de toamnă grăbindu-se să deschidă, prin ochiurile de lumină, potirele lor mari, liliachii.

Brumele groase de dimineață înfruntă până spre amiază săgețile soarelui.

Argintul brumelor, presărat cu miliarde de sclipiri în toate culorile curcubeului fac să pară mai sumbru verdele închis al codrului de molid, încremenit în nemișcare și tăcere.

Rar, ghionoaia neagră își plânge jalea prin țipete triste.

Uneori vorbește în văzduh, deasupra pădurii, câte o pereche de corbi, sticlindu-și metalic penele în bătaia soarelui.

Pe Dealul lui Ștefan, îmi este dat să văd, iată, pentru prima dată, o stână cu adevărat rustică; ori, mai bine zis, rudimentară – un veritabil adăpost vremelnice.

Pe patru furci de fag se sprijină un acoperiș de folie de polietilenă peste care s-a așternut un rând de carton asfaltat.

Pereții sunt din trunchiuri de fag, crăpate și încheiate la capete în coadă de rândunică.

Un simplu raft din trunchi atârnat de tavan servește ca depozit pentru toate instrumentele și uneltele stânei, dar și pentru sacul cu făină și desaga cu sare.

În momentul în care intru, în colțul din stânga al stânei un foc pe o vatră delimitată cu bolovani strânși de pe pășune, mă întâmpină cu ostilitate, mai întâi înăbușindu-mă, apoi orbindu-mă cu fumul.

Lângă foc, un singur cioban, de serviciu, mestecă cu un făcăleț improvizat o supă roșiatică clocotindă într-un ceaun tuciuriu, aninat pe o pirotie.

Ceea ce m-a nedumerit, aici în stână, a fost lipsa tradiționalului prici. Întrebând omul unde se culcă noaptea, acesta mi-a indicat „patul” cu făcălețul:

– Jos, aici, domnule, pe pământul patriei, înveliți în cojoace, cu picioarele către foc!

– Și-n comarnic, întreb eu, arătând către cele două adăposturi de lângă coșar?

– Acolo, domnule, „doarme” ... cașul: în loc ferit de soare și de ploaie; știți, el e mai ... gingaș!

Privesc afară pe ușa stânei, luând în piept nițel aer lipsit de iz de zer ori fum.

La nici zece metri de actualul ocol, vechiul coș arată precum o mlaștină, prin frământarea măruntelor copite ale sutelor de oi.

Pe suprafața noroioasă a acestuia zac fuioare de lână lepădate de oile netunse încă.

Dintotdeauna m-a atras viața primitivă, solitară a ciobanilor.

Dar, izolarea completă de sat, de lume, traiul cu adevărat în natură, în care trebuie să înfrunți atâtea vitregii, nu l-am putut suporta mai mult de două-trei zile.

La stâne, am adăstat adeseori...

Alimentația, aici, este sănătoasă, dar destul de monotonă: în afară de adus de acasă, niscaiva ceapă și cartofi, toate celelalte se găsesc pe bază de produse ale stânei.

Rămân, cu toate inconvenientele, pentru o noapte, în stână – în liniștea

izolării, dar și a frumuseții unice a naturii.

Masul aici, îmi pare că mă va readuce la ... zorii omenirii.

Rămân...

Coroana unui mestecan – uimitoare efigie a singurătății...

Noaptea toată a plouat...

Dimineața doar cu greu se clinteau din văi negurile, umplând întreg Iuhodul, acoperind culmi și zări, prăpăstii și codrii.

Pe pășunea Repaș fuioare asemenea fumului se rostogolesc ca niște suluri. Brusc, cețurile încep a se neliniști, mișcându-se nehotărâte ici-colo.

Deasupra culmii Ropo, soarele începe să zâmbească învingător...

Amiază...

Soarele a ajuns la zenit. Turma de oi se adună leneșă sub uriașa umbrelă a fagului multisecular.

Aerul este nemișcat, soarele dogorește puternic, necruțător.

Câinii de pază moțând prin iarbă nu mai prididesc să scape de alaiul de muște bâzâitoare care au năpădit turma toată.

Stau de vorbă cu un ciobănaș bistrițean. Îmi povestește că a abandonat școala după trei clase, plăcându-i mai mult libertatea decât cartea.

Acum, zice el, s-a plictisit să mai stea în munți.

– Viața de cioban, spune copilandrul, este grea și monotonă; mi s-a părut că o să-mi placă, însă m-am înșelat.

Nu pot înțelege oamenii care găsesc bucurie în acest fel de viață unde toate... miroase a bălegar de oaie iar în stână e fumăraie.

Nu, sigur nu o să mai vin, zice cu hotărâre copilul...

Peste pășune din nou plutesc nori de ceață...

Se-apropie amurgul; pe alocuri, printre trunchiurile răsturnate, de pe marginea pădurii, se ivește câte un pâlă de clopoței, margarete, sunătoare, coada șoricelului...

Înserarea așterne un val molcom peste pășunea imensă.

Privesc peste munți, peste pădurea vastă.

Cât de aproape par a fi, deși ne despart kilometri buni, vârful Țigle, Cap Sebeș, Cencio...

După revărsarea norilor negri, apele pârâului Iuhod duduie și izbesc înnebunite maluri, bolovani, trunchiuri, podețe...

Nu peste mult timp, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, soarele răsfărge săgeți sclipitoare în ochiul privitorului, transformând în diamant stropii de ploaie aciuți prin cetina molizilor...

Mai sus de 1400 de metri altitudine, molizii încep a se împuțina, înaintând către înălțimi precum o oaste cu efectivele mult rărâte.

În cele din urmă, ei se lasă biruiți, locul lor fiind luat de jnepeni și ienuperi pitici; aceștia, rude cu molidul, nevoiți sunt să se aplece pentru a permite alunecarea năprasnicilor vânturi, fără să le rupă firavele coroane...

După urcarea versantului Capului Iuhodului, ajung sub poalele vârfului Cencio, cel bătut de multe vânturi aspre.

Aici molizii se luptă din greu pentru a-și îndeplini năzuința lor de a urca mai sus, tot mai sus. De cele mai multe ori ei cad biruiți...

Iar dacă li se întâmplă să învingă totuși, schingiuiți de atâtea vitregii aceștia se sulesc, se târăsc, ajungând, în final, să fie ca niște sperietori, adevărate caricaturi ale confrăților din vale.

Trunchiul lor descojit abia dacă mai poartă câteva ramuri în partea opusă direcției vântului precumpănitor. Ei sunt „învingătorii” schilozi, piperniciți, desfrunziți, dar... învingători!

Strădania lor de a ajunge sus, cât mai sus, este aspru pedepsită cu biciul vântului cel tăios, apoi cu moartea...

Doar jnepenii târători – „smeriții vegetali”! –, doar ei mai răzbesc în apriga confruntare cu înălțimea; dar până și ei sunt desființați dacă cutează să depășească hotarul.

...Mai sus de ei se întinde pășunea alpină unde stăpânește mărunta iarbă de graminee care cerșește ajutorul vântului cel crud pentru fecundare. Sub acoperișul acestor ierburi cresc minuscule flori având corola îmbietoare prin culoare și parfum.

Privesc stropii de ploaie care încă atârnă pe acele molizilor, pe firele de iarbă, ori pe o margine de frunză a vreunui fag rătăcit pe aici...

Fiecare bob de apă pare un strălucitor diamant, în timp ce pe bolta azurie alunecă nori întruchipând făpturi fermecate.

Mas la cabana Ropo...

Înainte de a mă culca, cutreier prin preajma cabanei, cufundat în sălbăticia nopții. Am un sentiment de mare singurătate aici, în pustie: doar cu o armă și o lanternă – fără să mă pot bizui pe nimeni, doar eu...

Apăs zdravăn picioarele pe cărarea înierbată, căutând să disting mișcările nopții. Străbat câteva sute de metri în neagra întunecime cu simțurile îndreptate în toate direcțiile, ascultând cu încordare orice zvon.

Cobor destul de mult pe o potecă de vânătoare îngustă, apropiindu-mă suficient de pârâul Iuhod încât în liniștea nopții aud vâjăitul apei.

Întinericul codrului de molid începe să se lumineze: peste creste ițește luna plină!

M-am îndepărtat prea mult de cabană și e trecut de miezul nopții. Mă gândesc că ar fi nimerit să mă întorc.

Între timp, luna strălucitoare așterne o singurătate infinită peste codrul de molid întunecos...

Sus, pe platoul alpin, de la Seaca, molidului i-a luat locul jneapănul.

Acesta având crengile mlădioase se poate face una cu pământul atunci când greutatea îl apasă. Alături de insulele de jneapăn se aciuiază și ienupărul – aceștia doi fiind uriașii plaiurilor înalte. Sub ei, ori alături, le ține isonul: afinul

Cabana Ropo

negru și cel roșu. Și tot aici poate fi văzută salcia, e drept, de data aceasta mult diminuată ca talie, fiind practic o salcie bonsai – o altă aventurieră care nu se poate abține de tentația altitudinii urcând taman de jos, de pe mal de pârâu, până aici, sus, lângă jnepi și ienuperi tângitori de mari altitudini.

În urma pășărilor călătoare, vine toamna...

Ele, migratoarele zburătoare, iau cu sine în zborul lor și soarele, și frunzele de pe arbori – cerul parcă se stinge, noaptea cade mai grea și mai lungă, aducând șuierul rece al ploilor lungi, monotone, reci...

Final de septembrie...

Verdele frunzișului se-aprinde ca para focului, se înroșește ca arama, îngălbenește ca șofranul.

Peste tot aur și rubin...

În drumul meu spre vârful Seaca, mă strecur pe sub streșini de cetină printre care s-au amestecat smocuri cărunte de barba-ursului.

Este septembrie spre sfârșit, vreme în care cerbii, stăpânii pustiei, încep să sloboadă muget de dragoste.

Din desimi mărunte de subarbuști cu frunzișoare lucii ȋtesc merișoare (afine roșii) ca cel mai curat mărgean; printre tufe – câte-o muscariță, un hrib, conuri...

De peste tot se revarsă miresme coapte, prevestitoare ale toamnei.

Ușoare măhniri izvorăsc de pe arbori scuturând din când în când câte o frunză veștedă...

Ca de fiecare dată, și în acest an toamna își vestește sosirea nu numai prin revărsarea de culori pastelate peste frunzele de arbori, ci și prin covoare de brândușe cu ale lor corole de un violet șters – o pată mov pe o tijă fragilă gălbuie.

Primele raze de soare aruncă pete vesele pe coama întunecată a pădurii din

Iuhod. Țipenie de om nu e, nici pasăre nu se vede, nici sălbăticiuni.

Jos în vale, se-aude glasul pârâului în goana lui la întâlnirea cu Târnavă...

Sus – bolta sinilie: o împărăție a liniștii și a luminii. Privesc un strop de apă care atârână de un zimț al unei frunze îngălbenite de anin.

În lumina soarelui, bobul se irizează dar în secunda următoare pică în bălăriile de pe mal, pierzându-se.

Mă încercă un veritabil sentiment de regret datorat irosirii acestui „giuvaer”.

De pe Stânca mică privesc toamna care a îmbrățișat toată valea: păduri, poieni, ape...

Frunze de alun cad în șuvoaiele repezi, vâjâitoare, ale Bucinului.

În cădere, vrând, dorind parcă să mai întârzie alunecarea, plutirea, ele valsează arătându-și când fața, când spatele.

Valuri vin, valuri se duc...cu frunze...multe...aurii, ruginii, roșcate, galbene...pribege.

Soarele e la apus – printre ramurile despuiate alunecă luna, apoi se stinge.

Drumul meu către Stânca mică trece printr-o poiană pe care în fiecare toamnă o găsesc rămată, cu pământul proaspăt mirositor, reavăn.

Deștelenirea au început-o mistreții, după ei venind și porcii domestici de la o stână vecină. Au răsturnat iarba, în căutarea de găze și viermi, doar în preajma unui pârâiaș cu apa susurândă; aici au găsit șoldanii pământul mai moale, cu iarba grasă și răme mai îmbietoare.

Și în acest septembrie cioporul format din nouă mistreți râmează de zor, cu botul sub brazda de iarbă, aproape ignorând venirea mea.

Atunci când unul dintre ei își scoase râțul și adulmecă aerul, iute mă descoperi dând alarma printr-un grohăit scurt, după care țâșni către desișul de pe malul opus al pârâului, năvălind printr-un loc de ei știut cu apa mai puțin adâncă.

Rămân singur sub aninii cu frunza încă verde de pe care însă cad, la orice adiere, primele semne ale acestei toamne.

Pădurea am iubit-o, și o iubesc, cu o patimă rară, doar de mine știută, numai de mine trăită.

De câte ori mă afund în întunecimile ei, simt cum sentimentele de siguranță,

de farmec și de plinătate mă cuprind, înfiorându-mă.

Întârzii, în chip voit, prin singurătăți, ascultând zvonuri silvestre, încântându-mi ochii cu o floare rară, cu o tresărire delicată a frunzei fără nicio adiere, ori cu minunatele culori de pe o aripă de fluture adăstând pe un fir de iarbă.

Apoi, îmi încânt și simțul tactil, mângâind catifeaua verde, umedă, a mușchiului prin care s-a cuibărit câte o muscăriță cu pălăria-i roșie, cu picățele albe.

Sorb cu nesaț aerul tare, pur, al acestei minuni pământești care este pădurea!

Colind prin feerica înveșmântare a naturii de toamnă. Urc pe pârâul Ruta, mai sus de satul Ilieși.

Soarele strălucește deasupra culmilor de fagi. Trec prin poieni năpădite de tufe de păducel al căror frunziș este stropit cu grămăjoare de fructe purpurii.

Ici-colo câte un pâlă de soc cu fructe roșii ori negre; mai către marginea pădurii de fag îmi surâde un măceș cu fructe stacojii.

Prin iarba mult plouată a pășunii abundă pâlcuri cu piciorul-căprioarei – ciuperca cu aromă de alune și pălăria mare cât o farfurie.

Printre ele strălucesc florile argintii de ciurul-zânelor.

În preajmă e liniște deplină deși natura e în plină paradă etalându-și toate frumusețile; dar fără fast, fără zgomot...

Rar, câte o coțofană în zboru-i repezit întrerupe liniștea. Din când în când se năfrîpă câte-un acord din corul câtorva greieri.

Musculițe se învârt în jurul pălăriei mele bâzâind enervant. Sub bocanci primele frunze ale acestei toamne foșnesc metalic.

În stânga, jos în vale – susurul pârâului Ruta, cel cu apa atât de împutinată.

Câtă armonie între forme, culori, și sunete!...

Noaptea au devenit răcoroase iar aburii pădurii se transformă în pâcle de ceață în diminețile de sfârșit de septembrie.

Roua întârzie pe imașul cu iarba pășunată, în timp ce peste codrii plutește o liniște ciudată.

Venirea toamnei este lesne de observat în aerul mai limpede și mai răcoros. Frunzele de fag de un verde închis, încă, se apleacă obosite către pământ căutându-și un loc unde să coboare. Pe aninul de lângă izvor au apărut primele frunze galbene. Prin golurile de pădure au început a se pârgui boabele de mure.

Printre fagi și molizi, un mestecă singuratic își tremură frunzele îngălbenite.

În spatele meu, un fag secular își leapădă jirul cu un pocnet scurt pe frunzele uscate de anul trecut.

De undeva, din inima pădurii, un cerb începe chemarea de dragoste.

Ca la comandă, pădurea se-aprinde în culori vii.

Fiecare specie de arbore se întrece să cânte în culori diferite fința, trecerea.

Cine oare, ce alchimist, fabrică toamna acel roșu aprins în aurul topit al frunzelor de plop tremurător în miez de toamnă? Ori, focul cel roșu al cireșului sălbatic?

Cine oare?...

În blândețea soarelui potolit, pe trunchiul „văruit” al mestecănului, urcă mierla.

Apoi, repede se pierde printre frunzele ca niște inimioare galbene, aninate pe mlădițe subțiri, atârânânde.

Doar în natură îmi pot găsi tihna cea adevărată, fugind de această societate a neliniștirii, a înstrăinării.

Singur, prin păduri, mă simt transpus într-un trecut, într-o altă vreme, atunci când omul trăia mai atașat de spiritele naturii.

Și ce altceva poate fi mai liniștitor decât șuiurul căderii șuvoaielor de apă peste bolovanii pârâului de munte, în acompaniamentul neconținut al trilului de păsări!

Ce muzică superbă această liniște!

Liniștea naturii... singurătate. Dar cum să cred că sunt singur când pacea care mă împresoară este populată de atâția locuitori ai tăcerii?

Atunci când urc pe munte, mă debarasez de tot ceea ce mă împovărează, căutându-mi doar calmul, puritatea, lumina, umbra, imensitatea.

Atunci când cobor, zgomotele devin gânduri, iar gândurile, agitație.

Încerc să numai fug, să nu mă mai macin, eu... biet vizitator pe acest pământ plin de dureri.

Îmi place să mă opresc, adeseori, pe margini de pâraie din codrii de munte și să ascult șuierul apei vijelioase, îmbătându-mă cu arome de flori de câmp.

Lacul din poiană cu apa-i cu tainică sclipire. Cadrul acestuia îl formează pășunea întinsă de un verde crud împestrițat cu flori de câmp.

Se lasă amurgul; o ceață argintie precum o ploaie străvezie lăsată de lumina lunii învâluie doar pentru câteva clipe oglinda lacului, apoi, pe cer și-n oglinda apei strălucesc puzderie de stele.

În jur liniște, nemișcare – nici măcar o adiere nu încrețește luciul apei.

Și, totuși, de sus, de printre stele, o frunză mare de paltin cade ca o mângâiere peste stelele din apă. Frunza se leagănă abia perceptibil, apoi se amestecă lin cu nestematele bolții coborâte în lac.

Să vezi castanii în mai cu toate candelabrele aprinse, inundând amurgul de florar!

Doar ieri era un strălucitor policandru alb, iar azi e un fruct de piatră, maroniu, durduliu, stând să cadă din strânsoarea-i spinoasă, atât de diferit de ceea ce promitea floarea!

Urmăresc căderea grațioasă a frunzelor acestei toamne...

Câtă delicată resemnare în acest final vegetal: fără zgomot, fără fast – doar o nouă culoare, veselă, vioaie, apoi... plutire lină, în soare, în ploaie ori în vânt, și așternerea alături de surate.

Peste ele cad fructele greoaie, maronii, pătate cu alb: amintire a candelabrului cel dalb, a soarelui văratic plecat pe alte meleaguri împreună cu rândunelele care i-au înviorat frunzele, floarea, din apusele zile primăvăratice.

pocnetul castanei
pe frunzele uscate –
apoi liniștea

Soarele apare mai târziu și apune devreme. E o vreme senină, cu frunze căzute, spulberate de vânturile tot mai răcoroase ale începutului de toamnă.

În Poiana lui Bucur, printre frunze arâmii împrăștiate prin iarba verde încă,

floarea liliachie a brândușei de toamnă pune stăpânire pe nuanțele de verde și arămiu.

În jur – tăcere adâncă; doar apa pârâului Iuhod își cântă eternul cânt. Sus, în tărie, departe, croncănitul unui corb singuratic planând alene sub bolta de azur, fără măcar o pată de nor. Pe o margaretă, o frunză de paltin stă lipită parcă, fără să cadă. Mă apropiu, tiptil, ca la o vietate, ca să nu o sperii, dorind să văd ciudata echilibristică a frunzei.

Dar, umbra mea atinge frunza... adormită, aceasta se sperie, apoi alunecă lângă tulpina florii.

Despovărată, margareta îmi mulțumește făcându-mi plecăciuni discrete cu alba-i corolă.

BRUMĂREL

Bătrânul privește fix mestecănul desfrunzit care, încă, se mai încăpățânează să freamăte.

Aici, în inima muntelui, nu sunt nici poieni, nici case, nici drumeți singuratici: doar eu cu desăvârșita pace a desigurilor nemărginite.

Trunchi lângă trunchi cât poți cuprinde cu privirea, iar sus – cupola verde a cetinii infinite.

Cărarea pe care înaintez intră în desiș. Tufe mărunte de afine se-ntind pe lângă arborii doborâți de vânt sau de bătrânețe.

Se înserează... Valea răsună de mugete. În aer e un miros răcoritor de rășină și de cerb cuprins de fiorii dragostei.

Sus, în culme, pădurea tace...

De pe arbori cade viața, frunze veștede mă plouă, pădurea toată arde în toamnă cu flăcări vegetale, pădurea îngălbenită e o vastă pălălaie.

Început de răpciune: aerul e tomnatic, jilav, trist.

Toamnă... Rămâne muntele pustiu și singur; făgetul e de aur, numai molizii stau pururi verzi pe cerul parcă mai albastru ca oricând.

Amurgul a intrat în codru, calcă pe foi uscate cu pași de lumină.

Urc și în acest an la munte pentru a fi păstor de zile grele și de gânduri; mă opresc la stâna părăsită pentru a-mi număra turma grijilor în tihnă, sub bolți de ramuri tot mai goale.

Pe culme ivită, toamna împinge oile la vale; în urma ei rămâne argint pe munte și rugină pe păduri.

Sus, pe tăpșan, urșii și lupii vămuiesc poate pentru ultima oară în acest an stânele pregătite să coboare.

Jos, în vale, păstrăvul a început să îndeplinească porunca cea mare a speciei lor.

Brândușele, venite buluc în câteva colțuri de poiană, îmi amintesc acum că în curând peste munte va cădea cortina de omăt.

Stâna

Deasupra-mi se adună nopți pustii și zile reci... și frunze moarte pe poteci.

Mai târziu, dincolo de miezul toamnei, pădurea își îmbracă straie de apus, așteptând ca bruma să-i desăvârșească portul, adăugându-i noi frumuseți triste.

Toamnă blândă cu soare căldicel...

De pe arbori se desprind în zbor legănat frunze obosite, ciuntind vraja de culori... arămii, argintii, aurii... ale acestora. Cu veșmântul tot mai subțire, arborii așteaptă cojocul cel alb de omăt rece.

Vântul toamnei geme – frunzele se sperie, pică irosite.

Prin iarba zgribulită, după o spoială de brumă, cosașul de toamnă își cântă versul de tomnatic îndrăgostit: țâr... țâr... țâr...

Profit de începutul boncănitului izolându-mă în locuri pierdute în singurătăți, în cabanele rudimentare de la Ropo și Cencio.

După o zi de hoinăreli prin locuri de boncănit, impregnate de mirosul lăsat de cerbii în focuri, adăst în fața cabanei Ropo.

După ce descui ușa, o las larg deschisă, la fel procedând și cu ferestrele, aerisirea sălașului impunându-se, cabana nefiind vizitată de multă vreme.

Cu o mătură din cetină curăț dușumeaua de grămăjoarele de ziare, rezultate din ziarul de pe masă, mărunț tocat de rozătoare, și de bobitele negre, sfrijite, lăsate de acestea.

În timpul acestui „deranj” de sub pat zbughește un „dolofănel”, care iute se pitește în gaura de sub perete.

Desfac pătura și cearșaful umezite de pe pat: după mirosul umezelii lenjeriei se pare că șoricelul mi-a luat-o înainte în privința cazării – așa că ... las întâietatea primului venit.

Ies din cabană și încerc să-mi caut un loc de mas afară, sub bolta în amurg.

Mai întâi, aduc o sticlă cu apă de la izvorul de lângă cabană.

Plec apoi să adun găteje de molid uscat.

Ațâț para, culcat la pământ, suflând să prindă putere focul.

De câteva ori, fumul pălit de vânt îmi stoarce lacrimi.

Adun câteva buturugi, pentru a avea la noapte cu ce să alimentez focul. Scot din cameră cele trei pături pe care le întind pe ramurile de molid din preajma focului, pentru a se zvânta și aerisi.

Între timp, luna împinge soarele dincolo de zare. Pe cer încep să apară tot mai multe stele.

Ascult șuierul adierii serii peste vârfurile de molizi.

Jos, în valea Iuhodului, pădurea e de aur și de bronz – pe fiecare arbore atârână acum un fugar tezaur.

Dar eu rămân în monotonia verde a pădurii de molid ...

Pe marginea potecii stă de pază bătrânul molid bărbos, cuprins de licheni și de viespi. Trunchiu-i tot – o scorbură plină de rumeguș.

Un altul, într-un pâlț rarit, se-nchină frânt pe jumătate...

Focul s-a întetit pocnind cu mici scântei – slabe imitații a ceea ce îmi oferă cu dărnicie bolta înstelată ...

În fundul Iuhodului stă un molid frânt.

Odinioară era gros și vânos cu rădăcinile întinse până hăt departe ...

Acum, vântul poate trece ușor prin cele câteva ramuri rămase pe trunchi.

Încet-încet putregaiul îl macină, neamuri multe de gângănii îi sfredelesc trupul șubred; mai apoi, vin pițigoi să-și facă cuibul acolo curățind, și lărgind scobitura ciocănitarii, încropindu-și pătuc moale din mușchi și pene.

Treptat, molidul deveni scorbuos, oferind adăpost la viețuitoarele pădurii trăitoare în copaci.

... Molizi străvechi cu bărbi albe de licheni în cetini negre.

În ochiurile de lumină brândușele acestei toamne zâmbesc din iarba abia sărutată de primele brume ale înălțimilor.

Merg prin pădurea amorțită, fără cântece sau șoapte, nicio frunză nu se mișcă în nemărginitul amurg de brumărel.

... Frunză galbenă, uscată – frunză care ai fost verde odată!

În vârful de arbori, doar ciori și bufnițe, vânturi, ploii ... griji și nevoi.

Apa pârâului Bucin e atât de clară încât, pe alocuri, se vede bine fundul presărat cu pietre verzi, îmbrăcate fiind cu smocuri de alge și de mușchi catifelat.

Pe suprafața apei cad, cu plutiri line, frunze adormite, luate de ape în legănări suave, blânde.

Se lasă, încet, o noaptea tristă, învăluitoare – noapte mută, noapte moartă, cu un cer opac; doar o bufniță nevăzută mai animă codrul încremenit cu glasul lugubru.

Frunze pe apă

Cu blănița de foc și cu coada stufoasă, o veveriță coboară val-vârtej pe trunchiul unui molid.

Văzându-mă, încremenește...

Opresc și eu, așa încât ne spionăm unul pe celălalt.

Ea – cu ochii ei mici, doi stropi de apă, mă fixează așteptând să mă dau de gol.

Nevrând să-i „răpesc” timpul, fac un pas înainte, la care ea trece brusc în cealaltă parte a trunchiului, moment în care o pierd din vedere.

După câteva clipe, reapare taman sus, printre cetini, pândindu-mă neîncrezătoare, încordată.

Chiar dacă nu mă clintesc, ea se furișează pe o altă ramură, iar de aici își face vânt mutându-se pe un alt molid; aici se mai încordă o dată și se aruncă pe capătul balansând al crengii, după care plonjă într-un loc de unde poate doar ea mă mai vede, eu nemaizărind-o...

În drumul meu spre parchetul de exploatare, din Iuhod, trec printr-o livadă cu aromă de fructe și frunze – luminată de un soare umed.

Pretutindeni cad frunze aducătoare de mahniri și sfâșieri.

...După aproape două ore de urcuș se aude tot mai aproape urletul ferăstrăului mecanic nesățios care ucide ultimii fagi ai pădurii bătrâne. Arborii bufnesc înfundat în căderea lor măreață însoțită de încercări de ridicări a frunzelor ruginii către bolta azurie.

...Timpul fiind înaintat, iar drumul de întoarcere spre casă mult prea lung, rămân peste noapte la cabană.

În zori, ieșind pe terasa cabanei, îmi este dat să văd un alt peisaj, de nerecunoscut: promoroaca a îmbrăcat ca pentru ultima dată toți arborii parchetului în alb!

Alături și tijele ierburilor înalte, uscate, s-au înveșmântat și ele festiv în puf de cristale sclipitoare. Imaginea de pastel a decorului joacă în albastru și violet.

Deși peisajul este acaparant, nu-mi mai rămâne timp pentru a-mi delecta privirea cu această priveliște superbă: păcat!

Coamele munților stau învăluite în lumina estompată a soarelui de toamnă. Steiurile își înfig crestele în bolta cerului adânc, o pleșuvie stâncoasă, pe ici-colo, acoperite vag de iarbă sârmoasă și de mușchi.

Pe acest pisc cresc pâlcuri de afine negre.

Atunci când ziua este inundată de razele molcome ale amiezii, când tăcerile profunde ale îndepărtărilor se prelungesc către culmi, ca o unduire despletită a valurilor unei mări nemărginite, ori în nopțile de toamnă cufundate în arome, liniște și visare – ursul pornește în căutarea tufișurilor de afine, cățărându-se până sus, pe culmi...

Ca într-un exercițiu de hibernare, ursul întârzie dormind în bârlog zile și nopți.

În zilele cu soare palid mai părăsește sălașul de pe pisc coborând prin pădure către albia pârâului Șik.

E liniște peste tot; prin trupurile de pădure cu fagi bătrâni, prin frunzișul veșted al acestora mai forfotesc încă cinteze, pițigoi, mierle și coțofene guralive. Dintr-un vârful de fag rotat o veveriță azvârlă de zor către mine coji de jir.

În fiecare an, pe vremea asta, ursul din vârful muntelui coboară pe firul apei pârâului Șik până aproape de sâtcuț Ilieși. Parcă îl cuprinde un soi de poftă de drumeție, cutreierând suprafețe întinse, străbătând păduri de molid și de fag, pășind sigur prin poieni singurate, învârstate cu frunze ruginii.

Nu răpește porci, nu rănește oameni – vine doar ca și cum ar vrea ca, înainte de a se destinde în tihna adâncă a iernii, să soarbă încă o dată singurătatea, forța sălbatică a drumeției, pentru ca apoi să se cufunde, îmbuibat de ultimele roade ale pădurii și ale livezilor, visător, în tihna somnului de iarnă.

Codrul de fag e plin de tăcere și de calmul împlinirii; doar crengile uscate pocnesc din când în când sub laba grea a ursului mergând alene...

Obosite, frunzele de fag se colorează, la început în nuanțe gălbui, apoi în ruginiu, metamorfozând pădurea într-o grădină de flori.

Drumurile toamnei

Farmecul peisajului crește dacă sunt și alte specii de amestec, acestea venind cu aportul lor de culoare.

Cei câțiva goruni mari de pe malul Bucinului își întind brațele de uriași. Pârâul clipește ușurel, în timp ce o ceață de-abia văzută se ridică de-a lungul lui ca o dâră subțire de fum.

Depart, pe culme, se înalță molidul vestitor de vânturi. Trec, apoi, printre fagi uriași încărcăți de jir. De pe coroana acestora cad ultimele frunze, fluturând încet, umplând poteca de galben-ruginiu. ... Pădurea devine tot mai tristă și pustie, golașă și tot mai sură. Vântul toamnei se tânguie tot mai des.

Paleta toamnei a strecurat nuanțe de culori calde în verdele îmbătrânit al pădurii, aurind laricele aninate de stâncării...

Iarba poienilor capătă arome de fân uscat, smălțuite cu steluțe argintii de ciurul – zânelor.

Serile de toamnă cu lună plină umbresc potecile năpădite de frunze aurii, ruginii, arâmii – podesc apele și luminează plaiurile.

Cel dintâi îngheț al lui brumărel pălise pădurea Iuhodului. Vânturi de miază-noapte mânaseră spre coamele cele înalte burnițe reci. Fagii se cutremurără, lepădându-și podoaba corodelor. Veni apoi și promoroaca, apoi primii fulgi de nea... În aerul rece aud păsări tușind...

Urc pe jos din Ilieși, pe marginea pârâului Iuhod, propunându-mi să ajung până la pârâul Roșu.

Poteca făcută de pescari urcă și coboară printre anini și sălcii, printre ferigi și uriașele frunze de captalan pălite de adierea cea rece a toamnei.

Jos, în dreptul sătucului Ilieși, cele două maluri ale pârâului sunt legate, ici-colo, prin punți improvizate din câte un trunchi de anin anume doborât în acest scop.

Pe o latură a trunchiului, din crengile acestuia s-au făcut balustrade, cam șubrede, încât prefer să trec puntea fără să mă sprijin de acestea.

Mai sus de sat înfiorată apa curge la umbra codrilor de fag.

Urc, în timp ce șuvoaiele năpustindu-se printre pietre coboară zgomotoase.

Variația peisajului îmi încântă ochiul, îmi desfată sufletul...

Cabana Ropo, așezată în inima pădurii de molizi de la Capul Iuhodului, departe de ochii iscoditori ai omului, mă atrage an de an, încât, cel mai adesea, cu prilejul boncănitului mă retrag, singur, în acest loc ascetic unde doar șuierul codrului și al apei izvorului îmi sunt tovarăși.

Seara, după ce am hălăduit prin poieni înmiresmate de focul dragostei cerbilor, mă reîntorc, la lumina lunii, la cabană.

Aduc cu mine un mănunchi de lujeri de afine și zmeură, precum și câteva inflorescențe de coada-șoricelului și de sunătoare.

Intru în cabană – un șoricel, stăpânul netocmit al încăperii, deranjat de neaunvătata mea vizită, zbughește de sub masă, unde se înfrupta cu fărâmituri, și dispare într-o gaură de sub perete.

Las ușa larg deschisă pentru ca răcoarea serii să alunge aerul stătut al camerei. Adierea din cetini se aude precum un prelung oftat al bătrânului codru, iar cântecul șipotului este ca o îngânare. Torn apă într-un vechi ibric, apoi cu un petec de ziar și cu câteva ramuri uscate de molid, aprind focul în vechea sobă de tuci.

O lumină vie, jucăușă, inundă camera în timp ce ziarul, apoi crengile, iau foc. Peste flăcări așez bucăți dintr-un butuc crăpat, ros de carii, cu noduri de rășină galbenă. Lemnele încep să pâlpâie, apoi să pocnească, să trosnească, luminând tot mai mult odaia, în timp ce aroma de rășină inundă ungherele cu aer stătut din odaie. Aroma de molid cu iz de fum îmi încântă nările, în timp ce apa din ibric începe să bolborosească, ochii fiindu-mi răpiți de luminile focului și de jocul de umbre de pe pereți.

Rup bobite de fructe de pe buchetul adus pentru ceai, apoi le îndes cu un lujer de zmeur în apa clocotită. Aroma din ibric se întâlnește cu cea a rășinii din sobă alungând miresmele vechi ale cabanei.

... Afară s-a întunecat. Pe boltă – nori, luna absentă, stelele ascunse.

Stau pe terasa cabanei savurând aroma ceaiului fierbinte, în timp ce bătrâna pădure de molid îmi cântă refrenul bine știut.

Câtă asemănare între viața pădurii și cea a omului!...

Aici, în pădure, ca și între oameni, găsești atâtea chipuri felurite ale copacilor ca și înfățișarea oamenilor.

Rupți, smulși cu forța, de om sau de intemperii, cad arbori din codru, la fel ca oamenii...

Dar mă impresionează „cumințenia” pădurii, stabilitatea ei, frumusețea-i tăcută.

Mă retrag adeseori în pustia codrilor, pentru a mă purifica de zarva din mine și din preajma mea.

Primăvara, dar mai cu seamă toamna e anotimpul care mă impresionează, potrivitându-se sufletului meu. Arborii, vegetația toată, mai întâi se colorează în chip mirific, rușinată parcă, la început, la gândul despuierii.

Începe apoi a se lepăda, încet-încet, de veșminte, de excesele vegetale ale anotimpului abia trecut, oferindu-se nudă, dezvăluindu-și secretele.

Acum mă-ncânt și mă satur de culori și forme, înainte ca să se aștearnă covorul alb, de gheață și de puf, învăluitoare de toate.

Da, încântătoarea natură, cea plină de mirifice contraste.

Pădurea, o caut ca pe o vrajă, ca pe un remediu al singurătății, dar și ca pe un minunat loc de refugiu din nefireasca zarvă a lumii.

Rătăcesc singur și liber prin păduri, prin munți și pâraie, cufundându-mă tot mai mult în universul verde-ruginiu.

Dimineată de brumărel departe în creierii munților.

Sus, la cabana Scorușul, sub poalele vârfului Seaca, în zorii zilei, când încă soarele nu a apărut deasupra coamei molizilor cu forme ciudate, din depărtarea înnegurată se aude primul boncânit al acestei zile.

Ceața nopții se destramă alungată de lumina soarelui care urcă încet și zâmbitor către același vârf pe care mă afl și eu.

Pe frunzele arămii ale scorușilor din fața cabanei, câteva „stele” adormite se odihnesc sclipitoare, irizate. Viața, strălucirea lor va fi efemeră, deoarece puterea razelor de soare se face deja simțită.

Pentru a le prelungi existența, îngăduitor soarele mai întârzie nițel mângâind versantul drept al Secuieului și bazinul Gheorghenilor.

Apoi, zâmbitor, iată-l urcând printre cetinile acoperite cu fuioare de barba-ursului. Stelele de pe frunze cad una câte una, dispărând în iarba pălită de brumă.

Toamnă aurie.

Din întunecata pădure de molid, ursul a coborât la ploaia de jir din făgetul din pâraul Șik.

Zile în șir s-a înfruptat cu aceste semințe zemoase, uleioase. Cum pădurea coboară până în livezile oamenilor, niște ionatane purpurii au devenit mult prea tentante, așa încât moș Martin vizită și câțiva meri cu roadele încă neculese.

Auzind grohăit de porc în ograda pădurarului, repede se gândi să-și schimbe meniul. Astfel, într-o dimineață, venind către livada rustic împrejmuită, ajunse la cotețul din scânduri al cărui perete îl spulberă degrabă, doar cu o singură lovitură de brâncă.

Dintre cei trei șoldani, guițând înghesuiți într-un colț al cotețului, dintr-o privire îl ținti pe cel mai mare pe care îl înhăță subsuoară, plecând cu el pe unde a venit.

Sătul apoi de mioare, șoldani și juninci, alungat de dansul fulgilor de nea, ursul bine nutrit cu roadele pădurii și cu vâmuiala de la stâne și de prin ogrăzi, se grăbi să se retragă către sălașul lui de iarnă.

Nici două săptămâni n-au trecut de când a-nceput pădurea a se aprinde în culori vii.

Toamnă cu stânci

...Un vânt rău a trecut peste coama pădurii măturându-i veșmântul colorat.
Pe cerul de plumb au rămas doar hățișul de ramuri goale ca niște brațe ridicate
în slăvi a zădărnici.

În drumul meu către pădurile Solocmei urc pe o coastă cu o tăblie de vie
cu roadele culese demult, înveșmântată doar cu frunzele, câte au mai rămas,
chircite, uscate, tremurând în bătaie vântului.

Ascunse printre ultimele frunze ruginii, cu sunet metalic, găsesc câteva boabe
rămase neculese de om și de pasăre.

Deși nu sunt struguri de soi nobil, gustându-le mi se par cele mai dulci și mai
aromate boabe de struguri mâncate vreodată.

Mi se deschide pofta... încep să mai caut printre frunze, trecând de la butuc
la butuc și iată: dau de o ciorchină întreagă, gălbuie, parfumată; și iarăși încep a
mă bucura ca un copil.

Trec peste un gard dărăpănat, mergând pe o potecă înierbată, mărginită de
pruni rămuroși, îmbătrâniți. Culeg și de sub aceștia câteva prune căzute în iarba
necosită: sunt zbârcite, însă nespuse de dulci, iar bucuria mea cu mult peste
numărul de poame găsite pe acest deal, în astă-toamnă târzie.

Poate o satisfacție similară aveau stră-strămoșii mei...culegătorii darurilor
sălbatică ale naturii din vremuri de mult apuse.

BRUMAR

Retragerile mele în natură constituie, cred, un experiment prin care măcar
în acest mod am plăcerea de a fi diferit, eliberându-mă, fie și pentru un timp
redus, de povara obișnuinței de a locui într-o casă confortabilă.

În natură, îmi satisfac cerințele viețuirii în chip minimal; încerc, aici, a mă
adapta nu atât la condițiile naturii, ci la cele ale imaginației proprii, anume: a
trăi altfel, a proceda altfel...

Chiar dacă refugiiile mele sunt, de cele mai multe ori, doar de o zi lumină, mă
străduiesc ca și în acest răstimp existența mea în acest cadru natural să devină
o experiență pură, nevinovată – aproape ca un joc de copil.

Pentru a-mi îndeplini năzuința sunt, desigur, mult ajutat de acea înzestrare
naturală, pe care o avem cu toții: dorința de schimbare!

Experiențele mele, din acest spațiu al distanței față de societate, sunt – cu alte
cuvinte – o rezultantă a necesității alternativei, ele soldându-se cu hoinăreli,
lecturi, contemplări.

Aici, în natură, timpul încremenește închis într-un fag, carpen, molid, stejar...
ori într-un cotlon al pârâului, cu apa stătătoare, în care se zbenguie un păstrăv
cucubeu.

Stau, stau și nu aş mai pleca de aici, preferând îndepărtarea de o societate
cel puțin bizară, o lume în care doar preocuparea de succes și de avere mai
contează.

Vreau, aş vrea să viețuiesc singur, aici, prin păduri, pajiști și munți – fără să
fiu stingherit de competiția unui alt locuitor al singurătății; să trăiesc într-un
spațiu limitat doar de orizontul vizual și neîngrădit decât de anotimpuri.

Mai întâi am iubit natura; abia mai târziu – foarte târziu, am început a iubi și
femeia...

Amurg de toamnă târzie; bate un vânt subțire, sfichiuitor.

În poiana cea tainică un mestecăn singuratic strigă frunzele, învălmășite-n
aer și pe sol, să revină, să-l acopere.

Doar corbul îi răspunde...

Miez de brumar – argintia promoroacă împodobește firele de iarbă uscate, tijele de flori, cu nestemate sclipitoare.

Pe cetini argintul toamnei târzii și-a pus poleiul rece pe verdele viu, întunecat.

Vântul cel rece încearcă să închidă ochii ultimelor flori ale sfârșitului de toamnă.

Frunzele fagilor din vale au căzut de mult...

fagul desfrunzit–
pe el doar cuibul părăsit
și promoroaca

Dar codrului de molid de la Țigle nu-i pasă de trecerea anotimpurilor peste el: în haina lui sobră, stă gata să înfrunte încercarea viscolului necruțător, stând vertical în fața lui, fără să-i cedeze nici măcar un ac din cetina-i bogată...

Fructele pădurii, îndulcite de soarele verii și al toamnei târzii, s-au scuturat de mult de pe rămurelele desfrunzite.

Turmele au coborât la pășunile de jos, sărăcind cu mult hrana bogată a urșilor, fapt care i-a determinat, pe câțiva dintre ei să coboare la ploaia de jir și de ghindă de pe valea Șik și Ruta, în locurile știute de ei din anii trecuți. Numai că, de astă dată, mare le-a fost dezamăgirea, odată ajunși la râvnitele lor locuri cu hrană bogată, atunci când nu au mai găsit pădurea de gorun, în locul arborilor rămânând ca martori doar puzderie de cioate.

Dar lipsa de ghindă le-a fost compensată de roadele bogate ale acestui an de pe merii și perii sălbatici din poieni, ba chiar și de pe ionatanele din livezile Ilieșenilor.

La ce bun să știi?...

Parcă-i mai bine să uit – să merg prin ploaie și prin vânt, pe dealuri și prin păduri; să uit, să uit...

Pe fagul singuratic de pe pășunea Ruta mai atârnă câteva frunze – niște resturi frave, spălăcite, stălcite de nopțile de brumar.

Bietele vestigii stau împodobite de nestemate de promoroacă.

Din când în când, câte-un strop mare de apă pică zgomotos pe frunzele moarte căzute sub arborele solitar...

Dealurile copilăriei mele... zac golașe, fără pădurile de altădată, fără pomii fructiferi și vița de vie de odinioară.

Doar pârlouge, tufe și bălării. Și peste toate, morminte vechi și noi...

Și amintirile.

Prin codrii umblând, încerc să-mi ușurez sufletul de mâhniri trecute și prezente...

Toamnă târzie...

Dinspre bazinul Gheorghenilor se-apropie o ploaie vijelioasă.

Codrii Bucinului încep să geamă și să se zbugiume. Din tumultul pădurii și din năvala de nori negri începură să mă sfichiuiască bicele viscolului, cu fulgii alergând bezmetic, în toate direcțiile.

... După ce trecură norii și vijelia se îndepărtă, veșmântul pădurii deveni alb, pufos.

Toamna ițește prin păduri, pajiști și pe margini de pâraie...

Trubadurii de mare taină au plecat simțind mirosul iernii. Pădurea înghețată nu mai aude decât țipete stridente de gaițe croncănit sumbru de ciori și corbi. Pe malul Bucinului, unde mai urc o dată pe Stânca mică, înainte de a călca omătul, mă întâlnesc din nou cu vechea-mi cunoștință: mierla de apă care mă salută făcându-mi temenele.

În ciuda acestei zile de toamnă ursuză, în mare grabă vine la întâlnire, furișându-se prin tufe, alergând pe jos, iată, și „năstrușnicul” cel pitic: ochiul boului.

Ele toate, mă asigură că îmi vor sta alături în gerul iernii care se anunță...

Lumina mesteacănului

Copil fiind încă, am promis, și m-am ținut de promisiune, iubire eternă pădurii, naturii.

Este uimitor cum orice detaliu pe care îl întâlnesc prin colindările mele silvestre : miresme, sunete, petece de pajiște, toate îmi reînvie aidoma crâmpoie din îndepărtata-mi copilărie.

„Munte, floare și om – au aceeași soartă.”

Cât de mult adevăr în această afirmație!

Desigur, floarea – frumoasa și gingașa floare – e cea mai iute trecătoare; apoi... omul.

Firește, muntele dăinuie mai mult, însă doar în comparație cu efemeritatea vieții omului, cu îngrijorătoarea scurtă a existenței acestuia.

Viața mea de silvicultor însumează peste trei decenii și jumătate. Ca loc de muncă, natura, pădurea – este cel mai frumos dintre toate câte poate exista sub soare; dar ca muncă... rămâne una dintre cele mai grele.

Taina naturii m-a subjugat și m-a transformat; sufletul mi s-a curățat, mintea mi s-a limpezit, patimile mi s-au topit.

În sânul codrilor de sub poalele muntelui Seaca am trăit ceasuri de cea mai adâncă odihnă sufletească, sub bolta verde și cea de azur.

Am fost martor la apusuri și răsărituri de soare, înmiresmate de arome de fân cosit, înviorate de minunate triluri de păsări cântătoare.

În drumurile mele către păduri am traversat livezi cu pomi în floare, cu iarba de un verde închis, presărată cu petale căzute de pe pomi...

Am văzut natura mâniată, când norii se involbură rostogolindu-se amenințător, bubuind apocaliptic.

Am văzut fagii zbuciumându-se, molizii fluturându-și pletele, plopii și mestecenii cu ramurile și frunzele zbatându-se.

Am auzit vântul urlând, vâjâind, ploaia strălucind pe frunzele arborilor după potolirea stihilor.

Natura m-a vrăjit, pădurea m-a încântat, m-a cotropit.

Doar omul...

În drumul meu – un molid uriaș căzut sub suflarea năprasnică a vânturilor.

Are rădăcinile răsfirate, strângând printre ele bolovani și puțina țărână din care s-a nutrit și în care își fixase șubreda-i stabilitate.

Câtă asemănare între al tău destin și al meu, molidule!...

Departe, în munte, se lasă amurgul. Totul în preajmă se-mbracă parcă în alte veșminte.

Contururile se șterg, contopindu-se în umbre tot mai dese.

Liniștea devine profundă, mai învăluitoare. Mă grăbesc să ajung la mașină.

Sus – a fost visul, aici, pe drumul de asfalt, alergătura nebună, neîntreruptă a vehiculelor de tot soiul; unde, oare, atâta grabă?!

Și, mai ales, de ce?...

Nu natura trebuie să se modeleze după voia omului, ci omul trebuie să se supună legilor naturii...

Pe unul din peretele Georgia Guidestonnes, ultima din cele zece porunci

sună astfel: „Nu fiți un cancer pe acest pământ, lăsați loc și naturii!”
Și bine zice, bine scrie...

Mă retrag în natură pentru a nu mă refugia în întregime în mine însumi. Și natura mă înțelege precum o gazdă, ca o mamă bună, oferindu-mi încântări, delicii unice.

Aici, în aceste singurătăți silvestre, mă încercă frumuseți îndrăznețe, uneori stranii, izvodite din măreția și gingășia naturii, dar și din sălbăticia ei.

Întomnare

Vin aici, pe Valea Bucinului, prin codrii, poieni, pe stânci – vin, așadar, în aceste locuri încântătoare, pentru a nu mă închide și mai mult în mine însumi, căutând, și găsim de fiecare dată, repere și motive de mari satisfacții estetice și spirituale.

Sosit aici, nu sunt singur: cu mine e natura frustă, primitoare: apa, norii, păsările și găzele, frunza și iarba, soarele și ploaia...

Fug de lume, ori fug de mine?!

– Nu știu, natura nicicând nu m-a întrebat, ea doar îmbrățișându-mă întotdeauna.

Gânduri, gânduri mă împresoară, mă tulbură, mă neliniștesc.

Pentru ca să ies din această stare, refugiu îmi găsesc doar prin codrii, doar în tihna locurilor silvestre, cu murmur de vânt, raze de soare mângâietoare, șuier de ape și cântec de păsări.

În drumurile mele m-au văzut: urși prin desimi, veverițe speriate șezând pe lângă scorburi, căprioare la margini de poieni, apoi cerbi prin tăieturi cu bușteni găunoși, prăvăliți în iarbă, cu vulpi, prin râpi, cocoși de munte – prin întunecimea pădurilor de molid, mistreți în goana lor în șir indian, lupi vicleni...

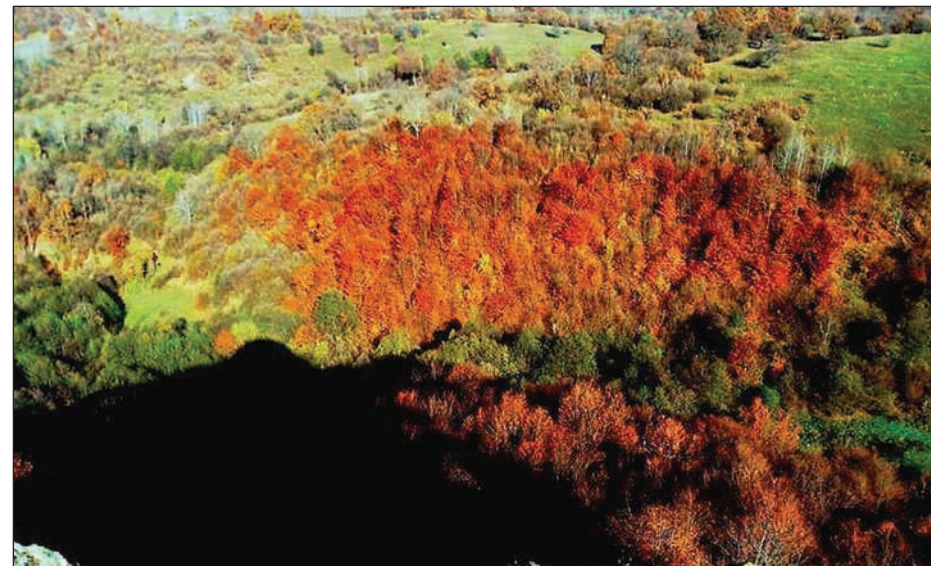
M-au văzut păduri de fag atunci când explodau mugurii, apoi în timp ce rodeau din plin și, mai târziu, la vremea căderii jirului pe coastele arămite; mai apoi, când a venit crivățul, atunci când deja urșii intraseră în bârlog, iar lupii cei vicleni adulmecau de zor văzduhul.

M-au văzut... i-am văzut...

Nu pot uita...

Văd, și aud, și-acum muntele și arborii, le simt umbra și răcoarea pe față, în urechi îmi cântă izvoare. Văd apa Iuhodului, a Sebeșului, a Sik-ului, a Bucinului,

Toamnă pe Bucin

cu anini bătrâni pe margini, cu apele vijelioase, cristaline, spărgându-se înspumate de bolovanii din calea lor.

Apa Bucinului...

Vine dinspre culmi și văgăuni, zbuciumată și grăbită, mânioasă brutală și încăpățânată, vine, se prăvălește printre stânci și rădăcini de fag, anin și de molizi.

Vine grăbită-foarte la întâlnirea cu Târnavă Mică. Izbește în pietre, spumegă prin valurile înguste, dezgolește rădăcini, mișcă bolovani izbindu-i unul de celălalt, fuge clocotind și spumegând, șuierând în marea ei grabă de a se întâlni cu Târnavă.

Aici, în această apă vijelioasă, trăiește păstrăvul...

Stau pe o punte peste apă, o punte formată din două trunchiuri curbate și noduroase de anin bătrân; stau și privesc goana zgomotoasă a apei năvalnice. Gândurile mele aleargă și ele odată cu fuga apei.

...Doar eu rămân, între apă și cer, între șuier și liniștea bolții de azur.

Frunzele codrilor și livezilor s-au scuturat de mult; pomii din livezi și arborii pădurilor înalță brațe întunecate, rigide, într-o liniște apăsătoare.

Pământul a înghețat bocnă și frigul este înțepător.

Din când în când câte un fulg de nea coboară din înalturile întunecate, transformându-se în strop de apă, imediat ce atinge arbori, iarbă... trezindu-se din visul alb, plutitor prin înalturi.

Din frageda-mi copilărie, înclinația spre viața în aer liber – cu hoinăreli interminabile în sânul naturii, cu observarea faunei și florei – a determinat alegerea viitoarei mele profesii: cea de silvicultor.

La această decizie a contribuit și un dor nepotolit de singurătate, de cufundare în viața pădurii cu toate ale ei, nevoia de frumos și de libertate.

Un rășinar decupă de pe trunchiul molidului o bandă de scoarță; pe sub aceasta montă un canal de colectare a rășinii, urmând a se reîntoarce după câteva zile pentru adunarea recoltei.

Dar până să vină omul, trecu pe-acolo ursul. Simțind aromă de rășină proaspătă,

acesta se ridică în două labe, întinzându-se cât putu de mult, ridicându-și brâncile din față, apoi sfâșiind în gheare coaja până sus, sub coroana verde a molidului și culegând cu furca ghearelor mazăga proaspătă, aromată.

Trecu o vreme. Copacul își vindecă cu lacrimi de rășină cicatricile-i profunde.

Veni, apoi, o ciocănitore pestriță care începu să dăltuiască în trunchi peste tot unde simțea că s-ar putea piti vreo gănganie.

În tulpina arborelui se născură câteva găuri evidente.

Peste ani, cariile au adâncit și lărgit găurile din trupul molidului.

O pereche de pițigoii sosi și ea, făcându-și sălaș într-una din găurile copacului.

Veverițe, apoi ciocănitore au lărgit gaura și mai mult – acum scobitura arborelui fiind taman bună pentru adăpostirea ciocănitorei.

Mai apoi, în borta adâncă, cu mult rumeguș, se mută o veveriță.

În cetina molidului scorburos și-au făcut cuib aușei, forfecuțe, căldărași...

În partea-i teafără trunchiul s-a căptușit cu mușchi verde.

Lichenii și-au întins solzii pe coaja crăpată, copacul primindu-i și pe ei ca pe ai lui...

Sufletul meu a fost plămădit să dorească singurătatea, pustiul.

Doar aici, departe de om, aproape de ape și de codrii se poate el simți bine, în largul lui.

Dar gândul cel nepotolit, de neostoit, aleargă ba încolo, ba încoace: haotic, năucitor... obositor, zadarnic.

ÎNDREA

Dorind să scap de servituțiile civilizației, drumul spre sălbăticia naturii îmi pare a fi o tentăție majoră. Mă refugiez în pădure pentru că vreau să trăiesc conform regulilor ei, încercând să învăț ce are ea a-mi spune. Doresc să trăiesc experiența singurătății în natură, desprinzându-mă de societate.

Aici, abia aici, în natură, se poate vedea în ce lume dezvrăjită ne este dat să viețuim.

Aici, în mediul silvestru, ochiul meu înregistrează nu doar mulțimea plantelor și diversitatea culorilor, dar și jocul luminii și al umbrei, în timp ce urechile sesizează acel zgomot fin al curgerii apei – muzica inefabilă a naturii în absența vieții umane, a zgomotului citadin.

Mirosul și pipăitul sesizează diferența dintre spațiul liber al naturii și cel al locurilor populate de om și de ale sale multe inutilități.

Singurătatea este viabilă, întrucât natura se dovedește superioară oricărei societăți, în principal datorită capacității ei de seducție estetică.

Copilăria mea s-a derulat în natură: prin livezi și pe dealuri, prin păduri...

Treptat, mi s-au deschis, pas cu pas, neașteptate căi către universul lumii vegetale și animale.

În codru am văzut, și simțit, un mediu ocrotitor care mi-a protejat visările adolescente – un spațiu care mi-a urmărit pașii, călăuzindu-mi, mai apoi, formația profesională.

Acum...supus tiraniei timpului ireversibil, îmi strig deznădejdea dublei pierderi de neînlocuit:

„Unde ești copilărie,
Cu pădurea ta, cu tot?„

Merg la vânătoare adeseori doar de dragul de a privi mistreții alergând prin zăpadă, nicidecum pentru a trage în ei.

Spectacolul vânatului care se mișcă liber în natură este unic, fascinant. Ca să-l trăiești din plin, nu trebuie să te lași purtat de mașini până într-o margine de lumină. Va trebui, neapărat, să faci drumul pe jos, delectându-te cu vraja naturii, cu rucsacul în spinare, să hălăduiești ceasuri întregi până ce ai să te oprești în locul în care îți vor apare cârdușii de mistreți sau de lupi, ori vulpi, scoțându-i din încremenirea iernii larva gonașilor.

Să vezi cum un cerb speriat trece-n goană în fața ta, cu coarnele lăsate pe spate, ca o săgeată despicând desișul, în urma lui pădurea îndelung fremătând.

...Și-așa să se termine vânătoarea, fără să fi tras un foc de armă, rămânând doar cu plăcerea imaginilor vii, încântătoare, neviciate de vărsare de sânge.

Amurgul se prăvale prelung peste codrii...

Pădurea străveche se zbuciumă și plânge – fără nori, fără ploi fără furtună.

De pe versantul abrupt de la Creanga mare, din pădurea Cencio, molizii dorm cu cerul în brațe, adierea îmi aduce arome de rășină.

Părăsesc codrul și plec pe căi străine; aici inima mi-o las chezaș...

Arborii se leagănă în vânturi cu puținele lor frunze câte mai sunt – pustie rămâne pădurea ca și sufletul meu.

Regret frumoasele albi ale văilor: Sebeș, Iuhod, Șik...

Regret piscurile voastre îmbietoare, acoperit de păduri de fag și de molid, murmurul cel dulce al apelor de cleștar, precum și pajiștile mari, înalte, cu iarbă grasă.

M-am delectat, prin codrii hălăduind, cu foșnete, îngânări, murmure, cu șopotul izvoarelor, torsul greierilor.

Am adorat munții înalți cu piscuri de piatră: Rapșo, Țigle, Stânca șurii, Piatra mesei, hăurile negre, vâgăuni, coclaurile pustii, prăpăstiile oarbe.

Dintotdeauna am avut fiorul

Stânca șurii

solitudinii silvestre. Singurătățile silvane m-au captivat, ele fiindu-mi, din copilărie încă, mediul propice al sufletului meu.

Temperament ușor depresiv, sceptic, înclinat spre moleșeală, tristețe, doar aici, prin păduri mi-am putut regăsi propriu-mi eu: singur, doar eu și pădurile, stâncile, poienile, pâraiele.

Singur?

În fapt, nu chiar atât de singur...

Niciodată nu am fost singur pe drum; întotdeauna m-a urmărit umbra unui arbore, umbra unui nor, ori propria-mi umbră.

Iar în ploaie, companii mi-au fost: norii, vântul, stropii.

Ca anotimp, ador toamnele cu cerurile sinili, înalte, cu văzduhul limpede, de cleștar.

Ca moment al zilei – asfințitul mă copleșește, mă învăluie în dulci reverii.

Apoi, mi-a plăcut, și îmi place, să înfășor sentimentele, trăirile, în epitețe, în metafore...

Prin concursul împrejurărilor, dar nu numai, mi-am cufundat existența în traiul pădurii – în acele păduri care îngroapă taine ademenitoare, acolo unde arborii își încolăcesc brațele în lumina metalizând frunzișul, transformându-l în veritabile podoabe.

Codrii prin care am hălăduit, zi de zi, peste treizeci și șapte de ani, mi-au divulgat, treptat-treptat ale lor taine, ale lor comori unice; iar pășirea printre arbori, rătăcirea în pădure, mi-a fost, și îmi va rămâne, ca o cufundare în sine, o întâlnire cu eul ancestral.

Din contemplarea naturii, mi-am creat un remediu pentru vechile-mi nostalgii și măcinări lăuntrice...

Chiar dacă nu fericire, oricum bucurii multe mi-au produs zilele, anii petrecuți în sânul naturii.

Am văzut-o în toate anotimpurile și sub toate aspectele; am văzut-o primăvara, când, despovărată de odăjdii iernii, încă e neagră, nudă, îmbufnată, dar și când florile timpurii – floarea paștelui, viorelele, creasta – cocoșului... se iau la întrecere cu galbena floare timpurie, grăbită, a cornului.

Am văzut-o vara, în plinătatea splendorii ei, cu multitudinea-i de nuanțe verzi ale pădurii de foioase, atunci când se coace fraga, apoi zmeura, afinele...

... M-a mișcat, până la lacrimi, simfonia de culori a codrului toamna.

Și am văzut-o iarna, sub plapuma de omăt, în vifor ori sub vuiet de crivăț.

Am văzut codrii mulți de fag, cu frunzele abia ițind, frunze fragede pe care le-am gustat cu plăcere pentru gustul lor acrișor, potolitor de sete.

Am văzut, și am simțit, călcându-i cărările, pădurea de molid, severă,

monotonă, întunecată și maiestuoasă, și cea de fag cu frunzele-i foșnitoare, fremătânde.

Apoi... am văzut și am comis erori, greșeli – chiar și păcate – destul de multe, uneori și mari față de ceea ce este, înseamnă, Natura.

Rememorând acum, cele mai usturătoare mi se par „procedeele tehnice” de exterminare premeditată, legalizată, o pandemie în silvicultură, a pădurilor aflate în special în proprietatea particulară, dar și a celor aflate în administrarea statului.

A mă împotrivi sistemului, nu a fost cu putință – doar a-l părăsi ca slujbaş al pădurii.

Și asta am făcut...

(„Prin codrul nins, cântecele-s stinse...”)

Miez de decembrie. A căzut zăpadă multă, cu nemiluita, și încă mai cade: mărunță, deasă, umedă...

Pădurea pare că s-a împodobit cu flori albe de la un capăt la altul.

Viscolul se întetește.

... Și ninge, ninge neconținut.

Pe cer plutesc nori îmbufnați, posomorâți; suflă un vânt înghețat.

Brusc ninsoarea se oprește; apare și soarele timid, pentru doar câteva minute apoi, omătul începe să coboare lin, des precum o cortină.

Pădurea din față nu se mai vede.

Arborii din prejmă s-au înveșmântat în odăjdii albe de mireasă.

Fulgii cad șuvoi, firea-și doarme somnul amorțită încă sub nămeți...

Pârâul Sebeș

M-am obișnuit cu liniștea adâncă a pădurilor și a văilor, atât de binecunoscută înaintașilor noștri. Chiar dacă ritmul în care îmi duc viața nu este prea intens, apelez, totuși, la sursele de calm și de liniște pe care mi le poate oferi natura.

Apărent nemișcată, pădurea nu e niciodată împietrită în nemișcare. În sânul ei se petrece mereu ceva extraordinar... dar natura nu face zgomot, indiferent de cât de importantă i-ar fi activitatea.

Sunetele ei sunt învăluite de liniște, de armonie.

Orice contact cu ea îmi procură în suflet o pace vindecătoare.

... Merg singur prin pădure – imperiu al păcii fără om, ascultându-i muzica, veche de când lumea, armonia și sunetele-i atât de plăcute pe care nici un om n-a fost capabil vreodată să le egaleze: cântecul vântului prin ramuri, dulceața ciripitului păsărilor, șuierul apelor...

Vin în natură și caut – apusul de soare, valea adâncă invadată de freacățul zorilor, pădurea în miez de zi, lumina lunii oglindită în apele calme.

Aici, prin păduri, prin văi, pe stânci, pe mal de ape, doar aici îmi dau seama – și-n cimitire – că universul nu se sprijină pe umerii mei!

Și mă simt, în sfârșit, liber, ușurat...

Pe Vârful Cencio

Ninge timid, rar, pe pășunea Repaș. Câte-un fulg ici-colea coboară încet, în zig-zag, apoi pe orizontală, evitând parcă întâlnirea cu pământul.

Prinși de câte o undă de vânt, fulgii încep să urce chiar, apoi revin în plutire lină către sol, și iar alunecă pe orizontală, pieziș...

După atâta zburdălnicie, fulgi se hotărăsc să se mai așeze, căutându-și un loc pe pământ. Gerul sec din zilele trecute s-a mai domolit. Doar scurte rafale de vânt rece mai mătură frunzele uscate ale pădurii. Fulgii se-ndesesc grăbiți să coboare totuși pe pământ.

Acum ninge alene, cu întreruperi, nehotărât...

Încet, pădurea îmbracă straie noi.

Ciorile mirosind apropierea zăpezii au vestit cu croncănitul lor așternerea covorului alb, pe când încă arborii înălțau brațe negre, golite de frunze, aflate în așteptarea noilor odăjdii.

Brusc, ninsoarea încetează; ciorile tac și ele: nu mai croncănesc, nu se mai văd zburând – stau mogâldețe negre, nemișcate, grele pe crengile încărcate cu omăt pe fagul singuratic al imensei pășuni Repaș.

Fagul rotund

Peste noapte, pădurea de la Fagul rotund se înveșmântează în alb pur, imaculat. Aerul e subțire, albastru, tăios. Sub tălpile bocancilor zăpada scârțâie prelung.

La izvorul din vale, la Pleașa, șuvoiul de apă a înghețat într-un frumos arc de cristal; înăuntrul acestuia se aude clipocitul monoton al apei.

Încet-încet, soarele se ridică peste Cencio, învăluind totul într-un alb-argintiu, strălucitor și rece. Omătul proaspăt strălucește în mii de culori irizate, orbitoare. Chiar dacă soarele s-a ivit, frigul este încă înțepător.

Umbrele albastre ale fagilor seculari de pe Repaș par a fi alți arbori, pe orizontală, frați siamezi cu primii. Pădurea din preajmă este încremenită într-o tăcere albă. Nemișcarea însă este o aparență doar: din coronamentul fagilor bătrâni de deasupra izvorului o mierlă zbughește, cu glas agitat, stârnind în urma ei o cortină de puzderie de stele sclipitoare – totul fiind învălui apoi într-o tăcere mută.

După ce, în zori, ațâț focul din teracota încă fierbinte a uneia dintre odăile cabanei Scorușul, deschid fereastra, apoi oblonul înalt: în fața mea panorama albă a întregii văi a Sebeșului.

Valea Sebeș

Peste întreaga întindere, cotropită de albul strălucitor, tronează liniștea – o liniște albă, pufoasă, imaculată.

Ies pe terasa cabanei și cu urechile ciulite ascult cântecul molcom al izvorului înzăpezit, unicul zvon al acestui decor montan hibernal.

Din stânga mea, de pe un molid tinerel, pernele de nea încep să alunece căzând cu un bufnet surd în omătul proaspăt.

Cetina, de pe care alunecase povara albă, se leagănă verde de bucuria despovărării.

Vânătoare de mistreți pe valea Soveții.

Urcăm în tăcere către ștanduri în pădurea de fag proaspăt ninsă.

Ajung la locul de unde, dacă voi avea noroc, iar mistrețul ghinion, va avea loc confruntarea.

Ca și când s-ar fi trezit deodată o vijelie năprasnică, pădurea începe să vuiască de urlete și fluierături de gonași; elanul acestora este stârnit de ridicarea unui cârd de mistreți, semnalat pentru noi prin strigăte de avertizare. Printre arbori și tufe apar negri și comați, cu răturile întinse, primii mistreți din șir. În săritura lor spulberă zăpada, umplându-și spinarea cu pulbere de omăt.

De undeva din dreapta mea puștile încep să răpăie – începe vărsarea de sânge.

Să te pierzi, fie și pentru câteva ore, în singurătățile muntelui, departe de aglomerările umane, de grijile și scârbele ei!

Doar aici, în natură, poți avea conștiința micimii și a slăbiciunii tale de om – doar aici poți să-ți dai seama cât de mic și de neînsemnat ești.

Tot mai frecvent îmi este dor să mă văd singur, departe de zarva așezării omenești, departe de influențele gândirii și faptelor omenești – singur în aerul pur al naturii.

Dimineată de început de decembrie.

Ieșind în pragul ușii vechi a cabanei Cencio, mă trezesc cu o lume silvestră primenită în straie albe.

De sus, continuă să coboare, în plutiri leneșe, albiei fluturi ai acestui anotimp,

Cabana Cencio

ai acestei ierni sosite peste noapte. Peste decorul de ieri al toamnei târzii s-a ivit iarna cu plapuma-i de nea.

Brândușele din fața cabanei și-au închis potirele sub sărutarea de gheață a lui decembrie.

Florile multicolore, fluturi cu aripi de nestemate și cu zbor delicat, zumzăitul bondarilor – au rămas toate doar amintiri...

Dar, știu – sub stratul cald al frunzelor căzute, acoperite de cojocul de omăt, ceapa ghioceilor își adună puterile ca să-și zornăie imaculații clopoței odată cu primul semn al primăverii.

Și ninge, ninge... ninge!

Fulgii zboară, curg, se lipesc, cad, pică, se prăvălesc peste codrii mei despuiți!

Meseria de silvicultor mi-am ales-o din prea multă dragoste de natură și libertate.

Poiana Țigle

Din copilărie încă – livada, dealul, pădurea și Târnava mi-au fost adevărații prieteni; doar ei...

Peste două decenii am fotografiat imagini, alb-negru, din natură, din mai toate drumurile mele silvestre; de cele mai multe ori am preferat ca în locul puștii de vânătoare să port aparatul foto, imortalizând clipe și imagini care mi-au umplut sufletul de bucurie și frumos.

... Privesc, acum, peste alți douăzeci de ani, aceste poze – clipe de viață scoase din trecerea de neînduplecat a timpului. Aceste fotografii îmi apar acum ca niște eternități de-o clipă, căci veșnicia se oglindește în clipă precum pădurea într-o minusculă sămânță de molid...

Am vrut ca prin Cuvânt și prin poze să eternizez momentul, frântura de timp, ca și cum prin acest mod aș reuși să gust, măcar așa, o fărâamă din fructul oprit al veșniciei.

Mă uit la aceste imagini și nu-mi vine să cred că peste cele mai multe dintre ele s-au așternut mai mult de trei decenii!

Clipa fotografiată, ca și cuvântul scris, poartă pe umărul lor destinul meu, coordonatele sufletului meu, cu umbrele și luminile sale, ambițiile și veleitățile pe care eu însumi nu le intuiseam nici măcar în momentul declicului aparatului fotografic, ori în clipa așternerii cuvântului pe hârtie.

... Privesc pozele, citesc slovele: din negura vremii apar trăiri și noi imagini,

proaspete, stârnite de aceste vechi fotografii și însemnări pe file deja îngălbenite.

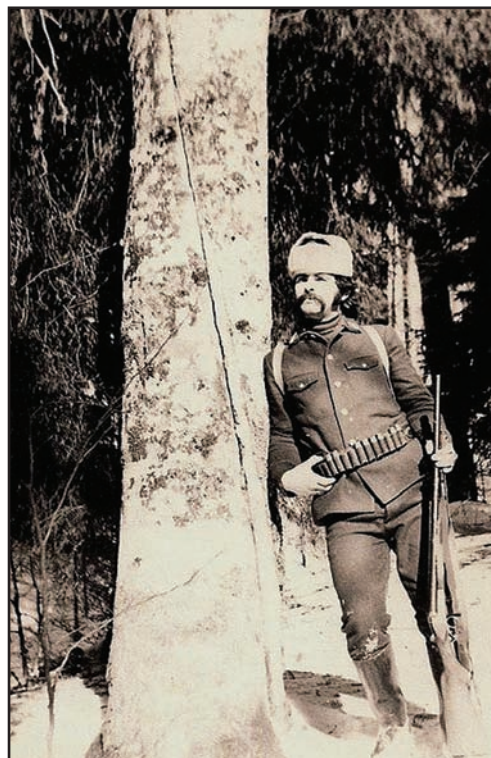
La vânătoare de mistreți, pe un ger tăios cu omăt bogat.

Ne aflăm într-o poiană de fag din pârâul Șik. În pădurea bătrână, golurile rămase în urma doborâturilor produse de vânt și de zăpadă s-au umplut cu tufe dese de alun.

Rezemat de trunchiul unui fag voinic, în așteptarea începerii goanei, ascult ...tăcerea!

Pe un fag scorburos, de pe marginea drumului abrupt, o ciocănitore dăltuiește de zor în borta arborelui.

Și, totuși, e atâta liniște în preajmă!

Așteptând mistrețul

Cuprins

Culegătorul de tăcere (În loc de prefață...)	6
Argument	13
Ghenar	14
Făurar	18
Mărțișor	23
Prier	31
Florar	42
Cireșar	60
Cuptor	80
Gustar	94
Răpciune	107
Brumărel	120
Brumar	131
Îndrea	140